

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Навчально-науковий інститут інформаційних технологій та бізнесу
Кафедра фінансів та бізнесу

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня магістра
на тему: «ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І
АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ»

Виконала студентка 2 курсу, групи ЗМОА-21
спеціальності 071 Облік і оподаткування
освітньо-професійної програми
«Облік і оподаткування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Арендарчук Богдана Андріївна

Керівник – кандидат економічних наук, доцент
Харчук Юлія Юріївна

Рецензент – директорка ПрАТ «Едельвіка»
Антонюк Оксана Віталіївна

«РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ»
Завідувач кафедри фінансів та бізнесу _____ (доц., к.е.н. Шулик Ю.В.)
(підпис)
Протокол № ____ від « ____ » _____ 2025 р.

Острог, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	8
1.1. Економічна сутність та методичні засади обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві	8
1.2. Функції, види та форми обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві	19
1.3. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві	25
РОЗДІЛ 2	38
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ЗДІЙСНЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ТОВ «ВАЛІДУС СПЕЦАВТО»	38
2.1. Характеристика фінансово-господарської діяльності підприємства за 2020-2024 роки	38
2.2. Первинний, синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці працівників ТОВ «Валідус Спецавто»	53
2.3. Аналіз динаміки та структури витрат на оплату праці підприємства за 2021-2024 роки	67
2.4. Організація й методика проведення аудиту розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто»	76
РОЗДІЛ 3	84
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ТОВ «ВАЛІДУС СПЕЦАВТО» ...	84
3.1. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення та аудиту розрахунків з оплати праці на ТОВ "Валідус Спецавто" в умовах цифровізації й ESG	84

3.2. Покращення аналізу розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» на основі використання програмного забезпечення стратегічного управлінського обліку	94
3.3. Вдосконалення аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві шляхом використання досвіду зарубіжних країн	103
ВИСНОВКИ	109
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	114
ДОДАТКИ	121

ВСТУП

В умовах воєнного стану та глибокої економічної трансформації кардинально змінюються підходи до організації оплати праці, яка стає не тільки винагородою за результати роботи, але й ключовим інструментом збереження трудового потенціалу країни. Оплата праці — це гарантований державою та трудовим договором заробіток, який підприємство, зокрема ТОВ «Валідус Спецавто», виплачує своїм працівникам за виконану роботу, забезпечуючи їхню соціальну захищеність. У цей надскладний період заробітна плата є основним джерелом доходів та фінансової стабільності для співробітників, а кваліфіковані наймані робітники — це найважливіший ресурс, що дозволяє підтримувати безперервність бізнес-процесів та сприяти стійкості національної економіки.

ТОВ «Валідус Спецавто» — українське підприємство, що виробляє спеціалізовані транспортні засоби для різних галузей, зокрема для комунального господарства, будівництва та державних органів, забезпечуючи високий рівень якості своєї продукції, що відповідає міжнародним стандартам, та має значну роль у розвитку національної інфраструктури.

В умовах економічної нестабільності та воєнного стану ТОВ «Валідус Спецавто» підтримує виробничу стабільність і конкурентоспроможність, постійно вдосконалюючи свою технічну базу та адаптуючи бізнес-процеси до нових економічних реалій. Висококваліфікований персонал є основою для успішної діяльності підприємства, що підтверджує важливість управління трудовими ресурсами, зокрема через удосконалення обліку, аналізу та аудиту розрахунків з оплати праці.

Актуальність теми полягає в її важливості для ефективного управління персоналом та фінансової стійкості підприємства. Зважаючи на постійні зміни в законодавстві, економічних умовах та соціальних вимогах, підприємствам потрібно постійно адаптувати свою політику виплат до найновіших вимог та стандартів. Ефективне управління виплатами працівникам дозволяє

підприємствам залучати та утримувати кваліфікований персонал, що є важливим фактором конкурентоспроможності в сучасному бізнес-середовищі. Неправильні розрахунки за виплатами можуть призвести до фінансових втрат, судових позовів та штрафів від державних органів. Правильне управління цим процесом допомагає зменшити ризики та витрати. Чесні та прозорі розрахунки за виплатами сприяють підвищенню довіри як серед працівників, так і серед зацікавлених сторін, що може позитивно вплинути на репутацію підприємства. Вивчення та вдосконалення процесу розрахунків за виплатами працівникам є критично важливим для забезпечення стабільності та успішності діяльності підприємства в сучасних умовах.

Саме тому дослідження організаційних та методичних засад обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві є надзвичайно актуальним. Виявлення недоліків у існуючих системах та розробка шляхів їх вдосконалення дозволить оптимізувати витрати, підвищити точність фінансової звітності та мінімізувати ризики порушення законодавства.

Серед науковців, які приділяють особливу увагу дослідженням розрахунків з оплати праці на підприємстві, зокрема їх обліку, аналізу та аудиту доцільно розглянути таких як: Бутинець Ф.Ф., Гуменюк А. Ф. [10], Дубровська О. В. [4] , Ільченко М.Б., Колот А. [5] Лінник В., Лишиленко О., Лук'янченко Н.Д., Матюшко П.М., Пляшко О [7] та інші.

Мета дослідження полягає у вдосконаленні організаційних та методичних засад обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві на основі вивчення теоретичних й оцінки практичних аспектів досліджуваної проблематики.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

- розкрити економічну сутність, теоретичні положення та методичні засади обліку, аналізу й аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві;
- узагальнити функції, види та форми організації обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплатою праці на підприємстві;

- дослідити нормативно-правове регулювання обліку, аналізу й аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві;
- надати комплексну характеристику фінансово-господарської діяльності ТОВ «Валідус Спецавто» за 2020–2024 роки ;
- проаналізувати діючу систему первинного, синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві;
- провести поглиблений аналіз фонду оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021–2024 роки;
- дослідити організацію та методикау проведення аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві;
- Шляхи удосконалення обліково-аналітичного забезпечення та аудиту розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» в умовах цифровізації й ESG
- розробити пропозиції щодо покращення аналізу розрахунків з оплати праці на підприємстві на основі використання програмного забезпечення стратегічного управлінського обліку;
- запропонувати шляхи покращення аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві шляхом використання досвіду зарубіжних країн.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку, аналізу та аудиту розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто», а предметом є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів вдосконалення системи обліку, аналізу й аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з теорії та методики бухгалтерського обліку й аудиту розрахунків з оплати праці. Нормативно-правову основу склали чинне законодавство, національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку (далі - (НП(С)БО), Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (далі – МСБО) та Міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – МСФЗ). Для аналізу практичних аспектів було використано внутрішні документи підприємства, такі як: Положення про облікову політику, Положення про

оплату праці та Порядок преміювання працівників, а також первинні документи, фінансову й податкову звітність. Додатково були опрацьовані матеріали науково-практичних конференцій та відповідні інформаційні ресурси мережі Інтернет.

У процесі дослідження використовувалися загальнонаукові методи пізнання: аналіз та синтез, індукція та дедукція, а також спеціальні методи: статистичний аналіз (при аналізі показників діяльності підприємства), порівняння, групування, документальний аналіз (при вивченні первинних документів та звітності).

Практична значущість отриманих результатів полягає у тому, що розроблені в рамках кваліфікаційної роботи методичні підходи, теоретичні висновки та практичні рекомендації можуть бути використані для удосконалення процесу формування та обробки облікової інформації стосовно розрахунків за виплатами працівникам на вітчизняних підприємствах. Запропоновані рішення дозволяють оптимізувати систему обліку оплати праці, що, в свою чергу, сприятиме більш ефективному управлінню ресурсами підприємства. Застосування цих підходів також дає можливість підвищити точність і прозорість фінансових звітів, зменшити ризики помилок при нарахуванні заробітної плати та соціальних виплат, а також підвищити ефективність внутрішнього аудиту, що є важливим для забезпечення відповідності підприємства нормативно-правовим вимогам. Впровадження запропонованих інструментів в практику підприємств дозволить покращити контроль за витратами на оплату праці та забезпечить більш прозору та ефективну систему управління персоналом.

Практична цінність роботи визначається тим, що отримані висновки можуть бути впроваджені стратегічними підприємствами для оптимізації обліку, аналізу й аудиту оплати праці під час воєнного стану.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Економічна сутність та методичні засади обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві

В умовах воєнного стану, що докорінно змінив економічні та соціальні реалії України, питання управління трудовими ресурсами та розрахунками з оплати праці, набуло виняткової гостроти та стратегічного значення. Сьогодні організація розрахунків із персоналом виходить за межі рутинної бухгалтерської процедури: вона перетворюється на інструмент підтримання платоспроможності підприємства, запобігання соціальній напрузі та збереження людського капіталу. Своєчасна та повна виплата заробітної плати сьогодні є не тільки виконанням юридичного обов'язку роботодавця, а й механізмом відтворення трудового потенціалу та фактором макроекономічної стійкості. Саме тому глибоке дослідження теоретичних засад та методичних підходів до обліку, аналізу й аудиту оплати праці є критично важливим для адаптації бізнесу до нових викликів та сприяння загальній стійкості національної економіки.

Розрахунки з персоналом є однією з ключових статей витрат будь-якого підприємства та водночас багатогранним об'єктом бухгалтерського обліку. Складність цього напрямку зумовлена значним розмаїттям виплат, що належать до цієї категорії, зокрема заробітної плати, коштів на відрядження, лікарняних, преміальних та інших заохочувальних платежів. Кожен із цих елементів має власну специфіку нарахування та відображення в облікових регістрах і фінансовій звітності.

Водночас структура та обсяг виплат працівникам несуть важливе соціально-економічне навантаження, оскільки безпосередньо впливають не лише на поточні фінансові показники, а й на довгострокову стратегію розвитку

підприємства, мотивацію персоналу та його соціальну захищеність. Саме тому глибоке розуміння сутності категорії «виплати працівникам» та забезпечення коректного, своєчасного й повного відображення пов'язаних із нею операцій є пріоритетним завданням для бухгалтерської служби.

Економічна природа заробітної плати є дуалістичною: як винагорода працівнику — це основне джерело доходу домогосподарств; як витрата підприємства — це елемент собівартості, що впливає на цінову політику та конкурентоспроможність. Звідси впливає потреба в комплексній методології дослідження цієї категорії.

У науковій літературі питання сутності заробітної плати розглядалися як зарубіжними класиками економічної думки, зокрема Кейнс Дж., Макконнелл К. Р., Маркс К., Мілль Д. С., Рікардо Д., Сміт А. Вагомий внесок у дослідження проблематики оплати праці зробила низка українських вчених. Теоретичні та прикладні аспекти цього питання вивчали такі економісти, як Базилюк А.В., Гуменюк А. Ф. [10], Дубровська О. В. [4], Єсінова Н.І. [11], Ільченко М.Б., Карлін М.І., Лишиленко О., Лук'янченко Н.Д., Овсяк Н. [15], Пастушенко В.М., Шаульська Л.В..

Незважаючи на різноманітність підходів, більшість вчених сходяться на думці, що в умовах ринкової економіки заробітна плата є винагородою за працю, розмір якої визначається вартістю робочої сили на ринку. Її рівень переважно коливається залежно від співвідношення попиту та пропозиції на робочу силу. Проте в соціально орієнтованій змішаній економіці, хоча ринкові закони й діють, заробітна плата має також виконувати соціальну функцію, забезпечуючи гідний рівень життя для працівника та його родини.

Для всебічного розуміння сутності заробітної плати доцільно розглянути її як на міжнародному, так і на національному рівні. Так, Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 (далі — МСБО 19) дає найширше визначення, розглядаючи виплати працівникам як «усі форми компенсації, що їх надає суб'єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівниками» [1].

У міжнародному трудовому праві для захисту інтересів працівників по всьому світу було встановлено універсальне та глибинне поняття заробітної плати. Еталонним вважається визначення, надане Міжнародною організацією праці (МОП) у її фундаментальній Конвенції № 95 про захист заробітної плати, прийнятій ще в 1949 році. Цей документ встановлює чіткі рамки, що не дозволяють роботодавцям маніпулювати термінами. Стаття 1 цієї конвенції формулює це поняття наступним чином: «Заробітна плата означає, незалежно від назви й методу обчислення, будь-яку винагороду або заробіток, які можуть бути обчислені в грошах і встановлені угодою або національним законодавством, і які роботодавець сплачує працівникові за працю, яку виконано чи має бути виконано, або за послуги, котрі надано чи має бути надано» [2].

В Україні облік виплат працівникам регламентується Національним положення (стандарту) бухгалтерського обліку (далі — НП(С)БО) 26 «Виплати працівникам» [3]. Цей стандарт встановлює методологічні засади формування інформації про виплати та передбачає їх класифікацію за п'ятьма основними категоріями:

1. Поточні виплати — підлягають сплаті в повному обсязі протягом періоду, який відповідає дванадцяти місяцям, враховуючи завершення місяця, у якому була виконана відповідна робота.
2. Виплати при звільненні — виплати працівнику, які підлягають сплаті за рішенням підприємства про звільнення працівника до досягнення ним пенсійного віку або за рішенням працівника про звільнення за власним бажанням до досягнення ним пенсійного віку.
3. Виплати по закінченні трудової діяльності — виплати працівнику (окрім виплат при звільненні та виплат інструментами власного капіталу підприємства), які підлягають сплаті по закінченні трудової діяльності працівника.
4. Виплати інструментами власного капіталу — виплати працівнику, за якими йому надається право на отримання фінансових інструментів

власного капіталу, емітованих підприємством (або його материнським підприємством), або сума зобов'язань підприємства працівнику залежить від майбутньої ціни фінансових інструментів власного капіталу, емітованих підприємством.

5. Інші довгострокові виплати — виплати персоналу, які не підлягають сплаті в повному обсязі протягом дванадцяти місяців по закінченні місяця, у якому була виконана відповідна робота [3].

Така класифікація виконує методологічну функцію: задає рамки визнання, оцінки та розкриття інформації у звітності, а також визначає вимоги до формування забезпечень (резервів) і розкриття суттєвих суджень менеджменту.

Як видно, визначення, надане Міжнародною організацією праці, має ширший зміст і орієнтується насамперед на правову сутність винагороди за працю. У свою чергу, НП(С)БО 26 «Виплати працівникам» виконує прикладну функцію, адже класифікує виплати з позицій бухгалтерського обліку та моменту виникнення зобов'язань [3]. Така відмінність між універсальним соціально-економічним поняттям заробітної плати та його обліковою інтерпретацією стала предметом численних наукових дискусій, у результаті яких сформувався широкий спектр підходів до розуміння цієї категорії у вітчизняній економічній науці.

На думку української економістки Дубовської О. В. «Заробітна плата — це грошовий вираз вартості і ціни робочої сили, який виплачується працівникові за виконану роботу або надані послуги і спрямований на мотивацію досягнення бажаного рівня продуктивності праці [4, с. 25].

Колот А. М. пропонує інший ракурс, розглядаючи заробітну плату як основний елемент соціально-трудових відносин і водночас потужний мотиваційний інструмент. На його думку, заробітна плата є не просто винагородою за виконану роботу, а важливим соціально-економічним механізмом, який регулює поведінку працівника, стимулює зростання його продуктивності та підвищує лояльність до підприємства [5, с. 5].

У свою чергу, Корнілова О. В., Кузнецова Л. В. Корнілова О. В. підкреслюють управлінський аспект заробітної плати, визначаючи її як ключовий елемент системи менеджменту персоналу. Згідно з його підходом, належна організація оплати праці є інструментом досягнення стратегічних цілей підприємства, оскільки дозволяє ефективно залучати, утримувати та мотивувати кваліфікованих працівників, що забезпечують конкурентоспроможність бізнесу [6, с. 55].

Отже, узагальнюючи наведені наукові позиції, можна зробити висновок, що заробітна плата є багатофункціональною економічною категорією, яка одночасно виконує відтворювальну, мотиваційну та управлінську функції. Таке комплексне бачення її сутності та ролі у господарській діяльності виходить за межі суто облікового підходу й становить методологічну основу для подальших досліджень, зокрема для розроблення ефективних механізмів аналізу та аудиту розрахунків з оплати праці на підприємствах.

З огляду на важливість виплат працівникам у структурі витрат підприємства, їх облік має бути побудований таким чином, щоб забезпечити повноту, достовірність і своєчасність відображення всіх господарських операцій, пов'язаних з оплатою праці. Організація цього процесу базується на дотриманні принципів нарахування, відповідності доходів і витрат, обачності та документального підтвердження.

Методичні засади обліку розрахунків з оплати праці базуються на загальних принципах бухгалтерського обліку, що розглядає його як систематизовану модель для відображення господарських процесів через інформаційні структури. У цьому контексті облік розрахунків з оплати праці має забезпечувати точне й повне відображення витрат на працю в часі та просторі, що дає змогу оцінювати ефективність використання трудових ресурсів у фінансових аспектах. Таким чином, методика обліку розрахунків з оплати праці стає не лише технічним процесом, а й важливим інструментом для управління трудовими ресурсами, планування фонду заробітної плати та забезпечення фінансової дисципліни підприємства.

Наукова сутність обліку розрахунків з оплати праці полягає в його здатності відображати економічну природу трудових відносин через систему бухгалтерських вимірювань. Оплата праці виступає як економічна категорія, що інтегрує виробничі, соціальні та управлінські відносини, утворюючи єдину систему мотивації праці. У зв'язку з цим методологія обліку має на меті не лише точну фіксацію нарахувань і виплат, але й відображення взаємозв'язків між ефективністю праці, структурою витрат і механізмами мотивації персоналу, що забезпечує комплексний підхід до управління трудовими ресурсами.

У межах системного підходу до бухгалтерського обліку розрахунки з оплати праці розглядаються як процес, що включає три взаємопов'язані етапи: ідентифікацію об'єкта обліку, його оцінку та узагальнення результатів у звітності. Відповідно до принципу нарахування, зобов'язання перед працівниками мають визнаватись у тому звітному періоді, коли працівник фактично надав підприємству послуги. Такий підхід узгоджується з вимогами МСБО 19 «Виплати працівникам», який розглядає виплати працівникам як форму компенсації за надані послуги, що підлягає визнанню в обліку одночасно з отриманням економічних вигід від їх праці [1]. У свою чергу, П(С)БО 26 «Виплати працівникам» конкретизує порядок їх класифікації, розкриття у фінансовій звітності та створення відповідних забезпечень [3].

Методологічна ефективність обліку розрахунків з оплати праці значною мірою залежить від організації первинного спостереження. Первинні документи мають не лише підтверджувати факт здійснення операцій, а й бути інформаційним носієм для аналітичного узагальнення. Як зазначає Пляшко О.С., облік у сфері праці повинен забезпечувати «зв'язок між кількісними показниками трудової діяльності та фінансовими результатами, перетворюючи інформацію про працю на управлінський ресурс» [7, с. 15]. Саме тому система документування має бути побудована таким чином, щоб забезпечити відстежування усіх етапів руху інформації — від табелювання робочого часу [8] до складання звітності про фонд оплати праці.

Зміст методичних засад обліку розрахунків з оплати праці також передбачає формування аналітичної підсистеми, що забезпечує деталізацію інформації за видами виплат, підрозділами, категоріями персоналу та часовими періодами. Це дозволяє не лише контролювати достовірність нарахувань, а й оцінювати економічну доцільність тих чи інших елементів оплати праці. Отже, методика обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві повинна забезпечувати не лише реєстрацію фактів нарахувань і виплат, а й перетворювати отримані дані на аналітичну основу для управління витратами, мотивації персоналу та оцінки ефективності праці.

Методичні засади аналізу розрахунків з оплати праці базуються на системному та факторному підходах до дослідження взаємозв'язку між трудовими витратами та фінансовими результатами діяльності підприємства. У процесі аналізу вивчаються тенденції зміни фонду оплати праці, структура його елементів, а також вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на динаміку цих показників. Науковий підхід до аналізу вимагає використання економіко-математичних методів, таких як кореляційний, індексний та регресійний аналіз, для виявлення зв'язків між зміною середньої заробітної плати, продуктивністю праці та прибутковістю підприємства. Ці інструменти дають можливість кількісно оцінити вплив соціально-трудова факторів на фінансові результати господарської діяльності, забезпечуючи точнішу інтерпретацію їхнього впливу на економічні показники.

Систематизовані результати аналізу слугують базою для прогнозування витрат на оплату праці, оцінки рентабельності персоналу та формування політики стимулювання працівників. Вони дозволяють виявляти внутрішні резерви підвищення ефективності використання трудових ресурсів, оптимізувати структуру фонду заробітної плати й забезпечити збалансованість між темпами зростання продуктивності праці та рівнем її оплати. У сучасних умовах цифровізації господарського обліку така аналітика дедалі більше інтегрується в інформаційні системи управління підприємством, формуючи основу для оперативного контролю та прогнозного аналізу.

Таким чином, методичний підхід до організації обліку та аналізу розрахунків з оплати праці розглядається в науковій літературі як фундаментальна складова фінансово-економічного механізму підприємства. Він забезпечує формування достовірної інформаційної бази, необхідної для контролю, планування й прийняття управлінських рішень. Саме на цій основі вибудовується наступний рівень наукового дослідження - методичні засади аудиту розрахунків з оплати праці, який забезпечує незалежну перевірку достовірності, повноти та законності відображення цих процесів у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Аудит розрахунків з оплати праці є складовою системи фінансового контролю, що забезпечує незалежну оцінку достовірності, законності та доцільності операцій, пов'язаних з нарахуванням і виплатою заробітної плати. Згідно з науковою позицією Шкуліпи Л. аудит виконує функцію «зовнішнього гаранта достовірності бухгалтерської інформації, який сприяє зміцненню довіри до фінансової звітності та забезпечує захист інтересів користувачів» [9, с. 12]. У цьому контексті аудит розрахунків з оплати праці є не лише процедурою перевірки правильності обчислення заробітної плати, а й інструментом оцінки ефективності системи внутрішнього контролю підприємства у сфері використання трудових ресурсів.

Методичні засади аудиту розрахунків з оплати праці базуються на принципах об'єктивності, професійного скептицизму, доказовості та системності [10, с. 75]. Аудиторський процес у цій сфері охоплює як перевірку правильності облікових записів, так і дослідження організаційних аспектів, що впливають на формування фонду оплати праці. Відповідно до вимог Міжнародних стандартів аудиту, аудитор повинен оцінити ризики суттєвого викривлення фінансової звітності, визначити ефективність внутрішніх контрольних процедур і розробити відповідні аудиторські тести, які підтверджують достовірність даних.

Методика аудиту розрахунків з оплати праці передбачає застосування ризик-орієнтованого підходу. На етапі планування аудитор формує розуміння

бізнес-процесів, пов'язаних із розрахунками з персоналом, аналізує систему внутрішнього контролю, визначає потенційні зони ризику — від помилок у табелюванні до порушень податкового законодавства. Як зазначає Єсінова Н. І., контроль у сфері праці має «подвійне значення: економічне — через забезпечення ефективного використання трудових ресурсів, і соціальне — через гарантії дотримання трудових прав працівників» [11, с. 94]. Тому методологія аудиту має поєднувати фінансовий і соціально-економічний аспекти оцінки системи оплати праці.

Особливість методики аудиту полягає в поєднанні тестування систем контролю та процедур перевірки по суті. На першому етапі аудитор вивчає наявність і ефективність внутрішнього контролю, який регулює процеси нарахування та виплати заробітної плати: порядок затвердження штатного розпису, нарахування премій, індексацій, утримань і перерахувань податків. У разі виявлення слабких місць у системі контролю обсяг подальших процедур збільшується, що відповідає принципу «залежності глибини перевірки від рівня ризику».

З методичної точки зору, аудит розрахунків з оплати праці включає в себе комплекс етапів, зокрема аналітичний огляд, перевірку арифметичної точності нарахувань, дослідження первинних документів та порівняння даних бухгалтерських реєстрів із фінансовою звітністю. Однак аудит має йти далі за межі простого контролю арифметичних помилок. Він передбачає також оцінку змістовної обґрунтованості кожного нарахування, зокрема його відповідності трудовим договорам, колективним угодам та нормативним актам щодо оплати праці. Таким чином, методика аудиту забезпечує поєднання документального аналізу з правовою експертизою змісту господарських операцій, що дозволяє забезпечити повний контроль за дотриманням законодавчих та внутрішніх нормативних вимог у сфері оплати праці.

Сутність аудиторського дослідження полягає у зіставленні інформації, отриманої з різних джерел, з метою підтвердження її узгодженості. Наприклад, дані табелів обліку робочого часу порівнюються з розрахунковими

відомостями, платіжними документами та податковою звітністю. Аудитор перевіряє, чи відповідає нарахована заробітна плата умовам трудових договорів, чи своєчасно здійснено нарахування єдиного соціального внеску, податку на доходи фізичних осіб та військового збору. Порухення в цих аспектах можуть свідчити як про помилки облікової системи, так і про недоліки управління фінансовими потоками підприємства.

У методологічному аспекті важливе значення має використання аналітичних процедур під час аудиту. Згідно з МСА 520, аналітичні процедури полягають у зіставленні фінансових та нефінансових показників, прогнозуванні очікуваних величин і порівнянні їх із фактичними даними [12]. У контексті розрахунків з оплати праці це може бути аналіз динаміки фонду заробітної плати, середньої заробітної плати на одного працівника, співвідношення між темпами зростання продуктивності праці та заробітної плати. Цей підхід дає аудитору змогу оцінити не тільки достовірність облікових даних, а й доцільність та ефективність управлінських рішень у сфері мотивації праці, що дозволяє виявити можливі недоліки в системі стимулювання та управлінні трудовими ресурсами.

Важливим елементом методики є також оцінка резервів і забезпечень, що створюються під виплати працівникам. Аудитор перевіряє правильність розрахунку резерву відпусток, премій і компенсацій, обґрунтованість ставок дисконтування та облікових оцінок, застосованих підприємством. У межах аудиту особливу увагу приділяють перевірці дотримання принципів МСБО 19 у частині розкриття інформації про виплати працівникам, що підвищує якість фінансової звітності та її порівнюваність у міжнародному контексті [1].

Наукові дослідження вітчизняних авторів свідчать, що сучасна методологія аудиту розрахунків з оплати праці має розвиватися у напрямі інтеграції ризик-орієнтованого підходу з аналітичною оцінкою ефективності системи оплати праці. Так, на думку Ангеловської О.В., Синяєвої Л.В. аудиторський контроль у сфері оплати праці повинен базуватись не лише на перевірці відповідності нормативам, а й на оцінці результативності

застосованих економічних стимулів» [13, с. 4]. Це означає, що аудит виступає не лише механізмом перевірки, а й інструментом наукового пізнання економічної поведінки підприємства.

Важливою методичною вимогою є документальне підтвердження результатів аудиту. Усі висновки мають ґрунтуватися на достатніх і релевантних доказах, отриманих шляхом спостереження, запитів, аналітичних процедур і перевірки документів. Відповідно до МСА 230 «Документація аудитора», робочі документи мають забезпечувати простежуваність аудиторських суджень і підтвердження обґрунтованості висновків. Згідно з сучасними науковими підходами, якість аудиту значною мірою залежить від глибини аналізу доказової бази та логічної аргументації висновків аудитора [14].

Узагальнюючи, методика аудиту розрахунків з оплати праці є системою процедур, що поєднує ризик-орієнтоване планування, перевірку внутрішнього контролю та аналітичні методи для підтвердження достовірності даних. Її мета полягає не лише у верифікації правильності нарахувань і утримань, а й в оцінці ефективності системи управління оплатою праці, дотримання законодавства та прозорості процесів. Такий підхід забезпечує формування обґрунтованих аудиторських висновків і підвищує якість управлінських рішень підприємства.

Отже, узагальнення теоретичних і методичних положень дозволяє розглядати облік, аналіз і аудит розрахунків з оплати праці як взаємопов'язані елементи єдиної системи управління трудовими ресурсами, що забезпечує достовірність фінансової інформації, законність операцій і підвищення ефективності використання персоналу підприємства.

1.2. Функції, види та форми обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві

Управління трудовими ресурсами є однією з ключових складових ефективного функціонування підприємства в умовах сучасної економіки. Цей процес потребує інтеграції трьох основних елементів — обліку, аналізу та аудиту розрахунків з оплати праці. Кожен з цих етапів має своє окреме призначення, проте їх взаємодія створює цілісну систему обліково-аналітичного забезпечення, що дозволяє не тільки здійснювати контроль за витратами на персонал, а й активно впливати на підвищення економічної результативності діяльності підприємства. Важливо, що бухгалтерський облік у цій системі не є просто технічним процесом реєстрації господарських операцій, а виконує роль інформаційного інструменту, який дає змогу глибше пізнати економічну реальність підприємства. Він перетворює факти господарського життя в систематизовану інформацію, що стає основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Такий підхід дозволяє керівництву підприємства оперативно реагувати на зміни в умовах внутрішнього і зовнішнього середовища, ефективно управляти ресурсами, що в свою чергу сприяє підвищенню конкурентоспроможності та стійкості підприємства на ринку.

Функції обліку в контексті розрахунків з оплати праці мають багаторівневий характер, адже охоплюють процеси ідентифікації, вимірювання, реєстрації, узагальнення й інтерпретації інформації про трудові витрати. Основною є інформаційна функція, яка забезпечує достовірне відображення всіх видів нарахувань, утримань та виплат працівникам і створює базу для подальшого аналізу та контролю. Контрольна функція полягає у перевірці правильності розрахунків, дотриманні норм трудового та податкового законодавства, а також у забезпеченні фінансової дисципліни. Аналітична функція спрямована на виявлення взаємозв'язку між трудовими витратами й

фінансовими результатами, тоді як регулююча — на адаптацію системи оплати праці до змін економічного середовища.

Сучасна теорія бухгалтерського обліку розглядає його не тільки як технічний інструмент для реєстрації господарських операцій, а й як невід'ємну складову корпоративного управління. Вона підкреслює, що бухгалтерський облік є важливим елементом, що забезпечує інформаційне забезпечення управлінських рішень і допомагає в оцінці ефективності використання ресурсів підприємства. Особливо це стосується сфери управління трудовими ресурсами, де облік не лише фіксує дані про заробітну плату та витрати на персонал, а й допомагає глибше зрозуміти соціально-економічні аспекти трудових відносин. Заробітна плата, як ключовий елемент трудових відносин, не є лише економічним показником витрат підприємства, а й важливим індикатором стану та розвитку виробничих відносин на підприємстві. Це вказує на важливість бухгалтерського обліку не тільки для документального фіксування фактів господарської діяльності, а й для аналізу соціальних аспектів, які впливають на ефективність та стабільність трудових процесів.

У цьому контексті облік виступає інформаційним посередником між системою управління та трудовими ресурсами підприємства, формуючи основу для прийняття стратегічних рішень щодо мотивації, стимулювання й оптимізації витрат на персонал. Облік розрахунків з оплати праці є важливим елементом бухгалтерського обліку, що забезпечує точне відображення витрат на працю та ефективне управління трудовими ресурсами підприємства. Види обліку розрахунків з оплати праці визначаються за кількома критеріями, що дозволяє класифікувати його відповідно до особливостей організації, періодичності, функціональних завдань та рівня узагальнення інформації.

Для ефективного управління витратами на оплату праці на підприємствах необхідно забезпечити систематизацію та класифікацію всіх процесів, що стосуються нарахувань та виплат працівникам. Важливим аспектом є чітке розрізнення видів обліку, що використовуються в організаціях, оскільки це дозволяє здійснювати точний контроль за витратами, дотримуватись

нормативних вимог та забезпечувати правильність формування фінансової звітності. У процесі ведення обліку розрахунків з оплати праці важливо враховувати різні аспекти, такі як ступінь узагальнення, періодичність, організаційну структуру та функціональне спрямування обліку. Класифікація видів обліку за цими критеріями допомагає правильно організувати роботу бухгалтерії, визначити необхідність використання конкретних методів і процедур, що оптимізують процеси нарахування та контролю. Таблиця 1.1, наведена нижче, дає детальну характеристику основних критеріїв класифікації видів обліку розрахунків з оплати праці, що є основою для подальшого аналізу та удосконалення облікової політики на підприємствах.

Таблиця 1.1

Класифікація видів обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві за основними критеріями

Критерій	Підкатегорії обліку	Пояснення
За ступенем узагальнення	Синтетичний, Аналітичний	Синтетичний облік включає загальну суму витрат по всіх видах оплати праці, без розподілу за окремими категоріями. Аналітичний облік дає більш детальну інформацію про витрати на кожного працівника або групу працівників, їхню діяльність.
За періодичністю	Поточний (оперативний), Звітний	Поточний (оперативний) облік ведеться в режимі реального часу для відображення щоденних витрат на оплату праці, коригувань та нарахувань. Звітний облік надає інформацію на кінець певного періоду (місяць, квартал, рік) для складання фінансової звітності.
За організаційною побудовою	Централізований, Децентралізований	Централізований облік передбачає збереження всіх даних про оплату праці на рівні головного бухгалтерії підприємства. Децентралізований облік передбачає наявність автономних облікових підрозділів на окремих філіях або відділах.
За функціональним спрямуванням	Фінансовий, Управлінський	Фінансовий облік орієнтований на облікову інформацію, що використовується для складання фінансових звітів та виконання податкових зобов'язань. Управлінський облік допомагає приймати управлінські рішення, забезпечує внутрішній контроль та планування витрат.

Джерело: узагальнено автором на основі [3; 15].

Синтетичний облік розрахунків з оплати праці базується на використанні спеціалізованих бухгалтерських рахунків, які забезпечують систематизацію даних про трудові витрати, утримання й соціальні відрахування. У практиці обліку основними рахунками є 64 «Розрахунки за податками і платежами», 65 «Розрахунки за страхуванням» та 66 «Розрахунки з оплати праці».

Таблиця 1.2

**Облікові рахунки для розрахунків із працівниками та соціальних виплат
на підприємстві**

Номер рахунку	Назва рахунку	Економічний зміст і кореспонденція	Основне призначення та контрольне значення
64	Розрахунки за податками і платежами	Відображає розрахунки підприємства з бюджетом та іншими органами за податками і обов'язковими платежами, що утримуються із заробітної плати працівників: податок на доходи фізичних осіб, військовий збір тощо. Кореспондує з рахунками 66, 30, 31, 65.	Забезпечує контроль правильності нарахувань і своєчасності перерахування податків до бюджету, гарантує дотримання вимог податкового законодавства та прозорість взаємовідносин з фіскальними органами.
65	Розрахунки за страхуванням	Узагальнює інформацію про розрахунки підприємства за єдиним соціальним внеском (ЄСВ) та іншими видами соціального страхування (пенсійне, медичне, страхування на випадок безробіття, тимчасової непрацездатності). Має кореспонденцію з рахунками 66, 65, 30, 31.	Призначений для обліку зобов'язань із соціального страхування, забезпечує можливість контролю за розрахунковою базою нарахувань ЄСВ та відповідністю ставок чинному законодавству, сприяє достовірності звітності до Пенсійного фонду України.
66	Розрахунки з оплати праці	Акумулює інформацію про всі види нарахувань працівникам — основну й додаткову заробітну плату, премії, надбавки, компенсації, допомогу тощо. Кореспондує з рахунками 23, 91, 92, 93, 94 (списання витрат), а також 64, 65 (утримання).	Використовується для узагальнення інформації про стан розрахунків із персоналом, дозволяє оцінювати рівень оплати праці, дотримання передбачених законодавством гарантій у сфері праці й звітності та контролю ефективності його використання.

Джерело: узагальнено автором на основі [16; 17; 18; 27].

Ці рахунки утворюють взаємопов'язану підсистему, що забезпечує повне охоплення всіх процесів, пов'язаних з оплатою праці. Рахунок 66 є

центральним елементом, оскільки він акумулює дані про всі нарахування працівникам, тоді як рахунки 64 та 65 забезпечують відображення податкових і страхових зобов'язань. Така побудова дозволяє забезпечити єдність фінансового, управлінського та податкового обліку, що узгоджується з вимогами МСБО 19 «Виплати працівникам» і П(С)БО 26 «Виплати працівникам».

Аналітичний облік, у свою чергу, деталізує інформацію за кожним працівником, видом виплат, підрозділом або джерелом фінансування, що створює передумови для глибокого аналізу структури витрат. Це забезпечує контроль за нарахуванням премій, відпускних, лікарняних і компенсацій, а також сприяє ефективній побудові системи внутрішнього контролю за використанням трудових ресурсів.

Аналіз розрахунків з оплати праці є другим рівнем системи обліково-аналітичного забезпечення управління. Його головною метою є виявлення тенденцій, закономірностей і резервів у використанні трудових ресурсів, оцінка ефективності фонду заробітної плати та визначення взаємозв'язку між мотиваційними механізмами і результатами діяльності.

Методика аналізу включає застосування кількох методів для оцінки різних аспектів заробітної плати. Зокрема:

- Факторний аналіз вивчає вплив чисельності працівників та продуктивності праці на фонд заробітної плати.
- Індексний аналіз дозволяє досліджувати зміни рівня оплати праці за певний період.
- Кореляційний аналіз визначає взаємозв'язок між заробітною платою та прибутковістю підприємства.
- Структурний аналіз оцінює частку основної, додаткової та стимулюючої складових у загальному фонді оплати праці.

Завершальним елементом системи є аудит розрахунків з оплати праці, який забезпечує перевірку достовірності, законності й економічної доцільності здійснених операцій. Він виконує контрольну, діагностичну та інформаційну

функції, сприяючи підвищенню прозорості облікових процедур і зміцненню довіри до фінансової звітності. Згідно з МСА 200, основною метою аудиту є отримання розумної впевненості в тому, що фінансова звітність підприємства не містить суттєвих викривлень, які можуть вплинути на її достовірність. Це означає, що аудитор проводить перевірку з метою виявлення будь-яких суттєвих помилок або шахрайства у фінансовій звітності, що можуть призвести до її неправильного представлення [19].

У сфері оплати праці аудит охоплює перевірку правильності нарахувань, утримань, розрахунку податків, законності виплат і функціонування системи внутрішнього контролю.

Таблиця 1.3 наведено результати детального огляду основних типів аудиту, що застосовуються в різних сферах управління та контролю, зокрема в контексті обліку розрахунків із працівниками та соціальних платежів.

Таблиця 1.3

Типи аудиту в управлінні та контролі на підприємстві: цілі, завдання та суб'єкти проведення

Тип аудиту	Цілі	Суб'єкти проведення
Внутрішній аудит	Оцінка ефективності внутрішніх контролів, управління ризиками, виявлення можливих недоліків у бізнес-процесах. Важливе завдання - підвищення ефективності управлінських процесів і запобігання зловживанням.	Підприємство або організація (внутрішні аудитори)
Зовнішній аудит	Оцінка достовірності фінансової звітності підприємства, що включає перевірку її відповідності бухгалтерським стандартам і нормативам. Зовнішні аудитори також оцінюють ризики і можливі фінансові маніпуляції.	Незалежні аудитори (аудиторські фірми або компанії)
Державний аудит	Перевірка дотримання державного законодавства, норм і стандартів у використанні публічних ресурсів і фінансування. Оцінка правильності витрат і виконання державних програм, що фінансуються з бюджету.	Державні органи контролю (наприклад, Рахункова палата, Державна аудиторська служба України)
Ініціативний аудит	Оцінка результативності системи мотивації працівників, визначення ефективності впроваджених стимулів і заходів для підвищення продуктивності та задоволення працівників. Аудит допомагає вдосконалити управління людським капіталом.	Незалежні консалтингові організації або спеціалізовані консультанти з управління персоналом

Джерело: узагальнено автором на основі [17].

Дана таблиця дозволяє краще зрозуміти відмінності між внутрішнім, зовнішнім, державним та ініціативним аудитом, розкриваючи їхні цілі, завдання та суб'єктів проведення.

Ця класифікація допомагає визначити роль кожного типу аудиту у забезпеченні ефективності та прозорості управлінських процесів, контролі за виконанням фінансових та трудових норм, а також у покращенні системи мотивації та управління людським капіталом.

Таким чином, функції, види та форми обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці формують методологічну основу управління трудовими ресурсами підприємства. Їх поєднання забезпечує достовірність інформації, прозорість господарських процесів, законність фінансових рішень і підвищення економічної ефективності діяльності.

1.3. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві

Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці посідає ключове місце у формуванні єдиної системи управління трудовими ресурсами підприємства. У сучасних умовах воєнного стану воно не лише визначає механізми нарахування та виплати заробітної плати, а й забезпечує правові гарантії збереження трудових прав працівників, підтримання соціальної стабільності й фінансової дисципліни суб'єктів господарювання. Нормативне поле бухгалтерського обліку виступає основою правової структури економічної системи, забезпечуючи законність та достовірність усіх фінансових процесів, що відбуваються в державі. Це правове регулювання є гарантом правильності обліку та фінансової звітності, що важливо для стабільності економічної діяльності.

Законодавча база, що регламентує питання оплати праці, є багаторівневою та інтегрує положення трудового, податкового, фінансового й

соціального права. На державному рівні її основу становить Конституція України, де у статті 43 закріплено право кожного громадянина на працю та своєчасне одержання винагороди, не нижчої від визначеної законом. Розгорнуте правове тлумачення цих положень подано у Кодексі законів про працю України (далі — КЗпП), який регулює порядок укладання трудових договорів, визначення систем і форм оплати праці, преміювання, нарахування надбавок та соціальних виплат [21].

Фундаментальним документом, що конкретизує організаційні, економічні й правові аспекти оплати праці, є Закон України «Про оплату праці» №108/95-ВР від 24 березня 1995 року. У ньому визначено структуру заробітної плати, що включає основну, додаткову та інші заохочувальні виплати. Закон встановлює обов'язковість державного регулювання мінімальної заробітної плати, своєчасності її виплати, а також договірного врегулювання оплати праці через колективні угоди та договори. Відповідно до його положень, заробітна плата розглядається не лише як економічна категорія, а й як правова гарантія реалізації конституційного права на працю [22].

Законодавством України передбачено, що заробітна плата має виплачуватись не рідше двох разів на місяць, з інтервалом не більше 16 календарних днів між виплатами. Зазвичай перша виплата (аванс) здійснюється за першу половину місяця, а остаточний розрахунок — за другу [21]. Така періодичність є однією з базових гарантій трудових прав, що забезпечує фінансову стабільність працівників і виключає затримки у виплаті заробітної плати. Водночас колективними договорами може бути передбачена частіша виплата - наприклад, щотижнева або після завершення певного етапу робіт.

Держава гарантує також дотримання мінімального розміру заробітної плати, встановленого на законодавчому рівні. Порушення цієї норми розглядається як порушення трудового законодавства, що тягне адміністративну або фінансову відповідальність роботодавця [21]. Цей принцип має не лише соціальний, а й обліковий вимір — підприємства повинні забезпечувати контроль відповідності фактично нарахованої зарплати

встановленим мінімальним нормативам, що відображається у бухгалтерських реєстрах.

Крім заробітної плати, законодавство гарантує працівникам соціальні виплати, зокрема оплачувані відпустки, лікарняні, декретні та інші види допомоги. Згідно із Законом України «Про відпустки» кожен працівник має право на щорічну основну оплачувану відпустку тривалістю не менше 24 календарних днів, а працівники з інвалідністю — 26 днів. Існують також додаткові соціальні відпустки, зокрема для батьків, які мають двох і більше дітей віком до 15 років, або для одиноких матерів, усиновлювачів, опікунів, осіб, що виховують дітей з інвалідністю — тривалістю 10 календарних днів без урахування святкових і неробочих днів [23].

До складу виплат, що не належать до фонду оплати праці, належать допомога з тимчасової непрацездатності, допомога у зв'язку з вагітністю та пологами, допомога при народженні дитини, виплати по догляду за дитиною, матеріальна допомога разового характеру, суми вихідної допомоги при звільненні, а також дивіденди чи інші доходи від участі у власності підприємства.

Важливою складовою правового поля є також Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV, який установлює засади організації обліку, порядок визнання зобов'язань перед працівниками і вимоги до фінансової звітності [24]. На його основі функціонує Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам», що визначає методологію відображення операцій з оплати праці, класифікацію виплат і порядок їх розкриття у фінансовій звітності відповідно до вимог МСБО 19 «Виплати працівникам».

Податкове регулювання здійснюється згідно з Податковим кодексом України, який визначає порядок оподаткування доходів працівників, нарахування і сплати ЄСВ, військового збору та інших обов'язкових платежів [17]. Відповідальність за правильність податкових розрахунків покладається на

бухгалтерську службу, що вимагає належної організації аналітичного обліку і контролю за розрахунками із працівниками.

Важливою ланкою нормативного забезпечення виступає звітність, що підтверджує результати обліку розрахунків з оплати праці. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», підприємства зобов'язані відображати у звітності повну та достовірну інформацію про нарахування, утримання й виплату заробітної плати. У Балансі (форма №1) такі показники відображаються як поточні зобов'язання, а у Звіті про фінансові результати (форма №2) — як елементи операційних витрат [25].

Податкова звітність у частині оплати праці на підприємстві формується на основі Об'єднаного податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) фізичним особам, сум утриманого податку та нарахованого єдиного соціального внеску. Ця звітність є ключовою для державного контролю за правильністю оподаткування доходів громадян, обліком трудових відносин та нарахуванням страхового стажу, а її подання є обов'язком кожного роботодавця, включно з ТОВ «Валідус Спецавто». Об'єднаний розрахунок подається щомісяця у строки, встановлені Податковим кодексом України, - не пізніше 20 числа місяця, що настає за звітним, і охоплює дані про податок з доходу фізичних осіб (далі — ПДФО), військовий збір та єдиний соціальний внесок (далі — ЄСВ). Така періодичність забезпечує своєчасність податкового контролю та оперативне виявлення можливих порушень [26].

Звітність подається виключно в електронній формі через акредитовані системи (М.Е.Дос, електронний кабінет платника податків). Це гарантує достовірність інформації, а також дозволяє уникнути технічних помилок, пов'язаних із ручним заповненням форм.

Структурно Об'єднаний податковий розрахунок складається з основної частини та кількох додатків, що деталізують різні аспекти нарахувань і виплат працівникам. Серед них основними для підприємства є додатки Д1, 4ДФ та Д5. Кожен додаток виконує окрему функцію, забезпечуючи комплексне

відображення всіх операцій з оплати праці, утримань податків, страхових внесків та руху трудових відносин.

Податковий облік розрахунків з оплати праці на підприємстві формується на основі Об'єднаного податкового розрахунку з ПДФО, військового збору та ЄСВ, ключовим елементом якого є обов'язкові додатки — Д1, 4ДФ та Д5 (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Додатки до звітності з оплати праці на підприємстві: зміст, перевірки та особливості формування

Додаток	Зміст інформації	Що саме перевіряє держава	Окремі особливості формування
Д1 — Відомості про нарахування ЄСВ	Зарплата, лікарняні, відпускні, база ЄСВ, сума ЄСВ, страховий стаж, типи нарахувань	Правильність нарахування ЄСВ; відповідність бази мінімальним вимогам; формування страхового стажу	Формується по кожній особі; помилки впливають на пенсійний стаж та соціальні виплати
4ДФ — Дані про нараховані доходи та утримані податки	ПДФО, військовий збір, ознаки доходів, персональні дані працівників, суми нарахованих доходів	Коректність утримань ПДФО і ВЗ; відповідність ознак доходів; перерахування податків до бюджету	Складається з двох частин: нарахування та перерахування; контролює податкову дисципліну підприємства
Д5 — Відомості про трудові відносини	Прийняття, звільнення, переведення, відпустки, зміни в умовах праці, призупинення трудового договору	Легальність працевлаштування; відповідність кадрового обліку реальній зайнятості	Обов'язковий при будь-якій зміні кадрового статусу; помилки можуть спричинити штрафи за порушення трудового законодавства

Джерело: узагальнено автором на основі [22].

Кожен із них виконує окрему функцію контролю, що забезпечує комплексність податкової та кадрової звітності. Додаток Д1 концентрує інформацію щодо бази нарахування ЄСВ та страхового стажу, виступаючи основним механізмом перевірки правильності формування соціальних зобов'язань роботодавця. Додаток 4ДФ забезпечує податковий контроль за доходами фізичних осіб, дозволяючи державі співставляти нараховані та фактично перераховані суми ПДФО і військового збору. Додаток Д5 фіксує всі

зміни у трудових відносинах і слугує інструментом державного моніторингу легальності зайнятості.

Сукупно ці додатки створюють цілісну систему контролю за нарахуваннями, виплатами та кадровими операціями, забезпечуючи прозорість, повноту і достовірність даних щодо використання трудових ресурсів. Їх правильне формування є критично важливим для уникнення податкових порушень, підтвердження легальності праці та дотримання соціальних гарантій працівників. Саме тому підприємства з активною динамікою зайнятості та значним фондом оплати праці, такі як ТОВ «Валідус Спецавто», мають приділяти особливу увагу точності та своєчасності подання цих форм.

Форма державного статистичного спостереження №1-ПВ «Звіт з праці» є одним із ключових інструментів моніторингу стану трудових ресурсів на підприємствах України та подається як у щомісячному, так і у кварталному розрізі відповідно до вимог статистичного законодавства. У межах цієї форми підприємство відображає дані щодо середньооблікової чисельності персоналу, фонду оплати праці, середньої заробітної плати, обсягу відпрацьованого часу, соціальних гарантій та кадрових змін. Звіт також охоплює інформацію про премії, матеріальну допомогу, лікарняні, відпустки та інші виплати, що забезпечує комплексне бачення витрат на персонал і рівня забезпечення працівників. Саме завдяки формі №1-ПВ органи державної статистики отримують можливість оперативно аналізувати ситуацію на ринку праці, визначати динаміку зайнятості та оцінювати соціально-економічні процеси у виробничому секторі. Такі форми є джерелом інформації не лише для податкового контролю, а й для аналізу динаміки трудових витрат, рівня оплати праці та соціальних гарантій працівників [28].

В Україні порядок проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності визначається Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» №2258-VIII від 21.12.2017 р., який установлює вичерпний перелік суб'єктів господарювання, що зобов'язані щорічно проходити незалежний аудит. Відповідно до статті 14 цього Закону, обов'язковий аудит здійснюється

щодо підприємств, які становлять суспільний інтерес, великих та середніх підприємств, а також інших юридичних осіб, перелік яких встановлений законодавством. До підприємств, що становлять суспільний інтерес, належать банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, емітенти цінних паперів, природні монополії та інші організації, діяльність яких має істотний вплив на економічну, фінансову або соціальну стабільність держави [17].

Положення Закону також поширюються на суб'єктів господарювання, які складають фінансову звітність за Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) або здійснюють публічне розкриття фінансової інформації, що потребує підтвердження незалежним аудитором. Обов'язок щодо проведення аудиту встановлюється і для тих підприємств, розмір яких відповідає критеріям «середнього» або «великого» бізнесу згідно зі статтею 2 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV [20]. Середні підприємства визначаються за трьома контрольними показниками: балансова вартість активів, чистий дохід від реалізації продукції та середньооблікова кількість працівників. Якщо два з цих критеріїв відповідають встановленим межам, такий суб'єкт господарювання переходить у категорію середніх і, відповідно, підлягає щорічному незалежному аудиту.

Для ТОВ «Валідус Спецавто» обов'язковість аудиту зумовлена саме відповідністю критеріям середнього підприємства за обсягами активів, чисельністю персоналу та рівнем доходів, а також необхідністю забезпечення прозорості фінансової інформації під час співпраці з державними замовниками у сфері машинобудування. Незалежний аудит у цьому випадку виконує подвійну функцію: підтверджує достовірність фінансової звітності та забезпечує довіру державних контролюючих органів і партнерів до фінансово-господарських операцій, зокрема тих, що стосуються розрахунків з оплати праці.

Нормативне забезпечення аудиту розрахунків з оплати праці в Україні ґрунтується на поєднанні національного законодавства, міжнародних стандартів та професійних вимог до аудиторів. Центральним актом є Закон

України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» №2258-VIII, який визначає правові основи функціонування аудиту, статус і відповідальність аудиторів, правила проведення аудиторських перевірок та вимоги до формування аудиторського звіту. Цей закон імплементує ключові положення Директиви 2006/43/ЄС та Регламенту ЄС №537/2014, що забезпечує гармонізацію української системи аудиту з європейськими нормами. Відповідно до статей 30–31 Закону, аудитори зобов'язані здійснювати перевірки виключно на основі Міжнародних стандартів аудиту (МСА), що надає процесу незалежності, уніфікованості та обґрунтованості.

Регулювання аудиторської діяльності доповнюється вимогами Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV, який визначає підхід до відображення зобов'язань із заробітної плати в облікових регістрах та фінансовій звітності. У межах цього Закону функціонує П(С)БО 26 «Виплати працівникам», що встановлює порядок визнання, оцінки та розкриття виплат працівникам у бухгалтерському обліку. Саме цей стандарт визначає категорії виплат, які аудитори мають перевірити: поточні виплати працівникам, соціальні виплати, виплати за невідпрацьований час, компенсації, премії, а також забезпечення на оплату відпусток.

Водночас податкову складову перевірки формують норми Податкового кодексу України, який регламентує правила утримання та сплати ПДФО, військового збору та ЄСВ. Відповідно до статей 16, 51, 168, 171 та 176 ПКУ, аудитор оцінює правильність формування бази оподаткування, застосування ставок, своєчасність і повноту перерахування податків до бюджету [14]. Перевірка податкової дисципліни є однією з ключових складових аудиту розрахунків з оплати праці, адже порушення в цій сфері мають високий рівень фінансових та правових ризиків.

Оскільки проведення аудиту в Україні має здійснюватися виключно відповідно до Міжнародних стандартів аудиту, розрахунки з оплати праці підпадають під дію низки МСА, які визначають вимоги до оцінки ризиків, формування аудиторських доказів та документування результатів перевірки.

Дотримання положень цих стандартів забезпечує достовірність відображення витрат на оплату праці, коректність податкових утримань, а також повноту й прозорість відображення трудових відносин у фінансовій звітності підприємства. З огляду на це, для аудитора особливе значення мають ті МСА, норми яких безпосередньо регулюють порядок планування, проведення та узагальнення результатів контролю розрахунків з працівниками. Найбільш релевантні з них подані в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5.

Міжнародні стандарти аудиту, що регулюють розрахунки з оплати праці та перевірку трудових відносин на підприємстві

Стандарт (МСА)	Назва стандарту	Зміст та застосування для аудиту розрахунків з оплати праці
МСА 315	Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень	Оцінка внутрішніх ризиків у системі розрахунків з працівниками, таких як помилки при нарахуванні зарплати, неправильні податкові утримання, ризики фіктивної зайнятості.
МСА 330	Реагування аудитора на оцінені ризики	Планування аудиторських процедур для підтвердження коректності розрахунків: тестування контролів, аналітичні процедури, вибіркове дослідження документів.
МСА 500	Аудиторські докази	Визначення вимог до доказової бази: первинні документи (табелі, накази, лікарняні), реєстри обліку, відомості нарахувань, податкова звітність.
МСА 520	Аналітичні процедури	Оцінка правильності обліку розрахунків за допомогою аналітичних процедур, порівняння фактичних результатів з плановими або нормативними показниками.
МСА 540	Аудит облікових оцінок	Перевірка оцінок, зокрема забезпечень на оплату відпусток, перевірка правильності нарахувань та врахування відповідних забезпечень у фінансовій звітності.
МСА 580	Письмові підтвердження управлінського персоналу	Отримання письмових підтверджень від керівництва про відсутність неоформлених працівників, правильність відображення відпусток та лікарняних у документації.

Джерело: узагальнено автором на основі [29-34].

Таким чином, аудит розрахунків з оплати праці є комплексною процедурою, що поєднує документальний, аналітичний та нормативний аналіз.

Особливої уваги під час аудиту потребує перевірка повноти відображення всіх працівників у додатках Д1, 4ДФ та Д5 Об'єднаного податкового звіту, оскільки саме ці форми виконують функцію комплексного державного контролю за легальністю зайнятості, правильністю нарахування заробітної плати та достовірністю формування страхового стажу. Вони дозволяють співставити кадрові операції, податкові утримання та фактичні виплати, а також виявити можливі випадки неоформленої праці, помилок у базі нарахування ЄСВ чи розбіжностей між обліковими та фактичними даними. Для підприємств із динамічною структурою персоналу, таких як ТОВ «Валідус Спецавто», своєчасність та точність подання цих форм має ключове значення для підтвердження правомірності нарахувань і виплат.

У воєнний період нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту розрахунків з оплати праці значно ускладнилося через трансформацію трудових відносин, мобілізаційні процеси та необхідність збереження кадрового потенціалу підприємств, що забезпечують обороноздатність держави або критичні потреби економіки. Особливої уваги набула процедура бронювання військовозобов'язаних працівників, що безпосередньо впливає на організацію обліку, порядок документального забезпечення та напрями аудиторської перевірки.

Ключовим нормативним актом є Постанова Кабінету Міністрів України №76 від 27.01.2023 р., яка визначає механізм бронювання працівників за підприємствами на період мобілізації та воєнного стану. Згідно з її положеннями, бронюванню підлягають працівники підприємств, що:

- виконують мобілізаційні завдання (замовлення);
- належать до оборонно-промислового комплексу;
- забезпечують функціонування енергетичної, транспортної, комунальної, медичної та інформаційної інфраструктури;
- є критично важливими для економіки та життєдіяльності населення [35].

Факт бронювання гарантує працівникові збереження місця роботи, посади та середнього заробітку на весь період дії рішення про бронювання, а для підприємства створює обов'язок правильного документального оформлення та відображення відповідних нарахувань у бухгалтерському обліку. Виплати заброньованим працівникам належать до складу витрат звітного періоду відповідно до НП(С)БО 26 «Виплати працівникам» та підлягають контролю під час аудиторської перевірки.

Важливим елементом механізму бронювання, підтвердженим у документі Пенсійного фонду України щодо оперативних відомостей, є обов'язок підприємств щоденно передавати ПФУ інформацію про будь-які зміни у трудових відносинах працівників, які можуть бути пов'язані з їхнім мобілізаційним статусом. Підприємства, установи й організації, які визначено критично важливими, зобов'язані подавати через веб-портал ПФУ електронні повідомлення (з накладенням КЕП) щодо:

- прийняття працівника на роботу;
- переміщення між структурними підрозділами;
- переведення на іншу посаду;
- звільнення чи поновлення;
- тимчасового призупинення або відновлення дії трудового договору.

Ці відомості мають бути подані не пізніше наступного дня після виникнення відповідної події, що підкреслює високий рівень оперативності та відповідальності кадрової служби й бухгалтерії підприємства. Як зазначено в документі ПФУ, передаванню підлягає інформація щодо усіх працівників, незалежно від статі, віку чи категорії військового обліку, якщо підприємство належить до переліку критично важливих [35].

Для аудиту це означає, що перевірка розрахунків із працівниками у воєнний час має включати:

- аналіз відповідності підприємства критеріям «критично важливого»;

- оцінку правильності формування та своєчасності передачі відомостей до ПФУ;
- звірку наказів, кадрових документів і переданих електронних повідомлень;
- підтвердження законності надання бронювання;
- перевірку правильності обчислення середнього заробітку на період бронювання;
- контроль відображення таких сум у бухгалтерських регістрах відповідно до П(С)БО 26.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України №76 від 27 січня 2023 року, підприємства, які підлягають бронюванню працівників на період мобілізації та воєнного стану, зобов'язані своєчасно подавати необхідну звітність до Пенсійного фонду України, вчасно виплачувати заробітну плату працівникам, сплачувати податки та дотримуватися всіх вимог щодо обліку нарахувань і утримань. У разі порушення цих вимог підприємство ризикує втратити статус "критично важливого", що може призвести до тимчасового скасування цього статусу на період до шести місяців. Це, у свою чергу, має негативні наслідки для забезпечення кадрового складу, стабільності підприємства і його внеску у національну економіку та обороноздатність держави.

Таким чином, у воєнних умовах функції бухгалтерського обліку та аудиту у сфері розрахунків з оплати праці значно розширилися. Вони трансформувалися з інструменту фінансового контролю на механізм забезпечення соціального захисту працівників, а також підтвердження безперервності кадрового складу підприємств, що відіграють критичну роль у стійкості економіки та обороноздатності держави. Своєчасність і точність передання оперативних відомостей до ПФУ, належне документальне оформлення та дотримання вимог НП(С)БО 26 є ключовими передумовами законності мобілізаційних процесів і предметом особливої уваги аудиту в умовах воєнного стану.

У воєнний період, відповідно до законодавчих норм, нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту розрахунків з оплати праці набуло нового змісту, зумовленого мобілізаційними процесами, бронюванням працівників та забезпеченням безперервності функціонування критично важливих підприємств. Одним із ключових документів у цьому контексті є Постанова Кабінету Міністрів України №76 від 27 січня 2023 року «Про затвердження Порядку бронювання військовозобов'язаних за підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час» [35].

Таким чином, у період воєнного стану нормативно-правова система регулювання обліку, аналізу та аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві набула подвійної функції - економічної та соціально-захисної. Вона не лише визначає порядок ведення обліку, а й забезпечує збереження кадрового потенціалу, гарантує безперервність виплат і законність мобілізаційних процедур, що має стратегічне значення для стабільності підприємств і відновлення економіки України.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ЗДІЙСНЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ТОВ «ВАЛІДУС СПЕЦАВТО»

2.1. Характеристика фінансово-господарської діяльності підприємства за 2020-2024 роки

Ефективна організація обліку, аналізу та аудиту розрахунків з оплати праці потребує всебічного дослідження фінансово-господарської діяльності підприємства, його виробничої специфіки, структури управління та умов функціонування. Аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища дозволяє визначити можливості підприємства щодо формування й фінансування фонду оплати праці, оцінити рівень забезпеченості трудовими ресурсами та окреслити фактори, які впливають на їх використання.

ТОВ «Валідус Спецавто» є одним із провідних українських виробників спеціальної автомобільної техніки, призначеної для Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міністерства оборони, комунальних підприємств та промислових організацій. Підприємство спеціалізується на виготовленні та переобладнанні пожежних автомобілів, аварійно-рятувальної техніки, автоцистерн, машин спеціального призначення та іншої високотехнологічної продукції, що потребує точних інженерних рішень та кваліфікованої праці. Повний виробничий цикл, який охоплює конструкторські розробки, виготовлення вузлів, складальні операції та випробування готової техніки, забезпечує високий рівень технологічної самостійності та дозволяє оперативно модернізувати конструкції відповідно до потреб замовників [36].

У період воєнного стану підприємство було офіційно віднесене до переліку критично важливих для економіки та обороноздатності держави. Це зумовлено виконанням державних оборонних замовлень і забезпеченням спеціальної техніки для ДСНС та військових формувань. Зростання обсягів

замовлень, порушення логістичних ланцюгів та коливання валютних курсів вимагали від підприємства оперативного перегляду виробничої та фінансової політики. Компанія адаптувалася до нестабільності ринку шляхом диверсифікації постачальників, оптимізації витрат і перерозподілу трудових ресурсів між виробничими ділянками. Важливо зазначити, що для збереження кадрового потенціалу активно застосовувався механізм бронювання працівників відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 76 від 27.01.2023 р., що забезпечило безперервність виробництва та гарантувало працівникам збереження робочих місць і заробітної плати.

Одним із найбільш значущих викликів для підприємства стали масові блекаути у 2022–2023 роках. Для уникнення виробничих простоїв та зменшення енергетичних ризиків ТОВ «Валідус Спецавто» здійснило інвестиції у встановлення сонячних панелей та резервних джерел живлення. Це рішення мало суттєвий економічний ефект: стабілізувало виконання контрактів, зменшило залежність від коливань тарифів, скоротило витрати, пов'язані з вимушеними перервами, та підвищило довгострокову енергоефективність виробництва. Застосування альтернативних джерел енергії стало важливим етапом модернізації підприємства й забезпечило його конкурентоспроможність в умовах енергетичної нестабільності.

Постійна модернізація виробничої бази, впровадження інноваційних технологій та підтримання високих стандартів якості відповідно до вимог ISO 9001 дають змогу підприємству зберігати інженерну гнучкість, розширювати виробничі можливості та підвищувати економічну ефективність. Такий підхід створює міцне підґрунтя для подальшої аналітичної частини дослідження, де буде детально проаналізовано фінансові показники діяльності підприємства, зокрема динаміку доходів, витрат, показників рентабельності, структури активів і зобов'язань, а також їхній взаємозв'язок із формуванням фонду оплати праці.

Постійна модернізація виробничої бази, впровадження інноваційних технологій та підтримання високих стандартів якості забезпечують ТОВ

«Валідус Спецавто» високий рівень інженерної гнучкості та ефективності. Такий розвиток дозволяє підприємству оперативно реагувати на зміну потреб замовників, удосконалювати виробничі процеси та нарощувати технічний потенціал, що, у свою чергу, формує основу для стабільного зростання фінансових результатів і раціонального використання трудових ресурсів.

Організаційна структура підприємства є ієрархічно-функціональною, з чітким розмежуванням управлінських і виконавчих функцій. Керівництво здійснює Генеральний директор, якому підпорядковуються головний інженер, головний бухгалтер, керівники цехів і функціональних служб. Така система забезпечує погоджене прийняття управлінських рішень і стабільність виробничих процесів. Особливе місце в управлінні займає бухгалтерська служба, відповідальна за формування достовірної інформаційної бази, дотримання вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV, НП(С)БО, зокрема НП(С)БО 26 «Виплати працівникам», а також внутрішніх регламентів підприємства.

Документообіг, пов'язаний із розрахунками з оплати праці, організований за принципом послідовної передачі інформації: первинні дані про робочий час, виробіток, відпустки та тимчасову непрацездатність спочатку збираються й узагальнюються у відділі кадрів, після чого передаються до бухгалтерії для здійснення розрахунків та відображення операцій у регістрах обліку. Така модель забезпечує відповідність кадрової й фінансової інформації та підвищує точність облікових даних.

У діяльності підприємства важливу роль відіграє використання сучасних цифрових систем. Інтеграція Business Automation Framework (далі –BAF) [37] та M.E.Doc забезпечує автоматизацію процедур нарахування заробітної плати, формування податкової і статистичної звітності, скорочення часу обробки даних та мінімізацію ризику технічних помилок. Синхронізація кадрової, виробничої та фінансової інформації створює надійну базу для подальшого аналізу витрат на оплату праці, оцінки ефективності трудових ресурсів та здійснення аудиторського контролю.

Комплексне дослідження організаційної структури, виробничих можливостей та умов функціонування підприємства створює цілісне уявлення про фактори, які формують його економічний потенціал і безпосередньо впливають на фонд оплати праці. Саме тому логічним продовженням є звернення до аналітичних фінансових показників, що дозволяють оцінити динаміку діяльності підприємства не лише з позиції масштабів виробництва, а й через призму фінансової стійкості, ліквідності та інвестиційної спроможності.

У структурі аналітичної частини першочергове місце займає порівняльний аналітичний баланс за 2020–2024 роки, оскільки саме він відображає ключові зміни у структурі активів та джерелах їх фінансування. Аналіз балансу дає змогу простежити економічні тенденції, які сформувалися під впливом модернізації виробничих процесів, активної співпраці з державним сектором, логістичних викликів війни та зміни кон'юнктури ринку. Ці показники визначають можливості підприємства щодо формування фонду оплати праці, забезпечення соціальних гарантій і збереження кадрового потенціалу, тому саме аналіз балансу є стартовою точкою поглибленої оцінки фінансово-господарської діяльності.

Показники, наведені в таблиця 2.1, засвідчують суттєві трансформації у структурі активів і пасивів ТОВ «Валідус Спецавто» за 2020–2024 роки. Ці зміни відображають як внутрішні стратегічні пріоритети підприємства, так і вплив зовнішнього середовища, зокрема пандемії COVID-19 та повномасштабної війни. Баланс підприємства демонструє як інтенсивне нарощування ресурсів, так і адаптаційні процеси, спрямовані на підтримання фінансової стійкості в умовах підвищеної невизначеності.

Нестабільність у динаміці необоротних активів пов'язана зі зміною виробничої політики підприємства, яке з 2021 року перейшло до виготовлення більш капіталомісткої і технологічно складної важкої спецтехніки для ДСНС, військових формувань та комунальних служб. Зростання цього показника у 2021 році на 62,4 % свідчить про модернізацію технічної бази та розширення виробничих потужностей.

Таблиця 2.1

Порівняльний аналітичний баланс ТОВ «Валідус Спецавто» за 2020-2024 роки

Показники	Роки					Темп приросту, %			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
	Сума, тис. грн.								
Актив									
Необоротні активи	21 721	35 283	26 762	35 134	34 333	62,4	-24,2	31,3	-2,3
Оборотні активи	204 750	164 818	285 677	643 765	814 558	-19,5	73,3	125,3	26,5
<i>Баланс</i>	226 470	200 101	312 439	678 899	848 891	-11,6	56,1	117,3	25,0
Пасив									
Власний капітал	139 423	138 199	204 047	453 900	709 042	-0,9	47,6	122,4	56,2
Поточні зобов'язання і забезпечення	86 202	61 902	108 392	224 999	139 849	-28,2	75,1	107,6	-37,8
<i>Баланс</i>	226 470	200 101	312 439	678 899	848 891	-11,6	56,1	117,3	25,0

Джерело: побудовано автором на основі табл.4.1 (див. додаток Ж).

Однак у 2022 році спостерігається суттєвий спад вартості необоротних активів, що пояснюється ризиками воєнних дій, порушенням логістики, перебоями у постачанні високоточних вузлів, а також тимчасовим призупиненням капітальних інвестицій. Відновлення інвестиційної активності у 2023 році на 31,3 %, стимульоване державними замовленнями, забезпечило підвищення ефективності використання основних засобів та часткову компенсацію втрат попереднього року. Незначне зниження у 2024 році на -2,3 % може свідчити про оптимізацію активів та переорієнтацію на раціональне використання вже наявних ресурсів.

Оборотні активи демонструють більш інтенсивну позитивну динаміку, що є відображенням масштабування операційної діяльності. Після скорочення у 2021 році підприємство у 2022-2023 роках істотно наростило запаси, обсяг незавершеного виробництва та дебіторську заборгованість. Це зумовлено збільшенням кількості довготривалих замовлень, що характерно для ринку спецтехніки, коли виробничий цикл є тривалим, а контракти - значними за

сумами. Зростання оборотних активів на 73,3 % у 2022 році та 125,3 % у 2023 році підтверджує розвиток виробничої програми та зростання обсягів реалізації. Переважання оборотних активів у структурі балансу понад 95 % свідчить про високу поточну ліквідність підприємства, хоча й вказує на відносно низький рівень капіталізації. Це може вимагати подальшого збалансування структури активів для забезпечення стабільності в довгостроковому періоді.

Значне збільшення загальної вартості активів більш ніж утричі - з 226,5 млн грн у 2020 році до 848,9 млн грн у 2024 році — є свідченням ефективного управління ресурсами, здатності підприємства адаптуватися та використати можливості, що виникли в умовах воєнної економіки. Така динаміка також підтверджує посилення ролі підприємства як виробника критично важливої продукції для оборонного сектору.

На пасивній стороні балансу найбільш позитивною тенденцією є стрімке зростання власного капіталу — до 709,0 млн грн у 2024 році. Підвищення частки власного капіталу до 83,53 % свідчить про зростання внутрішньої фінансової стійкості, зниження боргової залежності та посилення автономії підприємства. Це стало можливим завдяки як збільшенню нерозподіленого прибутку, так і додатковим внескам власників, пов'язаним з потребою фінансування розширеного виробництва.

Поточні зобов'язання демонструють хвилеподібну динаміку, що відповідає виробничим циклам підприємства: їх зростання у 2022-2023 роках було спричинене активним збільшенням закупівель комплектуючих, тоді як зниження у 2024 році підтверджує зміцнення платоспроможності та покращення взаєморозрахунків із постачальниками. Зменшення частки поточних зобов'язань до 16,47 % є ознакою фінансової стабілізації та підвищення довіри контрагентів до підприємства.

Таким чином, фінансово-економічний розвиток ТОВ «Валідус Спецавто» у 2020–2024 роках характеризується стійким зростанням, високою адаптивністю до зовнішніх викликів та ефективною реалізацією стратегічних можливостей, пов'язаних з попитом на спеціалізовану техніку в умовах

воєнного часу. Зміцнення фінансової стійкості, збільшення активів, розширення виробничого портфеля та структурні зрушення у пасивах формують міцну основу для подальшого розвитку підприємства, зокрема для підвищення рівня мотивації персоналу, забезпечення стабільності фонду оплати праці та реалізації соціальної політики роботодавця.

Водночас для повного розуміння фінансових результатів діяльності підприємства важливо проаналізувати не лише ресурсну базу, а й джерела формування його грошових потоків. Саме структура та динаміка доходів визначають потенціал підприємства щодо фінансування виробництва, виконання трудових зобов'язань і забезпечення стабільності оплати праці. Тому наступним етапом дослідження є детальний аналіз доходів ТОВ «Валідус Спецавто» за 2020–2024 роки, результати якого подано у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка складу і структури доходів ТОВ «Валідус спецавто» за 2020-2024 роки

Показники	Роки					Темп приросту, %			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
	Сума, тис. грн.								
Чистий дохід від реалізації продукції	749 275	74 714	693 832	938 010	914 279	-90,03	828,65	35,19	-2,53
Інші операційні доходи	1 160	285	1 263	1	26 115	-75,44	343,16	-99,92	2611400,00
Інші фінансові доходи	0	0	2 153	6 201	8 788	-	-	188,02	41,72
Інші доходи	858	4 536	160	249	127	428,67	-96,47	55,63	-49,00
<i>Всього доходів</i>	751 293	79 535	697 408	944 461	949 309	-89,41	776,86	35,42	0,51

Джерело: побудовано автором на основі таблиці 4.2 (див. додаток Ж).

Показники таблиці 2.2 засвідчують глибоку структурну трансформацію доходів ТОВ «Валідус Спецавто» у 2020–2024 роках, що відбулася під впливом

як внутрішніх стратегічних рішень менеджменту, так і зовнішніх макроекономічних чинників, а саме наслідків пандемії COVID-19, повномасштабної війни, валютних коливань та зміни характеру державного попиту на спеціалізовану техніку. Динаміка доходів свідчить про суттєве розширення виробничої діяльності, переорієнтацію ринкової стратегії та адаптивність підприємства до умов кризового середовища.

Чистий дохід від реалізації продукції залишається визначальним компонентом доходів підприємства понад 96 % у всі роки, що підтверджує домінування основної діяльності в структурі грошових потоків. Його різке падіння у 2021 році на 90,03 % є прямим наслідком економічної рецесії періоду пандемії, обмежень у міжнародній логістиці та зниження державних закупівель. Втім, стрімке зростання у 2022 році на 828,65 % відображає активну фазу структурної переорієнтації підприємства на виробництво важкої спеціалізованої техніки для ДСНС, комунальної інфраструктури та оборонного сектору. Подальший приріст у 2023 році свідчить про стабілізацію виробничого циклу та формування стійкого портфеля довгострокових державних контрактів. Скорочення у 2024 році на 2,53 % має статистично корекційний характер та не змінює загальної висхідної тенденції.

Інші операційні доходи демонструють значну мінливість, обумовлену переважно валютними ризиками та специфікою експортних контрактів. У 2022 році їх приріст становив 343,16 %, що пояснюється позитивними курсовими різницями й виконанням зовнішньоекономічних договорів. Падіння у 2023 році майже до нуля зумовлено відсутністю валютних операцій та стабілізацією курсу гривні. Водночас різке зростання у 2024 році до 26,1 млн грн відображає активізацію міжнародної технічної співпраці підприємства, зокрема участь у проєктах, що фінансуються міжнародними донорами та партнерами цивільного захисту. Це підтверджує посилення ролі зовнішніх джерел фінансування як додаткового стабілізатора грошових потоків.

Інші фінансові доходи, що почали формуватися з 2022 року, демонструють зростаючу роль фінансових інструментів у системі управління

ліквідністю підприємства. Підвищення їх обсягів у 2023-2024 роках свідчить про ефективне розміщення тимчасово вільних коштів та розвиток фінансової стратегії, спрямованої на диверсифікацію доходів. Інші доходи залишаються малозначущими за обсягами, але їх коливання відображають разовий характер операцій, притаманний підприємствам машинобудівної галузі.

Сукупний обсяг доходів демонструє яскраво виражену тенденцію зростання: у 2022 році на 776,86 %, у 2023 році ще на 35,42 %, а у 2024 році — досягнення стабілізаційної фази. Така динаміка є свідченням ефективної адаптації підприємства до зовнішніх викликів, посилення його економічної стійкості та переходу до моделі стабільного розвитку після періоду інтенсивного масштабування виробництва.

Отже, аналіз структури доходів показує, що ТОВ «Валідус Спецавто» змогло сформувати гнучку і водночас стійку фінансову модель, у якій основним драйвером залишаються обсяги реалізації спеціалізованої техніки, а операційні та фінансові доходи відіграють роль важливих компенсаторних механізмів у періоди економічної нестабільності. Подальший розвиток підприємства передбачає необхідність поступового розширення структури доходів, зокрема через сервісне обслуговування техніки, інженерні послуги та участь у міжнародних інфраструктурних проєктах, що сприятиме зміцненню фінансової автономії та підвищенню конкурентоспроможності підприємства.

У контексті комплексної оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства наступним етапом дослідження є аналіз динаміки та структури витрат, оскільки саме їхній рівень і співвідношення визначають формування собівартості, операційної ефективності та фінансової результативності. Витрати є однією з ключових аналітичних категорій, що відображає раціональність використання ресурсів, ефективність виробничо-технологічних процесів і здатність підприємства адаптуватися до зовнішніх економічних умов. Саме тому перехід до таблиці 2.3. є логічним і методологічно обґрунтованим, адже саме вона дозволяє простежити структурні зрушення у витратах у динаміці 2020–2024 роки та оцінити їхній вплив на фінансові результати,

конкурентоспроможність і подальшу стратегію розвитку ТОВ «Валідус Спецавто».

Таблиця 2.3

**Динаміка складу і структури доходів ТОВ «Валідус Спецавто» за
2020-2024 роки**

Показники	Роки					Темп приросту, %			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021/ 2020	2022/ 2021	2023/ 2022	2024/ 2023
	Сума, тис. грн.	Сума, тис. грн.	Сума, тис. грн.	Сума, тис. грн.	Сума, тис. грн.				
Собівартість реалізованої продукції	595 612	71 491	585 988	619 776	584 113	-88,00	719,67	5,77	-5,75
Адміністративні витрати	0	8 390	15 042	13 450	20 729	-	79,28	10,58	54,12
Витрати на збут	14 461	159	3 848	870	9 148	-98,90	2320,13	77,39	951,49
Інші операційні витрати	9	719	12 227	4 316	31 353	7888,89	1600,56	64,70	626,44
<i>Всього витрат</i>	610 082	80 759	617 105	638 412	645 343	-86,76	664,13	3,45	1,09

Джерело: побудовано автором на основі табл.4.3 (див. додаток Ж).

Таблиця 2.3 відображає динаміку складу та структури витрат ТОВ «Валідус Спецавто» у 2020–2024 роки, демонструючи трансформацію витратної моделі підприємства під впливом зовнішніх кризових чинників, стратегічної переорієнтації виробництва та розширення державного попиту в умовах воєнного стану. Зміни у витратній структурі є наслідком поєднання пандемічних обмежень, логістичних перебоїв, високої матеріаломісткості виробництва та зростання потреби в спеціалізованій техніці підвищеної складності.

Загальний обсяг витрат за аналізований період характеризується суттєвими коливаннями. Значне скорочення витрат у 2021 р. на 86,76 % пояснюється наслідками пандемії COVID-19, яка спричинила глибокі порушення глобальних ланцюгів постачання, особливо у сегменті імпортованих високотехнологічних комплектуючих. Оскільки підприємство спеціалізується

на виробництві складної та високоточної техніки, його залежність від імпорتنих компонентів є критичною. Затримки постачання з країн ЄС, США, Японії та Китаю зумовили зниження виробничих обсягів і тимчасове зниження поточних витрат. Починаючи з 2022 р., після часткового відновлення логістики та стрімкого зростання державного попиту в умовах війни, сукупні витрати різко зросли на 664,13%, що свідчить про масштабування виробництва та активне виконання оборонних та спеціалізованих замовлень. Подальша стабілізація у 2023-2024 роки відображає вихід підприємства на рівень системного серійного виробництва спецтехніки.

Собівартість реалізованої продукції стабільно домінує у структурі витрат понад 90%, що обумовлено високою матеріаломісткістю та технологічною складністю продукції. Зростання собівартості у 2022-2023 роки зумовлене як розширенням виробництва, так і суттєвими курсовими коливаннями у воєнний період, які підвищили вартість імпорتنих ресурсів. Зниження собівартості у 2024 р. на 5,75 % свідчить про оптимізацію виробничих процесів, підвищення локалізації виробництва та укладання довгострокових контрактів із постачальниками.

Адміністративні витрати демонструють нерівномірну динаміку, що відображає зміну управлінських потреб у різні періоди. Зростання у 2022 році на 79,28 % пов'язане з розширенням управлінського персоналу, необхідністю юридичного супроводу державних контрактів та інфляційним зростанням витрат. Стабілізація у 2023–2024 роки відображає оптимізацію адміністративних процесів.

Особливо високою мінливістю характеризуються витрати на збут. Їхня динаміка залежить не лише від традиційних маркетингових витрат, а й від специфіки роботи підприємства з державними та міжнародними замовниками. Стрімке зростання витрат на збут у 2022 р. та 2024 р. пояснюється участю у великих державних закупівлях, міжнародних донорських програмах, підготовкою технічних паспортів, проєктної документації, сертифікацій, а також юридичним та експертним супроводом контрактів. Крім того, у витрати

на збут входять послуги із сервісного та гарантійного обслуговування поставленої техніки, які є обов'язковою умовою державних контрактів. Саме цей фактор підсилює залежність показника від зовнішніх умов: інтенсивності замовлень, кількості введених в експлуатацію машин та обсягу гарантійного сервісу.

Інші операційні витрати також демонструють значну волатильність, що зумовлено коливаннями валютного курсу та включенням до цієї категорії витрат на забезпечення безперервної роботи у воєнних умовах: охорону, логістику, страхування, сертифікацію, непередбачені виробничі витрати.

Узагальнюючи, витратна структура ТОВ «Валідус Спецавто» у 2020-2024 роки відображає процес інтенсивної адаптації та масштабування діяльності в умовах високих зовнішніх ризиків. Підприємство ефективно реагувало на кризові явища, нарощуючи виробничий потенціал, підтримуючи конкурентоспроможність та забезпечуючи гнучке управління витратами. Надалі важливими напрямками розвитку є підсилення системи контролінгу, оптимізація матеріальних потоків, диверсифікація джерел постачання та удосконалення сервісного напрямку, що сприятиме зміцненню фінансової стійкості у довгостроковій перспективі.

Після аналізу структури витрат підприємства логічним продовженням є дослідження динаміки його фінансових результатів, оскільки саме співвідношення доходів, витрат і прибутковості формує узагальнену оцінку ефективності діяльності. Таблиця 2.5, що подає фінансові результати ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021-2024 роки, є ключовим аналітичним інструментом, який дозволяє встановити, яким чином виробничі, організаційні та зовнішні фактори вплинули на формування прибутку та фінансової стійкості підприємства. Саме на основі цих показників можна комплексно оцінити результативність управлінських рішень, адекватність витратної політики та здатність підприємства забезпечувати стійке функціонування в умовах підвищеної економічної невизначеності.

Таблиця 2.5

Динаміка формування фінансових результатів ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021-2024 роки

Показники	Роки				Темп приросту, %		
	2021	2022	2023	2024	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Чистий дохід, тис. грн	74 714	693 832	938 010	914279	828,65	35,19	-2,53
Собівартість, тис. грн	71 491	585 988	619 776	584113	719,67	5,77	-5,75
<i>Валовий прибуток, тис. грн</i>	3 223	107 844	318 234	330166	3246,08	195,09	3,75
Інші операційні доходи, тис. грн	285	1 263	1	26115	343,16	-99,92	26115,00
Адміністративні витрати, тис. грн	8 390	15 042	13 450	20729	79,28	-10,58	54,12
Витрати на збут, тис.грн	159	3 848	870	9148	2320,13	-77,39	951,49
Інші операційні витрати, тис.грн	719	12 227	4 316	31353	1600,56	-64,70	626,44
<i>Прибуток (збиток) від операційної діяльності, тис. грн</i>	-5 760	77 990	299 599	295051	-1453,99	284,15	-1,52
Інші фінансові доходи, тис. грн	4 535	2 153	6 201	8788	-52,52	188,02	41,72
Інші доходи, тис. грн	0	160	249	127	-	55,63	-49,00
Фінансові витрати, тис. грн	0	0	1 001	1839	-	-	83,72
<i>Збиток (прибуток) до оподаткування, тис. грн</i>	-1 225	80 303	305 048	302 127	-6655,35	279,87	-0,96
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0	14 455	55 195	46985	-	281,85	-14,87
<i>Чистий прибуток (збиток), тис. грн</i>	-1 225	65 848	249 853	255 142	-5475,38	279,44	2,12

Джерело: розраховано автором на основі Балансу ТОВ «Валідус Спецавто» за 2020-2024 роки

Доцільно зазначити, що у процесі проведення аналізу фінансових результатів використано порівнянні дані лише за 2021–2024 роки. Це зумовлено тим, що до 2022 року підприємство належало до категорії малих та подавало спрощену фінансову звітність, структура якої не містила необхідної деталізації для повноцінного аналізу доходів, витрат і фінансових результатів. Лише після набуття статусу середнього підприємства у 2022 році звітність була розширена відповідно до вимог НП(С)БО, а інформація за 2021 рік була адаптована до нової форми. Таким чином, саме дані за 2021–2024 роки забезпечують

достатню глибину та порівнянність, що дозволяє формувати коректні висновки щодо фінансової динаміки та ефективності діяльності ТОВ «Валідус Спецавто».

Дані таблиці 2.5 свідчать про інтенсивну трансформацію фінансових результатів підприємства за 2021–2024 років. Після кризового 2021 року, коли через глобальні логістичні перебої та наслідки пандемії чистий дохід і валовий прибуток різко скоротилися, у 2022 році підприємство демонструє стрімке відновлення: чистий дохід збільшився на 828,65 %, валовий прибуток понад 32 рази. Така різка позитивна динаміка пояснюється різким зростанням державного попиту на спецтехніку після початку повномасштабної війни, а також стратегічною переорієнтацією підприємства на виробництво важкої та високотехнологічної техніки.

У 2023 році зростання основних показників триває: чистий дохід збільшився ще на 35,19 %, а валовий прибуток - на 195,09 %. Це свідчить про досягнення підприємством стабільного рівня виробничої активності та ефективного виконання великих державних контрактів. Незначне зниження доходів у 2024 році на 2,53% є типовим для періодів після пікових виробничих навантажень і може розглядатися як корекційна динаміка, пов'язана з вирівнюванням обсягів замовлень.

Собівартість продукції повторює тенденції зміни доходу, але з певним лагом. Значне зростання у 2022-2023 роках відображає матеріаломісткість виробництва спецтехніки та залежність підприємства від імпортних комплектуючих, тоді як її скорочення у 2024 році свідчить про оптимізацію ланцюгів постачання, часткову локалізацію виробництва та підвищення операційної ефективності.

Інші операційні та фінансові доходи характеризуються високою мінливістю, що є наслідком впливу валютних коливань, разових контрактів та активізації співпраці з міжнародними партнерами у 2024 році. Збутові та адміністративні витрати змінювалися під впливом розширення тендерної

діяльності, участі у міжнародних програмах, зростання сервісного сегмента та підвищення вимог до технічної та юридичної підтримки контрактів.

Ключовим результатом цієї динаміки є суттєве зміцнення прибутковості підприємства. Якщо у 2021 році діяльність була збитковою, то вже у 2022 році прибуток становив 65,8 млн грн, а у 2023-2024 роках на 249,9 млн грн та 255,1 млн грн відповідно. Це підтверджує здатність підприємства до ефективної адаптації, стратегічного управління витратами та швидкого реагування на зміни зовнішнього середовища.

Отже, фінансові результати ТОВ «Валідус Спецавто» свідчать про його перехід від кризового відновлення до стабільного зростання та зміцнення позицій на ринку виробництва спеціалізованої техніки. Подальша ефективність діяльності залежатиме від здатності підприємства підтримувати контроль над витратами, диверсифікувати джерела доходів і розширювати участь у проєктах із високою стратегічною та інноваційною складовою.

Узагальнюючи результати проведеного дослідження, слід відзначити, що ТОВ «Валідус Спецавто» продемонструвало високий рівень адаптивності та управлінської гнучкості в умовах глибоких економічних та логістичних потрясінь, спричинених пандемією COVID-19 та повномасштабною війною. Виробнича спеціалізація підприємства, орієнтована на випуск складної спецтехніки, а також його стратегічно важливий статус, визначили специфіку формування фінансових показників та структури витрат і доходів упродовж 2020-2024 років. Системна модернізація, використання альтернативних джерел енергії, впровадження цифрових інструментів управління та ефективне кадрове забезпечення стали ключовими факторами стабільності та розвитку підприємства в період кризових коливань.

Отримані аналітичні дані формують комплексне розуміння ресурсного потенціалу, технологічної спроможності та фінансової динаміки підприємства, а також створюють необхідну основу для подальшого дослідження ефективності його господарської діяльності. Оскільки фінансові результати, структура активів, джерела фінансування та витратна модель безпосередньо

впливають на можливість підприємства забезпечувати стабільний фонд оплати праці, наступні підрозділи роботи спрямовані на поглиблений аналіз цих фінансових аспектів. Такий підхід дозволить встановити взаємозв'язок між виробничо-економічними процесами та системою розрахунків з персоналом, що є необхідною передумовою для формування обґрунтованих управлінських рішень у сфері обліку, аналізу й аудиту оплати праці.

2.2. Первинний, синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці працівників ТОВ «Валідус Спецавто»

Організація обліку розрахунків з оплати праці є невід'ємним елементом системи бухгалтерського обліку підприємства, оскільки забезпечує достовірне відображення зобов'язань перед працівниками, формування фонду оплати праці та дотримання норм чинного законодавства, поєднуючі юридичні, економічні та інформаційні аспекти, які створюють основу для фінансової звітності, контролю та управлінських рішень у сфері використання трудових ресурсів.

Облік розрахунків з оплати праці на підприємстві здійснюється у межах трирівневої системи — первинного, синтетичного та аналітичного обліку. Кожен з цих рівнів має своє функціональне призначення і забезпечує повноту, достовірність та своєчасність відображення інформації про нарахування і виплати заробітної плати, яка є складовою фінансової звітності підприємства.

Взаємозв'язок між рівнями обліку створює цілісну систему збору, узагальнення та контролю даних, що гарантує послідовний рух інформації — від моменту фіксації факту господарської операції до її відображення у звітних формах, призначених для внутрішніх і зовнішніх користувачів.

Першим етапом є первинний облік, який полягає у документальному фіксуванні фактично відпрацьованого часу, виконаних робіт, наданих відпусток, лікарняних та інших подій, що впливають на визначення розміру

заробітної плати. Для цього застосовуються типові та внутрішньо розроблені форми документів, затверджені наказом по підприємству.

Подальше узагальнення даних здійснюється на рівні синтетичного та аналітичного обліку, які забезпечують систематизацію, групування та контроль інформації про розрахунки з оплати праці у бухгалтерських рахунках, звітах і фінансових формах підприємства. Синтетичний рівень забезпечує агрегування інформації про зобов'язання перед персоналом на узагальнюючих бухгалтерських рахунках. Такий підхід формує цілісне, взаємопов'язане уявлення про фінансові показники, що є необхідним для аналізу загального фінансового стану суб'єкта господарювання. Натомість аналітичний облік слугує інструментом деталізації цих узагальнених даних. Він розкриває інформацію в розрізі окремих об'єктів обліку, зокрема по кожному працівнику, структурному підрозділу чи видам нарахованих виплат. Це надає можливість для поглибленого вивчення структури витрат на оплату праці та ідентифікації специфіки нарахувань за різними класифікаційними ознаками.

Інтеграція синтетичного та аналітичного обліку формує комплексну інформаційну базу, що є критично важливою для ефективного фінансового контролю та управління на підприємстві. У той час як синтетичні дані надають загальне бачення ситуації, аналітичні дані дозволяють глибоко дослідити структуру витрат на персонал. Така синергія є підґрунтям для прийняття обґрунтованих управлінських рішень як у сфері кадрової політики, так і в процесі загального фінансового планування.

Організація обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві ТОВ «Валідус Спецавто» ґрунтується на чинному законодавстві України, положеннях національних стандартів бухгалтерського обліку, нормативно-правових актах Міністерства фінансів України та внутрішніх регламентах підприємства. Основними документами, що визначають порядок ведення обліку розрахунків із працівниками, є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV, Закон України «Про оплату праці» №108/95-ВР, Податковий кодекс України, Положення (стандарт)

бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам», Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. №291, а також власна облікова політика товариства.

Особливості формування фонду оплати праці, порядок застосування системи преміювання, структура додаткових виплат, правила нарахування забезпечення на оплату відпусток та методи обліку витрат на оплату праці визначені у наказі про облікову політику ТОВ «Валідус Спецавто». Наявність такого внутрішнього документа забезпечує єдність методичних підходів до відображення операцій упродовж звітних періодів та узгодженість первинних, аналітичних та синтетичних даних.

На підприємстві облік розрахунків із працівниками має на меті забезпечення достовірності, своєчасності та повноти відображення господарських операцій, пов'язаних із нарахуванням та виплатою заробітної плати. Відповідальність за організацію цього обліку покладена на головного бухгалтера, який координує роботу кадрової служби, бухгалтерії та керівників структурних підрозділів. Первинні документи з обліку праці й заробітної плати створюються у момент здійснення господарської операції, а потім підлягають перевірці, затвердженню і систематизації у відповідних регістрах обліку. Така побудова забезпечує дотримання принципів повноти, своєчасності та документальної обґрунтованості бухгалтерських записів.

Первинний облік розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» здійснюється з використанням сучасних інформаційних технологій, що дає можливість значно підвищити точність і швидкість обробки облікової інформації. Для автоматизації процесів нарахування, утримання та відображення виплат працівникам застосовується програмне забезпечення VAF ERP, а для обміну інформацією з податковими органами — система М.Е.Дос. Це забезпечує повну інтеграцію даних кадрового обліку з бухгалтерським та фінансовим обліком підприємства. Ведення первинних документів

здійснюється як у паперовій, так і в електронній формі. До основних документів, що застосовуються для оформлення розрахунків із працівниками, належать накази про прийняття, переведення і звільнення (типові форми № П-1, № П-2, № П-3), таблиці обліку використання робочого часу (форма № П-5), розрахунково-платіжні відомості, листки непрацездатності, накази про надання відпусток та преміювання, а також платіжні документи щодо виплати заробітної плати. Окрему групу становлять заяви працівників - зокрема надання матеріальної допомоги, відпусток та інших виплат, — що є обов'язковою підставою для підготовки відповідних наказів. Крім того, до переліку документів включається податкова та страхова звітність (ЄСВ, ПДФО, військовий збір), яка забезпечує правильність відображення розрахунків із працівниками у податковому та бухгалтерському обліку. Саме ці документи формують первинну інформаційну базу, на основі якої здійснюються бухгалтерські записи, розрахунки та подальший контроль правильності і повноти нарахування виплат кожному працівникові. Деталізований перелік документів наведений у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

**Основні первинні документи, що застосовуються для обліку
розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто»**

Назва документа	Характеристика та призначення	Відповідальні особи
Наказ про прийняття на роботу (форма № П-1)	Підтверджує факт прийняття працівника на роботу, визначає посаду, розмір посадового окладу, умови праці та дату початку трудових відносин; є підставою для відкриття особової картки працівника та внесення запису до штатного розпису.	Директор, відділ кадрів
Табель обліку використання робочого часу (форма № П-5)	Фіксує фактично відпрацьований робочий час, години відпусток, тимчасової непрацездатності, відряджень та інших відхилень; використовується як основа для розрахунку заробітної плати.	Начальники структурних підрозділів, відділ кадрів
Розрахунково-платіжна відомість	Узагальнює дані про нарахування заробітної плати, премій, доплат, утримань податків і зборів та визначає суму заробітної плати до виплати кожному працівникові.	Бухгалтерія
Листок непрацездатності	Є підставою для нарахування допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю за рахунок коштів підприємства та/або фондів соціального страхування; підтверджує період непрацездатності працівника.	Медичний заклад, бухгалтерія

Продовження таблиці 2.6

Заява працівника про надання відпустки	Містить прохання працівника про надання щорічної, додаткової чи соціальної відпустки із зазначенням її тривалості та бажаних дат; є підставою для підготовки наказу про надання відпустки.	Працівник, відділ кадрів
Наказ (розпорядження) про надання відпустки	Оформлює рішення роботодавця про надання працівникові відпустки відповідного виду і тривалості; є основою для розрахунку та нарахування відпускних.	Директор, відділ кадрів, бухгалтерія
Заява про надання матеріальної допомоги	Містить обґрунтоване звернення працівника щодо надання одноразової матеріальної допомоги (соціального чи виробничого характеру); є підставою для видання наказу та подальшого нарахування відповідних виплат.	Працівник, керівник структурного підрозділу, директор
Наказ про преміювання	Визначає підстави, умови, розмір і вид премій або інших заохочувальних виплат працівникам; формує додаткові виплати до основної заробітної плати.	Директор, бухгалтерія
Платіжне доручення / відомість на виплату заробітної плати	Забезпечує проведення безготівкових перерахувань заробітної плати на карткові рахунки працівників або видачу готівки; використовується для контролю розрахунків із персоналом.	Головний бухгалтер, бухгалтерія
Звіт з ЄСВ, ПДФО і військового збору (об'єднана звітність)	Узагальнює дані про нараховані доходи працівників, утримані податки та нараховані страхові внески; забезпечує узгодженість бухгалтерського та податкового обліку і є підставою для контролю з боку державних органів.	Головний бухгалтер, бухгалтер із розрахунків заробітної плати

Джерело: складено автором на основі джерел [17; 38; 39]

Первинні документи систематизуються відповідно до затвердженого графіка документообігу, що сприяє чіткому контролю всіх етапів — від нарахування до виплати заробітної плати. Після перевірки їх достовірності дані узагальнюються у бухгалтерських регістрах, формуючи основу для подальшого відображення інформації у синтетичних та аналітичних рахунках. Таким чином, первинний рівень обліку виступає ключовою ланкою системи бухгалтерського забезпечення розрахунків із персоналом і формує базу для управлінського, фінансового та податкового аналізу.

Наступним рівнем після первинного документування є синтетичний облік, який забезпечує узагальнення інформації про розрахунки з працівниками

у системі бухгалтерських рахунків. Його завдання полягає у формуванні достовірних даних про нарахування, утримання й виплати заробітної плати, а також у контролі повноти відображення витрат на оплату праці у фінансовій звітності підприємства.

Синтетичний облік розрахунків із працівниками на підприємстві узагальнюється на рахунку 66 «Розрахунки з оплати праці», який призначений для відображення інформації про всі види нарахувань, утримань і виплат працівникам. На цьому рахунку узагальнюється інформація про всі види виплат працівникам, що забезпечує повне охоплення витрат на оплату праці у виробничій, адміністративній та збутовій діяльності.

За кредитом рахунку 66 відображаються суми нарахованої заробітної плати, премій, матеріальної допомоги, компенсаційних виплат, відпускних, допомоги з тимчасової непрацездатності та інших нарахувань, а за дебетом — утримання податків, зборів, страхових внесків, а також фактичні виплати працівникам. Така структура дозволяє забезпечити повне відображення господарських процесів, пов'язаних із розрахунками з персоналом, і створює інформаційну базу для аналізу динаміки фонду оплати праці.

Для деталізації облікових записів за рахунком 66 відкриваються відповідні субрахунки:

661 «Розрахунки за заробітною платою» — узагальнює інформацію про всі види нарахувань і утримань працівникам, включаючи основну й додаткову заробітну плату, премії та компенсаційні виплати;

662 «Розрахунки з депонентами» — використовується для обліку сум несплаченої заробітної плати, які залишилися неодержаними працівниками у встановлений строк;

663 «Розрахунки за іншими виплатами» — охоплює інформацію щодо виплат, не пов'язаних безпосередньо з заробітною платою, зокрема матеріальної допомоги, одноразових премій, компенсацій за невикористані відпустки тощо.

Депоновані суми за субрахунком 662 зберігаються протягом строку позовної давності, після чого, у разі невиплати, вони списуються до складу доходів підприємства відповідно до вимог чинного законодавства. Така деталізація забезпечує прозорість руху коштів та дозволяє своєчасно виявляти залишки заборгованості перед персоналом [27].

У системі синтетичного обліку відрахування на соціальні заходи формуються відповідно до вимог Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 2464-VI. Базова ставка єдиного соціального внеску, що застосовується до фонду оплати праці більшості працівників, становить 22 %. Ця ставка нараховується на всі види заробітку, що входять до бази нарахування ЄСВ, зокрема на основну і додаткову заробітну плату, премії, доплати, компенсаційні виплати та оплату періодів непрацездатності.

Окреме місце в обліку займає відображення нарахувань ЄСВ щодо працівників з інвалідністю. Для них чинним законодавством передбачено пільгову ставку 8,41 %, яка зменшує фінансове навантаження на роботодавця та стимулює створення робочих місць для осіб з інвалідністю. Застосування такої ставки є можливим за умови документального підтвердження інвалідності та наявності трудових відносин, оформлених відповідно до вимог законодавства. Підприємство зобов'язане забезпечити правильність визначення категорії працівника, своєчасне оновлення документів щодо інвалідності та коректне відображення відповідної ставки у регістрах бухгалтерського обліку [40].

Облік ЄСВ на підприємстві здійснюється на рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням» із деталізацією за субрахунками 651–653. Це забезпечує чітке розмежування нарахованих сум, прозорість руху обов'язкових соціальних внесків та їхнє коректне відображення в податковій звітності. Застосування різних ставок ЄСВ відповідно до статусу працівників формує важливий елемент фінансового контролю та є обов'язковою умовою дотримання законодавства у сфері соціального страхування.

Рахунок 66 кореспондує з іншими елементами системи бухгалтерського обліку, що забезпечує повноту відображення господарських операцій та їх логічну послідовність у фінансових регістрах. Зокрема, нарахування заробітної плати відображаються у взаємозв'язку з рахунками 23 «Виробництво», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати» та 93 «Витрати на збут», що дозволяє формувати витрати за напрямками діяльності підприємства та достовірно визначати собівартість продукції.

Утримання та нарахування податків і внесків за результатами розрахунків із працівниками відображаються через взаємодію рахунків 66 із рахунками 64 «Розрахунки за податками і платежами» та 65 «Розрахунки за страхуванням». Саме така кореспонденція забезпечує коректність розрахунків з бюджетом і фондами соціального страхування, а також узгодженість даних синтетичного обліку з податковою та статистичною звітністю.

Завдяки цій системній взаємодії рахунків облік розрахунків з оплати праці формує послідовний, замкнений цикл від нарахування винагороди працівникам до її фактичної виплати та перерахування податків і обов'язкових внесків. Це сприяє підвищенню прозорості облікових процесів, забезпечує нормативну правильність ведення бухгалтерських регістрів і створює надійну інформаційну базу для аналізу витрат на оплату праці та фінансового контролю.

Наведені у таблиці 2.7 дані підтверджують, що облік операцій із нарахування, утримання та виплати заробітної плати на ТОВ «Валідус Спецавто» здійснюється у суворій відповідності до чинного законодавства України та методологічних положень бухгалтерського обліку, зокрема П(С)БО 26 «Виплати працівникам». Використання системи кореспонденції рахунків забезпечує послідовне відображення всіх етапів формування витрат на оплату праці — від первинного документування до їх узагальнення у фінансовій звітності, що гарантує прозорість і контрольованість облікових процесів.

Таблиця 2.7

**Типова кореспонденція рахунків за операціями з обліку розрахунків з
оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто»**

Зміст господарської операції	Первинні документи	Дебет	Кредит
Нараховано заробітну плату виробничим працівникам	Табелі обліку робочого часу, наряди, зведення виконаних робіт	23	661
Нараховано заробітну плату адміністративно-управлінському персоналу	Табелі, накази про встановлення окладів, розрахункові відомості	92	661
Нараховано заробітну плату працівникам відділу збуту	Табелі, накази про преміювання, розрахункові відомості	93	661
Нараховано заробітну плату загальновиробничому персоналу	Табелі, виробничі звіти, наряди	91	661
Нараховано щорічні відпускні працівникам	Накази про відпустку, розрахункові записки	92, 93	661
Нараховано компенсацію за невикористану відпустку	Наказ про звільнення / компенсацію, розрахункові відомості	92, 93	661
Нараховано премії за результатами роботи	Накази про преміювання, розрахунки премій	91, 92, 93	661
Нараховано допомогу з тимчасової непрацездатності (лікарняні)	Листки непрацездатності, розрахунки допомоги	949	661
Нараховано ЄСВ 22 % на фонд оплати праці	Зведена відомість з нарахувань зарплати, внутрішній розрахунок ЄСВ	23, 91, 92, 93	651
Нараховано ЄСВ 8,41 % на зарплату працівників-осіб з інвалідністю	Зведена відомість нарахувань, документи про інвалідність	23, 91, 92, 93	651
Утримано ПДФО 18 % із зарплати працівників	Розрахунково-платіжні відомості, внутрішні довідки	661	641
Утримано військовий збір 5 %	Звітність з ПДФО/ВЗ, розрахункові відомості	661	642
Виплачено заробітну плату працівникам (без депонованої)	Платіжні доручення, відомість на виплату	661	311
Депоновано суму невиплаченої зарплати	Платіжна відомість, реєстр депонованих сум	661	662
Виплачено депоновану заробітну плату працівнику	Відомість на виплату, касові документи / рахункові виписки	662	311
Перераховано ЄСВ, ПДФО та військовий збір до бюджету	Платіжні доручення, банківські виписки	641, 642, 651	311

Джерело: складено автором на основі [17; 38-40].

На підприємстві ТОВ «Валідус Спецавто» згідно з штатним розкладом [41] працює бухгалтер, серед обов'язків якого є нарахування заробітної плати працівникам компанії, а також контроль за коректністю виконання облікових та

податкових операцій. Одним з важливих аспектів роботи бухгалтера є точний розрахунок заробітної плати, що враховує оклад працівника, належні податки та соціальні внески.

На прикладі працівника Арендарчук Б. А., яка працює в компанії вже два роки з окладом 25 000 грн, буде розглянуто, як здійснюється нарахування заробітної плати, включаючи аванс, основну частину зарплати та утримання податків. Цей приклад дозволяє детально описати весь процес нарахування зарплати, що є важливою частиною роботи бухгалтера на підприємстві.

Розрахунок нарахування заробітної плати для Арендарчук Б. А. за листопад 2025 року

Ставка — 25 000 грн (до утримань).

Кількість робочих днів у листопаді 2025 року: 20 робочих днів.

Нарахування заробітної плати: заробітна плата складається з авансу та основної частини. Відповідно до загальної практики, аванс виплачується в середині місяця, а основна частина - наприкінці місяця.

Аванс за листопад 2025 року: $25\,000 \text{ грн} \times 0,5 = 12\,500 \text{ грн}$.

Основна заробітна плата за листопад 2025 року: $25\,000 \text{ грн} \times 0,5 = 12\,500 \text{ грн}$.

Утримання податків: від заробітної плати Арендарчук Б. А. будуть утримуватись наступні податки та внески:

ПДФО - 18% від нарахованої заробітної плати.

Військовий збір - 5% від нарахованої заробітної плати.

ЄСВ - 22% від нарахованої заробітної плати – сплачує роботодавець і за місяць це – 5 500 грн.

Розрахуємо утримання із заробітної плати Арендарчук Б. А. на основі окладу 25 000 грн:

ПДФО: $25\,000 \text{ грн} \times 18\% = 4\,500 \text{ грн}$.

Військовий збір: $25\,000 \text{ грн} \times 5\% = 1\,250 \text{ грн}$.

Після вирахування податків та зборів з нарахованої заробітної плати, чистий дохід Арендарчук Б. А. таким:

Чистий дохід = 25000 грн – (4500 грн + 1250 грн) = 19250 грн (має отримати за місяць)

Таким чином, Арендарчук Б. А. отримає 9 625 грн як аванс і 9 625 грн як основну заробітну плату після сплати податків, загалом за місяць її чистий дохід складе 19 250 грн.

Після детального розгляду порядку розрахунку заробітної плати доцільно узагальнити, як відповідні операції відображаються в бухгалтерському обліку підприємства. У таблиці 2.7 систематизовано, які бухгалтерські рахунки використовуються для нарахування заробітної плати, утримання податків і зборів, а також для її виплати через банк. Така кореспонденція рахунків дає змогу наочно простежити рух сум за кожною операцією та забезпечує правильне відображення розрахунків з оплати праці в обліку підприємства.

Організація обліку нарахувань заробітної плати за рахунком 66 «Розрахунки з оплати праці» та його взаємозв'язок із рахунками 23, 91, 92 і 93 дозволяють формувати достовірну інформацію про витрати за видами діяльності та забезпечують коректне визначення собівартості продукції, адміністративних та збутових витрат. Паралельне ведення обліку відрахувань на соціальні заходи на рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням» формує зобов'язання підприємства перед державними фондами відповідно до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та забезпечує повноту і правильність розрахунків.

Узгодженість синтетичного та аналітичного обліку створює цілісну інформаційну базу для контролю за фондом оплати праці, що є важливою передумовою ефективного фінансового планування, управління витратами та здійснення подальшого аудиторського аналізу. Така організація облікової системи сприяє підвищенню прозорості розрахунків із персоналом та забезпечує надійну основу для прийняття управлінських рішень щодо використання трудових ресурсів.

Важливою характеристикою облікової системи ТОВ «Валідус Спецавто» є широке застосування автоматизованих облікових технологій, що

забезпечують комплексну цифрову підтримку процесів нарахування та виплати заробітної плати. Використання програмних рішень BAF ERP і M.E.Doc дозволяє здійснювати моніторинг розрахунків у режимі реального часу, автоматично формувати бухгалтерські проведення, синхронізувати первинні кадрові дані з бухгалтерськими регістрами та своєчасно передавати звітність до контролюючих органів. Такий підхід мінімізує ризики технічних і людських помилок, підвищує достовірність інформації та забезпечує відповідність вимогам законодавства щодо електронного документообігу й податкової звітності.

Удосконалення облікового процесу шляхом автоматизації сприяє підвищенню аналітичних можливостей підприємства: інформація про нарахування, утримання та виплати працівникам формується оперативно, у повному обсязі та з високим рівнем деталізації. Це створює передумови для якісного управління трудовими ресурсами, оптимізації витрат на оплату праці, обґрунтованого фінансового планування та своєчасного проведення аудиторських процедур.

Таким чином, система обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» характеризується цілісністю, прозорістю й високим рівнем контрольованості. Вона формує надійну інформаційну платформу для подальшого аналізу ефективності використання фонду оплати праці, забезпечує дотримання трудового та податкового законодавства та підвищує фінансову стійкість і конкурентоспроможність підприємства в умовах динамічного зовнішнього середовища.

На основі даних аналітичного та синтетичного обліку підприємство формує обов'язкову податкову і статистичну звітність щодо розрахунків з оплати праці, яку подає до контролюючих органів у строки, встановлені законодавством. Основним інструментом податкової звітності є об'єднана звітність з ПДФО, військового збору та ЄСВ, подання якої регламентується наказом Міністерства фінансів України № 4 від 13.01.2015 (у редакції № 773 від 04.07.2022). У її складі формуються персоніфіковані додатки Д1, 4ДФ та Д5, що

містять інформацію про доходи працівників, утримані податки й страхові внески, а також підтверджують фактичний стан трудових відносин [26]. Ці додатки забезпечують державний контроль за правильністю нарахування та сплати ЄСВ, ПДФО і військового збору, а також за легальністю працевлаштування та відповідністю кадрового обліку реальній зайнятості.

Також ТОВ «Валідус Спецавто» подає до органів державної статистики форму № 1-ПВ «Звіт з праці» [28], який подається як щомісячно, так і щоквартально залежно від категорії респондента. У цій формі узагальнюються показники середньооблікової чисельності персоналу, фонду оплати праці, середньої заробітної плати, фактично відпрацьованого часу, обсягів преміювання та соціальних виплат. Регулярність подання звіту дозволяє державним органам здійснювати оперативний та структурний моніторинг тенденцій на ринку праці, а підприємству - забезпечувати прозорість кадрових процесів та відповідність вимогам трудового законодавства. Дані форми 1-ПВ використовуються для оцінки динаміки зайнятості та фонду оплати праці як на рівні підприємства, так і в галузевому та загальнодержавному розрізах, що сприяє формуванню обґрунтованої державної соціально-трудової політики [28].

Окрім спеціалізованої податкової та статистичної звітності, інформація про розрахунки з оплати праці відображається також у складі фінансової звітності підприємства. Зокрема, у Балансі (форма № 1) такі дані подаються у статті «Поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці», а у Звіті про фінансові результати (форма № 2) — у статті «Витрати на оплату праці», що визначається вимогами П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та П(С)БО 26 «Виплати працівникам». Формування цих показників ґрунтується на узагальнених даних синтетичного та аналітичного обліку і забезпечує відображення фактичних трудових зобов'язань та витрат підприємства.

Фінансова звітність складається щокварталу та щорічно і подається до органів державної статистики, засновникам та іншим користувачам відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV. У разі передбачених законодавством випадків вона також

подається до контролюючих органів у складі податкової звітності як її додаток. Така система подання забезпечує прозорість інформації про зобов'язання підприємства щодо оплати праці та дозволяє здійснювати комплексний контроль за їх формуванням.

Отже, система обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» є невід'ємним елементом фінансово-облікової інфраструктури підприємства, який забезпечує повне та достовірне відображення результатів трудової діяльності працівників у бухгалтерському та фінансовому обліку. Вона охоплює всі стадії — від фіксації первинних даних і їх документального підтвердження до узагальнення інформації в синтетичних та аналітичних регістрах і подання обов'язкової звітності державним органам.

Застосування автоматизованих систем, зокрема BAF ERP, істотно підвищує ефективність ведення обліку, забезпечує інтеграцію первинних даних з бухгалтерськими регістрами та звітними формами, прискорює обробку інформації та мінімізує ризики технічних і людських помилок. Такий підхід дозволяє формувати своєчасні та достовірні дані для управління персоналом і фінансовими ресурсами, що є важливою передумовою стабільності та конкурентоспроможності підприємства.

Узагальнюючи викладене, слід зазначити, що система первинного, синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з оплати праці у ТОВ «Валідус Спецавто» сформована відповідно до вимог чинного законодавства та базується на поєднанні нормативно-правових, організаційних та технологічних елементів. Дотримання положень НП(С)БО 26 «Виплати працівникам», Закону України № 996-XIV та інших регламентів забезпечує уніфікованість методологічних підходів, прозорість процедур і належний рівень контролю за використанням фонду оплати праці.

Ефективно організований первинний облік гарантує точність фіксації даних про фактичні трудові показники, що є основою для коректного формування нарахунків, утримань та податкових зобов'язань. Синтетичний облік забезпечує узагальнення інформації у системі рахунків бухгалтерського

обліку, дозволяє відстежувати структуру та динаміку витрат на оплату праці, а аналітичний облік забезпечує їх деталізацію в розрізі категорій працівників, підрозділів та видів виплат, що підвищує глибину та якість управлінських рішень.

Використання сучасних автоматизованих систем, зокрема BAF ERP, сприяє підвищенню оперативності, точності та надійності облікових процедур, мінімізує ризики викривлень і значно спрощує процес формування податкової та статистичної звітності. Забезпечення повної інтеграції кадрових, виробничих та фінансових даних створює єдине інформаційне середовище для ефективного управління персоналом та планування фонду оплати праці.

У цілому, система обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» є структурованою, регламентованою та технологічно сучасною, що забезпечує своєчасне та достовірне формування інформації для потреб бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю, аудиту, податкових органів та управлінського персоналу. Такий рівень організації обліку створює підґрунтя для підвищення фінансової дисципліни, оптимізації витрат на оплату праці та зміцнення загальної фінансової стійкості підприємства.

2.3. Аналіз динаміки та структури витрат на оплату праці підприємства за 2021-2024 роки

Оплата праці є одним із ключових елементів системи соціально-економічних відносин на підприємстві, що відображає взаємозв'язок між результатами трудової діяльності працівників і фінансовими можливостями роботодавця. Вона виконує не лише відтворювальну, а й стимулюючу функцію, впливаючи на рівень продуктивності праці, плинність кадрів і соціальну стабільність у колективі. Для забезпечення раціонального використання трудових ресурсів підприємству необхідно систематично здійснювати аналіз показників, які характеризують стан і динаміку розрахунків з оплати праці,

структуру фонду оплати праці, рівень середньої заробітної плати та ефективність її використання.

ТОВ «Валідус Спецавто» є машинобудівним підприємством, діяльність якого потребує висококваліфікованих робітників, інженерно-технічного персоналу та управлінців. Система оплати праці на підприємстві побудована на засадах тарифної форми, що передбачає встановлення заробітної плати залежно від тарифної ставки, кваліфікаційного рівня, складності та умов виконання робіт. Такий підхід забезпечує прозорість, справедливість і чіткий зв'язок між результатами праці працівників і розміром їхньої винагороди.

Тарифна система на ТОВ «Валідус Спецавто» ґрунтується на тарифних сітках, посадових окладах, схемах доплат і надбавок, затверджених у штатному розписі підприємства. Вона відповідає вимогам ст. 96 Кодексу законів про працю України та Закону України «Про оплату праці» №108/95-ВР і забезпечує єдність підходів до нарахування заробітної плати для всіх категорій персоналу - від робітників до управлінського складу.

Крім базової тарифної ставки, працівникам можуть встановлюватися додаткові доплати за підвищення кваліфікації, опанування нових професій або освоєння суміжних спеціальностей. Також доплата може надаватися працівникам, які володіють іноземними мовами та використовують їх у професійній діяльності, зокрема під час роботи з міжнародними партнерами чи постачальниками. Такі надбавки мають стимулюючий характер і сприяють розвитку професійних компетенцій персоналу, підвищуючи конкурентоспроможність підприємства на ринку праці.

Важливим елементом тарифної системи є система преміювання, що запроваджується за рішенням керівництва підприємства. Премії мають заохочувальний характер і нараховуються за перевиконання виробничих завдань, досягнення високих показників ефективності праці, якість виготовленої продукції або ініціативність у виробничому процесі. Порядок і розміри премій визначаються внутрішнім «Положенням про оплату праці та преміювання», що розроблене на основі положень ст. 97 КЗпП України.

Залежно від фінансових результатів діяльності та рівня рентабельності, керівництво може встановлювати додаткові премії до свят, за підсумками кварталу або року, що забезпечує гнучкість системи стимулювання.

Важливою складовою тарифної системи є використання єдиних тарифно-кваліфікаційних довідників (далі — ЄТКД), які визначають вимоги до кваліфікації працівників і розряди робіт. Такий підхід забезпечує справедливість, прозорість і мотивуючий характер оплати праці, що особливо важливо для машинобудівної галузі, де якість праці безпосередньо впливає на фінансовий результат підприємства.

Зважаючи на умови воєнного стану в Україні, питання кадрової стабільності та збереження трудового потенціалу набули особливої актуальності. ТОВ «Валідус Спецавто» як стратегічно важливе підприємство у сфері машинобудування реалізує заходи з бронювання працівників призовного віку відповідно до постанови Кабінету Міністрів України №76 від 27 січня 2023 року «Про бронювання військовозобов'язаних під час дії воєнного стану». Це дає змогу забезпечити безперервність виробничого процесу, виконання оборонних замовлень і збереження критично важливих фахівців.

Процес бронювання здійснюється на підставі подання до Міністерства економіки списків працівників, необхідних для виконання завдань підприємства. При цьому роботодавець гарантує своєчасну виплату заробітної плати заброньованим працівникам навіть у разі тимчасового призупинення діяльності або змін у режимі роботи. Такий підхід сприяє збереженню кваліфікованих кадрів, стабільності доходів і підтримує виробничу спроможність підприємства у період воєнних викликів.

Підприємство регулярно переглядає тарифні ставки та посадові оклади відповідно до змін законодавства щодо мінімальної заробітної плати, галузевих угод і колективного договору, що сприяє підтриманню конкурентного рівня оплати праці. Відповідно до статті 10 Закону України «Про колективні договори і угоди», ці зміни оформлюються додатковими угодами та затверджуються наказом керівника.

З огляду на те, що тарифна система, преміювання та додаткові стимули становлять основу формування фонду оплати праці, важливо оцінити, як ці елементи відобразилися на фактичній динаміці витрат підприємства. Саме тому наступний етап дослідження передбачає аналіз ключових показників, що характеризують зміни витрат на оплату праці, соціальних відрахувань та чисельності персоналу у 2021–2024 роках. Представлена таблиця є базовим інструментом для дослідження, оскільки дозволяє визначити тенденції зростання кадрових витрат, оцінити їх відповідність масштабам діяльності підприємства та виявити взаємозв'язок між формуванням фонду оплати праці й загальною економічною динамікою ТОВ «Валідус Спецавто».

Таблиця 2.8

Динаміка витрат з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021-2024 роки

Показники	Роки				Темп приросту, %		
	2021	2022	2023	2024	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Витрати на оплату праці, тис. грн	4526	7208	10253	22996	59,26	42,24	124,29
Відрахування на соціальні заходи, тис. грн	1013	1196	2148	4802	18,07	79,60	123,56
Середня кількість працівників	40	43	49	70	7,50	13,95	42,86
Середня заробітна плата за рік, тис. грн	113,15	167,63	209,24	328,51	48,15	24,83	57,00

Джерело: розраховано автором на основі Звіту про фінансову результати ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021-2024 роки

Динаміка витрат на оплату праці, соціальних відрахувань, середньооблікової чисельності персоналу та середньорічної заробітної плати ТОВ «Валідус Спецавто» у 2021-2024 роках засвідчує істотну еволюцію кадрової політики підприємства та трансформацію його витратної моделі відповідно до змін інституційного середовища та виробничих потреб. Представлені дані відображають поглиблення інвестицій у людський капітал як стратегічний ресурс, що визначає здатність підприємства забезпечувати

безперервність виробничих процесів, виконання державних контрактів та підтримання конкурентоспроможності в умовах посиленої невизначеності воєнного часу.

У 2021 році параметри фонду оплати праці та соціальних відрахувань характеризувалися відносною стабільністю, що відповідало наслідкам постпандемічного періоду та обмеженим виробничим масштабам. Проте вже у 2022 році спостерігається суттєве зростання наведених показників, обумовлене різким підвищенням потреби у висококваліфікованому персоналі на тлі зростання державного замовлення та збільшення технологічної складності виробництва. Показник витрат на оплату праці зріс на 59,26 %, що свідчить про перегляд тарифної системи, коригування посадових окладів, адаптацію до інфляційних процесів та застосування механізмів утримання критично важливих спеціалістів. Одночасно середньорічна заробітна плата збільшилася майже на 50 %, що демонструє зростання індивідуальної трудової винагороди в контексті підвищеної кадрової конкуренції. У 2023 році тенденція зростання зберігається, однак набуває більш системного характеру: розширення штату на 7 осіб, збільшення фонду оплати праці на 42,24 % та соціальних відрахувань на 79,60 % відображають сталий розвиток виробничої програми та консолідацію підприємства в оборонно-промисловому сегменті. Підвищення середньої заробітної плати до 209,24 тис. грн окреслює посилення стимулюючої функції оплати праці, орієнтованої на забезпечення високих стандартів якості виготовлення спецтехніки та скорочення ризиків трудових втрат.

Найбільш інтенсивні зміни характерні для 2024 року. Значне збільшення чисельності працівників до 70 осіб, таке різке зростання витрат на оплату праці на 124,29 % та суттєве збільшення соціальних відрахувань на 123,56 % свідчать про новий етап масштабування виробництва, пов'язаний з концентрацією на виконанні довгострокових державних контрактів. Зростання середньорічної заробітної плати до 328,51 тис. грн відображає підвищення вимог до кваліфікаційного рівня персоналу, зростання тарифних ставок у відповідності до змін законодавства та запровадження додаткових елементів матеріального

стимулювання. Формування таких параметрів є закономірним у структурі витрат підприємств машинобудівного комплексу, які працюють у режимі високої інтенсивності виробничого завантаження.

Узагальнюючи результати, можна констатувати, що протягом 2021-2024 років ТОВ «Валідус Спецавто» реалізувало цілеспрямовану політику посилення інвестицій у людський капітал, що стало однією з ключових передумов ефективної виробничої діяльності в умовах воєнної економіки. Водночас високі темпи зростання витрат на персонал актуалізують потребу у впровадженні інструментарію стратегічного управлінського обліку — зокрема аналізу продуктивності праці, оцінювання рентабельності витрат на персонал, прогнозування навантаження на фонд оплати праці та оптимізації структури трудових витрат. Збалансування темпів зростання кадрових витрат із динамікою фінансових результатів підприємства є визначальною умовою забезпечення його економічної стійкості та конкурентних переваг у середньостроковій і довгостроковій перспективах.

Для машинобудівних підприємств аналіз продуктивності праці має особливу цінність, оскільки відображає взаємозв'язок між кваліфікаційною структурою персоналу та створеною доданою вартістю. Розрахунок чистого доходу на одного працівника дозволяє об'єктивно оцінити ефективність кадрової політики та рівень організаційно-технічного розвитку виробництва.

Таблиця 2.9

Показники продуктивності праці ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021–2024 роки

Показники	Роки				Темп приросту, %		
	2021	2022	2023	2024	2022/2021	2023/2022	2024/2023
Чистий дохід, тис. грн	74 714	693 832	938 010	914 279	828,65	35,19	-2,53
Середня кількість працівників, осіб	40	43	49	70	7,5	13,95	42,86
Чистий дохід на 1 працівника, тис. грн	1 867,85	16 125,16	19 142,04	13 061,13	763,37	18,69	-31,83

Джерело: розраховано автором на основі Звіту про фінансову результати ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021-2024 роки

Аналіз продуктивності праці ТОВ «Валідус Спецавто» у 2021–2024 роки свідчить про істотні структурні зрушення у формуванні результативності трудових ресурсів підприємства. Показник чистого доходу на одного працівника демонстрував вибухове зростання у 2022 р. (+763,37 %), що стало наслідком різкого збільшення обсягів виробництва та реалізації спецтехніки під впливом масштабних державних оборонних замовлень. У 2023 р. відбулося подальше, але помірніше зростання продуктивності (+18,69 %), що свідчить про стабілізацію виробничих процесів та оптимізацію використання персоналу.

У 2024 р. простежується зниження чистого доходу на одного працівника на 31,83 %, що пов'язано з випереджальним ростом чисельності персоналу порівняно з темпами збільшення доходу. Така динаміка свідчить про перехід підприємства до етапу масштабування та розширення кадрової бази, що тимчасово знижує показники продуктивності, але закладає потенціал для подальшого зростання виробничих можливостей.

У цілому продуктивність праці залишається високою та перевищує докризові показники, однак для забезпечення її стійкого зростання підприємству доцільно удосконалити систему оцінки ефективності використання персоналу, оптимізувати структуру робочих місць та впроваджувати механізми підвищення індивідуальної результативності працівників.

З огляду на те, що рівень оплати праці є ключовим індикатором соціально-економічної стабільності підприємства та визначає його конкурентоспроможність на ринку праці, важливо дослідити не лише динаміку фонду оплати праці, а й співвідношення фактичної заробітної плати працівників із законодавчо встановленими нормативами. Саме порівняння середньої заробітної плати на ТОВ «Валідус Спецавто» з мінімальною заробітною платою в Україні дозволяє оцінити реальний рівень соціального захисту персоналу, визначити ефективність кадрової політики та простежити, наскільки підприємство дотримується принципів справедливої та достойної оплати праці.

У зв'язку з цим доцільним є аналіз співвідношення середньої та мінімальної заробітної плати за 2021–2024 роки, результати якого подано у відповідній таблиці.

Узагальнюючи результати аналізу динаміки фонду оплати праці, соціальних відрахувань та податкових зобов'язань ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021–2024 роки, необхідно підкреслити, що різке зростання нарахувань у 2024 році зумовлене насамперед структурними змінами у виробничій діяльності підприємства та суттєвим розширенням кадрового складу.

Таблиця 2.10

Порівняння середньої заробітної плати ТОВ «Валідус Спецавто» з мінімальною заробітною платою в Україні у 2021–2024 роки

Показник	2021	2022	2023	2024
Мінімальна заробітна плата, грн	6000 → 6500	6500	6700	7100→8000
Середньомісячна зарплата на підприємстві, грн	9 429	13 969	17 436	27 376
Відхилення від мінімальної (грн)	+2 929;+3 429	+7 469	+10 736	+20 276
Відхилення від мінімальної (%)	+48,8 %;+52,8 %	1,149	1,601	2,856
Середня річна заробітна плата на підприємстві, грн	113 150	167 630	209 240	328 510

Джерело: розраховано автором на основі Звіту про фінансову результати ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021-2024 роки

Підвищення витрат на персонал пов'язане зі зростанням попиту на спеціалізовану техніку, необхідністю залучення висококваліфікованих фахівців та коригуванням заробітних плат відповідно до змін мінімальних державних гарантій.

Водночас зростання утриманих податків і зборів у грудні 2024 року частково відображає нормативні зміни - підвищення ставки військового збору з 1,5 % до 5 %. Оскільки ця норма була застосована лише наприкінці року, її вплив на загальний річний показник є обмеженим, але він позначився на збільшенні податкового навантаження у четвертому кварталі. Таким чином, податкові зобов'язання зросли не лише пропорційно до збільшення фонду

оплати праці, а й унаслідок часткового перерахунку відрахувань у період дії нової ставки військового збору.

Отже, комплексна оцінка динаміки свідчить, що зростання витрат на оплату праці та соціальних відрахувань у 2024 році є результатом як об'єктивних економічних чинників, так і нормативних змін у сфері оподаткування. З огляду на зростаюче податкове навантаження, підприємству доцільно посилити системи бюджетування, планування фонду оплати праці та прогнозування податкових платежів, що сприятиме забезпеченню фінансової стійкості в умовах зміни державної фіскальної політики.

Отже, проведений аналіз фонду оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021–2024 роки дає підстави стверджувати, що підприємство реалізує послідовну стратегію інвестування у людський капітал, поєднуючи підвищення рівня заробітної плати, розширення штату та посилення мотиваційних механізмів із виконанням зростаючого обсягу оборонних і спеціалізованих замовлень. Зростання фонду оплати праці, соціальних відрахувань та середньорічної заробітної плати, а також випереджальне збільшення чистого доходу на одного працівника у 2022–2023 роках свідчать про високу віддачу від витрат на персонал і здатність підприємства ефективно адаптуватися до умов воєнної економіки. Водночас уповільнення зростання продуктивності праці у 2024 році та посилення податкового навантаження, зокрема внаслідок підвищення ставки військового збору наприкінці року, актуалізують необхідність удосконалення системи стратегічного управлінського обліку в частині планування фонду оплати праці, контролю рентабельності витрат на персонал і оцінки економічної доцільності подальшого розширення штату. Узагальнені результати аналізу підтверджують, що ефективне управління фондом оплати праці є ключовим чинником підтримання фінансової стійкості, конкурентоспроможності та соціальної відповідальності ТОВ «Валідус Спецавто», а також створює необхідне підґрунтя для подальшого вдосконалення обліково-аналітичного та аудиторського забезпечення розрахунків з працівниками.

2.4. Організація й методика проведення аудиту розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто»

Організація обліку й контролю розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» побудована таким чином, щоб забезпечити достовірність інформації про нарахування, утримання і виплати заробітної плати, а також мінімізувати ризик виникнення помилок. Незалежну перевірку правильності цих операцій щорічно здійснює зовнішній аудитор у межах обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємства, який проводиться відповідно до вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» №2258-VIII від 21.12.2017 р., Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV, а також Міжнародних стандартів аудиту (МСА).

У процесі перевірки аудитор керується, зокрема, вимогами МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень» [29], МСА 330 «Аудиторські процедури у відповідь на оцінені ризики» [30] та МСА 500 «Аудиторські докази» [31]. Ці стандарти визначають послідовність аудиторських процедур, спрямованих на виявлення помилок у нарахуванні заробітної плати, податків і зборів, а також на підтвердження достовірності бухгалтерських записів.

Зовнішній аудит має на меті підтвердження достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності, у тому числі показників, пов'язаних із розрахунками з персоналом за оплатою праці, та оцінку відповідності облікової політики підприємства чинному законодавству. На практиці аудитор перевіряє правильність формування фонду оплати праці, достовірність відображення сум на рахунках 66 «Розрахунки з оплати праці» і 65 «Розрахунки за страхуванням», а також своєчасність перерахування податків і зборів до бюджету та державних соціальних фондів.

Варто зазначити, що на ТОВ «Валідус Спецавто» не створено окремого підрозділу внутрішнього аудиту, що є характерною рисою для малих та середніх підприємств в Україні. Відсутність спеціалізованої служби внутрішнього контролю формує певні організаційні обмеження у системі управління ризиками, оскільки аудитору доводиться покладатися переважно на процедури зовнішнього аудиту та загальні елементи внутрішнього контролю, створені в межах бухгалтерської та кадрової служб. У таких умовах зовнішній аудитор змушений самотійно оцінювати ефективність системи контролю, рівень розподілу повноважень між працівниками, наявність контрольних процедур та їх документування, що відповідно підвищує початковий аудиторський ризик згідно з вимогами МСА 315 [29].

Проте відсутність формалізованої служби внутрішнього аудиту частково компенсується наявністю чіткого розподілу обов'язків між підрозділами підприємства, подвійною системою перевірки первинних документів та координованою роботою кадрової служби та бухгалтерії. Ці елементи дозволяють забезпечити базовий рівень контролю за розрахунками з оплати праці, хоча вони поступаються за глибиною та системністю тим інструментам, які застосовуються у межах професійного внутрішнього аудиту. У зв'язку з цим зовнішній аудитор у процесі роботи змушений приділяти особливу увагу тестуванню операційних ризиків у сфері нарахування заробітної плати, правильності документального оформлення та відповідності внутрішніх процедур вимогам законодавства

Зокрема, первинний облік робочого часу та трудової дисципліни веде відділ кадрів, який відповідає за правильність заповнення табелів обліку робочого часу (форма №П-5), оформлення наказів про прийняття, переведення чи звільнення працівників (форми №П-1, №П-2, №П-3). Усі ці документи підписуються керівником структурного підрозділу і погоджуються директором. Завдяки цьому бухгалтерія отримує первинну інформацію, підтверджену кадровими службами, що значно зменшує ризик неправильного нарахування заробітної плати чи надбавок.

Після отримання табелів обліку робочого часу та наказів від відділу кадрів, головний бухгалтер здійснює перевірку правильності застосування посадових окладів, ставок і тарифних коефіцієнтів відповідно до затвердженого штатного розпису, а також розраховує належні податки і збори. Безпосереднє нарахування заробітної плати виконує бухгалтер з оплати праці, який формує відомості та проводить розрахунки у програмі BAF ERP. Розподіл функцій між кадрами, головним бухгалтером і бухгалтером із заробітної плати забезпечує взаємний контроль і подвійне підтвердження даних, що значно знижує ризик арифметичних або методологічних помилок.

Виплата заробітної плати на ТОВ «Валідус Спецавто» здійснюється у безготівковій формі через систему «Клієнт-Банк», що практично виключає можливість зловживань або несанкціонованих виплат. Платіжні документи формуються бухгалтером, перевіряються головним бухгалтером і підписуються директором підприємства. Таким чином, усі етапи розрахунків із працівниками мають внутрішній контрольний ланцюг який мінімізує ризики недостовірності даних, на які звертає увагу аудитор у ході зовнішньої перевірки.

рис. 2.1 Схема погодження розрахунків з оплати праці

У процесі проведення зовнішнього аудиту розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» аудитор приділяє особливу увагу перевірці правильності ведення кадрової та бухгалтерської документації, повноті відображення господарських операцій і відповідності облікових даних вимогам чинного законодавства. Насамперед оцінюється наявність і коректність оформлення наказів про прийняття, переведення та звільнення працівників, табелів обліку робочого часу, особових карток, а також інших документів, що підтверджують факти трудових відносин. Далі аудитор аналізує

обґрунтованість нарахувань заробітної плати відповідно до затвердженого штатного розпису, посадових окладів і положень колективного договору.

Важливою складовою аудиторської перевірки є контроль за правильністю розрахунків сум відпускних, лікарняних, компенсаційних і заохочувальних виплат. Окремо перевіряється точність обчислення та відображення у бухгалтерському обліку податку на доходи фізичних осіб за ставкою 18 %, військового збору у розмірі 5 % і єдиного соціального внеску — 22 %. Особлива увага приділяється співставленню даних синтетичного обліку за рахунками 66 «Розрахунки з оплати праці» та 65 «Розрахунки за страхуванням» із показниками фінансової звітності (форми №1 «Баланс» і №2 «Звіт про фінансові результати»). Таке зіставлення проводиться відповідно до вимог МСА 500 «Аудиторські докази» і дозволяє перевірити узгодженість між первинними документами, аналітичними регістрами та підсумковими звітними формами.

Перевірка зазвичай проводиться вибіркоким методом, що передбачає аналіз окремих місяців року шляхом звірки табелів обліку робочого часу з розрахунково-платіжними відомостями, банківськими виписками та платіжними дорученнями на перерахування заробітної плати. У разі виявлення розбіжностей, арифметичних неточностей або порушень аудитор фіксує їх у робочих документах і надає керівництву підприємства рекомендації щодо усунення недоліків, уточнення облікових даних та вдосконалення контролю за розрахунками з персоналом.

Крім перевірки первинних документів, аудитор проводить аналіз бухгалтерських записів і звітних форм, що відображають операції з оплати праці. Зокрема, здійснюється звірка сум, нарахованих у відомостях заробітної плати, з даними синтетичного обліку на рахунку 66 «Розрахунки з оплати праці» та субрахунках 661, 662 і 663, а також з рахунками 64 «Розрахунки за податками і платежами» та 65 «Розрахунки за страхуванням». Виявлені розбіжності між цими рахунками можуть свідчити про несвоєчасне

відображення нарахувань або про помилки при перерахуванні обов'язкових платежів до бюджету.

Особливу увагу під час зовнішнього аудиту приділяють перевірці відповідності облікових даних показникам податкової звітності, зокрема об'єднаного звіту з єдиного соціального внеску, податку на доходи фізичних осіб і військового збору (форма №Д5), який подається щомісячно до Державної податкової служби України. Саме цей звіт є ключовим джерелом перевірки достовірності обліку розрахунків із працівниками, оскільки відображає як нараховані, так і сплачені суми заробітної плати та податків по кожному працівнику. Контролюючі органи автоматично здійснюють зіставлення даних, і у випадку виявлення помилок надсилають повідомлення про невідповідність. Таким чином, щомісячний державний моніторинг є додатковим елементом контролю, який зменшує аудиторський ризик і підвищує достовірність облікової інформації.

Перевірка також охоплює звіти статистичної звітності — форма №1-ПВ «Звіт з праці», у якій відображаються дані про чисельність персоналу, фонд оплати праці, середню заробітну плату та відпрацьований час. Аудитор порівнює інформацію, зазначену у формі №1-ПВ, з даними бухгалтерських реєстрів і фінансової звітності (форми №1 «Баланс» та №2 «Звіт про фінансові результати»). Така взаємна перевірка дозволяє переконатися у повноті подання інформації та відсутності викривлень у показниках, що впливають на фінансовий результат підприємства.

Важливим напрямом аудиторської перевірки є аналіз своєчасності виплати заробітної плати працівникам. Відповідно до статті 115 Кодексу законів про працю України, заробітна плата має виплачуватися не рідше ніж двічі на місяць, у строки, встановлені колективним договором або внутрішнім положенням підприємства. Аудитор перевіряє, чи дотримується ТОВ «Валідус Спецавто» цього вимоги, аналізуючи дати перерахування заробітної плати за банківськими виписками та платіжними дорученнями. Несвоєчасна виплата може свідчити про недоліки у фінансовому плануванні або порушення

трудового законодавства, тому своєчасність таких розрахунків є важливим показником фінансової дисципліни.

Додатково перевіряється правильність нарахування відпускних і допомоги по тимчасовій непрацездатності, що потребує застосування нормативів, визначених Порядком обчислення середньої заробітної плати, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України №100 від 08.02.1995 р. Аудитор звіряє розрахунок середньоденної заробітної плати, тривалість відпустки чи періоду непрацездатності, розмір нарахованих сум і джерело їх фінансування (за рахунок підприємства або Фонду соціального страхування).

Особлива увага приділяється також перевірці правильності бухгалтерських проведення за нарахуваннями та утриманнями, щоб упевнитися, що всі операції відображено відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України №291 від 30.11.1999 р. Аудитор аналізує відповідність кореспонденції рахунків реальним господарським операціям та дотримання принципів подвійного запису, що є необхідною умовою достовірності фінансової звітності [27].

Окрім зовнішнього аудиту, окремим напрямом контролю за розрахунками з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» є планові та позапланові перевірки Державної служби України з питань праці та територіального центру комплектування та соціальної підтримки (ТЦК). Ці перевірки хоч і не є аудиторськими за своєю природою, однак фактично виконують функції додаткового зовнішнього контролю, оскільки передбачають аналіз кадрових документів, правильність оформлення трудових відносин та достовірність інформації щодо працівників, включаючи заброньованих працівників, мобілізованих та осіб, що підлягають військовому обліку.

Держпраці у межах своїх повноважень перевіряє дотримання трудового законодавства, правильність нарахування заробітної плати, своєчасність її виплати, відповідність використаних ставок та окладів штатному розпису,

коректність розрахунку відпускних, лікарняних і компенсацій. Особлива увага приділяється виявленню неоформлених трудових відносин, порушень мінімальних державних гарантій в оплаті праці та правильності ведення табелів обліку робочого часу. Таким чином, перевірки Держпраці є важливим додатковим інструментом контролю за достовірністю зарплатних даних, а виявлені порушення можуть вплинути на подальшу роботу аудитора, оскільки свідчать про наявність підвищених ризиків суттєвих викривлень.

Перевірки ТЦК мають свою специфіку, оскільки стосуються не лише військового обліку працівників, а й правильності ведення кадрової документації щодо заброньованих працівників, мобілізованих осіб та осіб, що отримали відстрочку. Однак у межах цих перевірок контролюються також дані, пов'язані з оплатою праці: збереження середнього заробітку мобілізованим працівникам, наявність відповідних наказів, коректність відображення виплат у бухгалтерському обліку та звітності. Таким чином, ТЦК опосередковано перевіряє частину операцій, які аудитор аналізує у межах МСА 500 «Аудиторські докази» [31], що створює додаткове підтвердження або, навпаки, сигналізує про потенційні ризики помилок у системі нарахування заробітної плати на підприємстві.

Наявність цих двох видів державного контролю підсилює загальну систему перевірки розрахунків з оплати праці на підприємстві та доповнює зовнішній аудит, хоча й не замінює його. Інформація про результати перевірок Держпраці та ТЦК може використовуватися аудитором для уточнення оцінки аудиторського ризику, визначення обсягів вибірки та формування аудиторських процедур щодо операцій з оплати праці.

Таким чином, методика проведення аудиту розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» передбачає всебічну перевірку всіх етапів — від формування первинних документів до складання звітності. Чітке розмежування повноважень між кадровою службою, бухгалтером з оплати праці, головним бухгалтером і керівником підприємства створює багаторівневу систему контролю, яка забезпечує достовірність і законність здійснення всіх операцій.

Щомісячна подача звітів із заробітної плати та їх автоматична перевірка контролюючими органами зводять до мінімуму ризик суттєвих помилок, що, у свою чергу, спрощує роботу зовнішнього аудитора та сприяє формуванню позитивного аудиторського висновку щодо діяльності підприємства.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ТОВ «ВАЛІДУС СПЕЦАВТО»

3.1. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення та аудиту розрахунків з оплати праці на ТОВ "Валідус Спецавто" в умовах цифровізації й ESG

У сучасних умовах функціонування господарюючих суб'єктів облік розрахунків з оплати праці перебуває під постійним впливом змін у податковому, трудовому та соціальному законодавстві, а також трендів цифрової трансформації економіки. Для підприємств, зокрема для ТОВ «Валідус Спецавто», це означає необхідність не лише своєчасно реагувати на коригування ставок податків, зміну правил нарахування єдиного внеску, військового збору та вимог до електронної звітності, а й вибудовувати таку систему обліку, яка забезпечуватиме високу адаптивність до зовнішніх викликів, стабільну якість інформації та можливість її використання в управлінських і стратегічних цілях. У контексті європейської інтеграції України додаткового значення набувають вимоги до нефінансового розкриття інформації за стандартами CSRD та ESRS, які посилюють увагу до соціальних аспектів діяльності, у тому числі до політики оплати праці та умов праці персоналу [42]. Традиційне розуміння обліку заробітної плати як інструмента виконання фіскальних зобов'язань у таких умовах доповнюється його роллю як джерела комплексної аналітичної інформації про трудові ресурси, ефективність кадрової політики, дотримання трудових прав і загальний рівень соціальної відповідальності підприємства.

Ключовою передумовою такого удосконалення є формування високопрофесійної команди бухгалтерів та фахівців кадрової служби, здатних працювати в умовах швидких регуляторних та технологічних змін. Для ТОВ «Валідус Спецавто» це означає систематичну організацію внутрішнього

навчання щодо змін у податковому, трудовому й соціальному законодавстві, а також опанування сучасних інформаційних систем, які використовуються на підприємстві. Підвищення кваліфікації має охоплювати не лише суто нормативні аспекти (правила нарахування ПДФО, ЄСВ, військового збору, застосування гарантій та компенсацій за трудовим законодавством, особливості оплати праці в умовах воєнного стану), а й розвиток цифрових компетентностей, необхідних для впевненого користування функціоналом програмного продукту BAF ERP, програмою електронної звітності М.Е.Дос, сервісами «Клієнт-Банк» та іншими інтегрованими платформами. Досвід зарубіжних компаній і результати аудиторських перевірок свідчать, що недостатня кваліфікація персоналу в поєднанні з складністю нормативного середовища є однією з головних причин суттєвих помилок у фінансовій та зарплатній звітності, що згодом призводить до штрафів і втрати довіри стейкхолдерів. Тому формування на підприємстві власної системи безперервного професійного розвитку, розроблення щорічних планів навчання, проведення внутрішніх семінарів та заохочення участі у профільних курсах і вебінарах є не лише елементом кадрової політики, а й інструментом зниження ризиків.

Подальший розвиток обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» має спиратися на максимально повне використання можливостей цифровізації та автоматизації. У контексті функціонування комплексної облікової системи BAF ERP доцільно розглядати її не лише як інструмент реєстрації нарахувань і утримань, а як ядро інтегрованої інформаційної інфраструктури, що поєднує облік, аналітику, планування та контроль. Світова практика підтверджує, що впровадження ERP-систем забезпечує централізоване управління даними, підвищує цілісність інформації та зменшує кількість розбіжностей між окремими ділянками обліку [44]. Автоматизоване формування проводок за розрахунками з оплати праці, розрахунок податкових і соціальних відрахувань, формування відомостей на виплату заробітної плати в безготівковій формі, а також інтеграція з системами «Клієнт-Банк» дають змогу

суттєво скоротити трудомісткість рутинних операцій, знизити вплив людського фактора та підвищити оперативність облікового процесу. Важливо, що BAF ERP дозволяє стандартизувати алгоритми нарахувань, закріпити їх у вигляді типових налаштувань, що забезпечує однаковий підхід до розрахунку оплати праці по всіх підрозділах і знижує суб'єктивний вплив окремих виконавців.

Додаткові можливості забезпечує прямий обмін даними між BAF ERP та програмою M.E.Doc, коли показники щодо нарахувань, утримань, ЄСВ, ПДФО та інших платежів автоматично переносяться до електронних форм звітності, усуваючи дублювання ручного введення даних і суттєво зменшуючи ризики технічних помилок при поданні регламентованої звітності до контролюючих органів. Така повна інтеграція відповідає світовим тенденціям «цифрової бухгалтерії», де відмова від паперового документообігу й перехід до електронних процесів розглядаються як ключові чинники підвищення прозорості та точності фінансової інформації [45].

Важливим напрямом удосконалення є розвиток електронного документообігу в частині обліку праці та її оплати. Організація електронних табелів обліку робочого часу з можливістю внесення інформації безпосередньо керівниками підрозділів, фіксацією простоїв, понаднормових годин, відпусток та інших видів відсутності із застосуванням кваліфікованих електронних підписів створює надійну та прозору базу для подальших розрахунків. Паралельний доступ кадрової служби та бухгалтерії до цих даних забезпечує оперативний контроль коректності введення інформації та її повноти, а автоматизована передача табельних даних до модулів нарахування заробітної плати в BAF ERP мінімізує ймовірність розбіжностей між первинною та обліковою інформацією. У міжнародній практиці до систем автоматизованого обліку робочого часу часто додаються механізми контролю доступу, GPS-фіксації або біометричної ідентифікації, що дозволяє не лише знижувати ризики фальсифікації табелю, а й підвищувати рівень безпеки на робочих місцях. Такі рішення розглядаються як важлива складова управління ризиками у сфері нарахування заробітної плати. Системний характер змін доцільно

узагальнити у вигляді основних напрямів удосконалення обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві, для чого використовується таблиця, яка візуалізує запропоновані рішення та їх очікуваний ефект, а також дозволяє продемонструвати взаємозв'язок організаційних, технологічних та аналітичних нововведень.

Таблиця 3.1

**Основні напрями удосконалення обліку розрахунків з оплати праці
на ТОВ «Валідус Спецавто»**

Напрямок удосконалення	Сутність змін	Основні інструменти	Очікуваний результат
Підвищення кваліфікації та цифрових компетентностей персоналу	Систематичне навчання з питань законодавства, IT-інструментів, внутрішніх регламентів, формування культури безперервного професійного розвитку	Внутрішні тренінги, вебінари, професійні курси, методичні матеріали підприємства	Зменшення помилок, підвищення адаптивності до змін, ефективне використання функціоналу BAF ERP та M.E.Doc, готовність персоналу до впровадження нових методик обліку й аналізу
Автоматизація обліку та звітності	Повна інтеграція процесів нарахування, утримань, виплат і подання звітності в єдиному середовищі, стандартизація алгоритмів розрахунків	BAF ERP, M.E.Doc, «Клієнт-Банк», регламентні довідники та налаштування	Скорочення трудомісткості, мінімізація ручного введення, своєчасність і коректність звітності, зниження операційних ризиків та підвищення відтворюваності облікових процедур
Розвиток аналітичної функції обліку	Деталізація інформаційної бази, застосування факторного аналізу, план-факт аналізу та прогнозування фонду оплати праці в розрізі підрозділів, категорій персоналу й видів виплат	Аналітичні модулі BAF ERP, інструменти бізнес-аналітики (BI), інтерактивні панелі (дашборди)	Поглиблений аналіз структури та динаміки фонду оплати праці, обґрунтоване планування витрат, підвищення якості управлінських рішень щодо трудових ресурсів
Посилення внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту	Автоматизована перевірка правильності нарахувань, відповідності законодавству, аналіз відхилень, впровадження процедур регулярного внутрішнього аудиту	Процедури внутрішнього контролю, внутрішній аудит, контрольні алгоритми і тригери в BAF ERP	Зниження ризиків штрафних санкцій, підвищення надійності облікових даних, своєчасне виявлення і виправлення порушень, удосконалення системи управління ризиками

Продовження таблиці 3.1

Інтеграція ESG-підходів	Формування аналітики за соціальними та управлінськими показниками, релевантними до ESG, відображення політики оплати праці як елемента соціальної відповідальності та корпоративного управління	Розширені аналітичні ознаки в BAF ERP, внутрішні політики оплати праці й преміювання, процедури внутрішнього аудиту ESG-практик	Підготовка до нефінансової звітності, зростання прозорості та інвестиційної привабливості підприємства, посилення довіри з боку стейкхолдерів
-------------------------	---	---	---

Джерело: розроблено автором на основі [42-45].

Наведені напрями утворюють цілісну систему, в якій цифровізація, аналітика та внутрішній контроль виступають взаємопов'язаними елементами модернізованого обліку розрахунків з оплати праці. Таблиця 3.1 демонструє, що кожен із напрямів має власну функціональну спрямованість, проте їх впровадження вимагає узгодженості дій різних підрозділів підприємства. Наприклад, розвиток аналітичної функції обліку неможливий без попередньої стандартизації оперативних процедур та організації якісного електронного документообігу, а інтеграція ESG-підходів передбачає наявність деталізованої та достовірної інформаційної бази, сформованої саме завдяки автоматизації та внутрішньому контролю.

У межах BAF ERP доцільно забезпечити деталізований облік фонду оплати праці за видами виплат (основна заробітна плата, доплати, надбавки, премії, компенсаційні та соціальні виплати), підрозділами, категоріями персоналу, проектами та джерелами фінансування. Така структуризація даних дозволяє керівництву оцінювати ефективність використання трудових ресурсів на різних організаційних рівнях, виявляти осередки надмірних витрат, аналізувати збалансованість системи мотивації та оперативно реагувати на негативні тенденції. На практиці це може реалізовуватися через побудову системи ключових показників ефективності (KPI), пов'язаних із витратами на персонал: частки витрат на оплату праці у собівартості продукції, питомих витрат на одного працівника, співвідношення між темпами зростання фонду

оплати праці та доходів підприємства, показників продуктивності праці. Інтеграція таких показників у модулі управлінської звітності BAF ERP забезпечує керівництво оперативною, наочною та порівнянною інформацією для прийняття рішень.

Особливе значення для обґрунтованого управління витратами на оплату праці має впровадження факторного аналізу у практику обліково-аналітичного забезпечення підприємства. На основі даних, накопичених у BAF ERP, доцільно здійснювати розклад фонду оплати праці за ключовими факторами — чисельністю працівників, середнім рівнем заробітної плати, структурою виплат, продуктивністю праці, змінами в організаційній структурі та системі преміювання. Використання методів індексного та ланцюгового факторного аналізу дозволяє кількісно оцінити вклад кожного чинника в зміну загального фонду оплати праці, відокремити вплив екстенсивних факторів (зміни чисельності, обсягів виробництва) від інтенсивних (зміни продуктивності, структури оплати). Інтеграція факторного аналізу безпосередньо в інформаційне середовище BAF ERP дає можливість автоматизувати розрахунок впливу кожного чинника на відхилення фактичних витрат від планових, будувати сценарні моделі розвитку підприємства, прогнозувати наслідки змін у кадровій політиці чи системі стимулювання. Такий підхід перетворює облік розрахунків з оплати праці на дієвий інструмент фінансового прогнозування та управління ризиками, пов'язаними з трудовими ресурсами, і дозволяє завчасно виявляти загрози перевищення бюджету фонду оплати праці.

Не менш важливою складовою удосконаленої системи є розвиток внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в частині розрахунків з оплати праці. Враховуючи значну частку витрат на персонал у загальній структурі витрат ТОВ «Валідус Спецавто», помилки чи порушення в цій сфері можуть мати істотні фінансові наслідки й призвести до санкцій з боку контролюючих органів. Тому доцільно сформувати на підприємстві комплекс процедур внутрішнього контролю, що охоплюватимуть перевірку коректності нарахувань, відповідності застосованих ставок податків і зборів чинному

законодавству, повноти й своєчасності здійснення утримань, коректності формування звітності до контролюючих органів. У середовищі BAF ERP це може реалізовуватися через налаштування контрольних алгоритмів і тригерів, які автоматично сигналізуватимуть про нетипові відхилення (наприклад, аномальне зростання виплат за окремими категоріями персоналу, некоректне застосування ставок податків, невідповідність між табельним фондом часу та сумами нарахувань), порушення встановлених лімітів чи невідповідності між плановими та фактичними показниками. Зарубіжні дослідження підтверджують, що поєднання ERP-систем з чітко організованою системою внутрішнього контролю значно підвищує ефективність контролю за операціями з оплати праці та знижує ризики шахрайства й помилок [45].

Поглиблення внутрішнього контролю логічно доповнюється впровадженням систематичного внутрішнього аудиту розрахунків з оплати праці. На відміну від поточного контролю, внутрішній аудит має оцінювати не лише технічну правильність облікових проводок, а й ефективність організації самої системи обліку та її відповідність стратегічним завданням підприємства. У цьому контексті BAF ERP виступає не лише джерелом даних для аудиторських процедур, а й інструментом автоматизації частини аудиторських тестів — зіставлення планових і фактичних витрат, аналіз динаміки та структури фонду оплати праці, виявлення аномальних виплат, сегментування працівників за різними аналітичними ознаками, перевірка дотримання внутрішніх політик оплати праці. Результати внутрішнього аудиту мають використовуватися як основа для коригування облікової політики, системи мотивації, регламентів документообігу та налаштувань інформаційної системи, що забезпечує безперервне вдосконалення системи обліку на основі механізму «зворотного зв'язку».

Удосконалення обліку розрахунків з оплати праці нерозривно пов'язане з підвищенням прозорості та справедливості системи винагороди персоналу. Для працівників важливими є не лише своєчасність і точність нарахування заробітної плати, а й зрозумілість критеріїв преміювання, відсутність

необґрунтованих розбіжностей між працівниками, які виконують схожі функції, та можливість відстежити логіку формування їхніх доходів. Система BAF ERP, що використовується на ТОВ «Валідус Спецавто», дозволяє налаштовувати персоніфіковані картки працівників і формувати деталізовані звіти щодо структури їхніх виплат, історії преміювання, виконання індивідуальних та колективних показників результативності. На основі таких даних можуть розроблятися прозорі матриці преміювання, де розмір змінної частини винагороди безпосередньо пов'язується з досягненням визначених цільових показників, що підвищує керованість мотиваційної політики. Прозорість та відтворюваність процедур нарахування заробітної плати й премій, у свою чергу, сприяють зростанню довіри працівників до системи оплати праці, зменшенню конфліктних ситуацій та підвищенню рівня залученості персоналу до досягнення корпоративних цілей.

Важливим стратегічним вектором подальшого розвитку обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» є інтеграція підходів сталого розвитку та ESG (Environmental, Social, Governance). На рівні ЄС запроваджено корпоративну директиву щодо звітності зі сталого розвитку (CSRD), яка розширює коло суб'єктів, зобов'язаних розкривати інформацію про екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності, і деталізується через Європейські стандарти звітності зі сталого розвитку ESRS [47].

Соціальний стандарт ESRS S1 «Власна робоча сила» прямо фокусується на умовах праці, справедливій оплаті, навчанні, гендерній рівності, безпеці праці та інших факторах, що повинні бути відображені у звітності підприємств. У цьому контексті облік заробітної плати перестає бути виключно інструментом фіскальної звітності й перетворюється на ключове джерело даних для оцінки соціальної політики, дотримання трудових прав, розвитку людського капіталу та якості корпоративного управління.

Соціальна (S) компонента ESG вимагає від підприємства формування розширеного набору показників, що характеризують стан і динаміку трудових відносин. До таких показників, які можуть бути інтегровані в аналітику BAF

ERP, належать частка працівників, охоплених колективними договорами; гендерна та вікова структура персоналу; частка жінок на керівних посадах; рівень плинності кадрів у розрізі підрозділів; обсяги витрат на навчання, підвищення кваліфікації та розвиток персоналу; показники виробничого травматизму; розмір і структура соціальних виплат та пільг понад мінімальні законодавчі гарантії. Налаштування відповідних аналітичних ознак по рахунках обліку витрат на оплату праці в BAF ERP — за статтю, віковими групами, категоріями персоналу, видами зайнятості (повна, часткова, дистанційна), участю в програмах навчання, характером соціальних виплат — дозволяє формувати нефінансову звітність без дублювання облікових процедур, використовуючи вже наявні дані. У професійному середовищі України все більшої ваги набувають дискусії про вибір між міжнародними стандартами GRI та європейськими стандартами ESRS, що також підтверджується аналітичними матеріалами провідних консалтингових і бізнес-асоціацій. Це підсилює актуальність побудови на підприємствах таких систем обліку, які здатні підтримувати обидва підходи й забезпечувати гнучке формування показників залежно від вимог стейкхолдерів.

Управлінська (G) компонента ESG акцентує увагу на прозорості процесів прийняття рішень, недискримінаційних підходах до оплати праці, запобіганні конфлікту інтересів, антикорупційних стандартах і належному корпоративному управлінні. У площині обліку розрахунків з оплати праці це означає необхідність формалізації внутрішніх політик оплати праці, преміювання та бонусних схем із їх подальшим документальним закріпленням в обліковій політиці й внутрішніх регламентах підприємства. У системі BAF ERP відповідні правила мають бути відображені через налаштування типових схем нарахувань, лімітів преміювання, умов доступу до зміни параметрів оплати праці, а також системи логів, що фіксують усі зміни в налаштуваннях і операціях. Це забезпечує не лише технічний, а й управлінський контроль за відповідністю фактичної практики оплати праці декларованим принципам рівності, прозорості та доброчесності. Важливим завданням є також

розмежування повноважень і запровадження принципу «розділення обов'язків», коли функції ініціювання, погодження та відображення в обліку операцій з оплати праці виконуються різними посадовими особами, що знижує ризик зловживань.

Роль внутрішнього аудиту в умовах інтеграції ESG-підходів суттєво розширюється. Предметом аудиторських процедур стає не лише коректність сум нарахувань, а й відповідність внутрішніх практик оплати праці задекларованим ESG-принципам і вимогам трудового, антикорупційного та корпоративного законодавства. Це передбачає перевірку обґрунтованості диференціації рівня заробітної плати між різними категоріями персоналу, відсутності дискримінаційних підходів за ознаками статі, віку чи інших характеристик, прозорості критеріїв преміювання управлінського персоналу. Використання можливостей BAF ERP для формування вибірок, порівняльного аналізу та виявлення потенційно ризикованих ситуацій (наприклад, аномально високих виплат окремим посадовцям, систематичного перевищення встановлених лімітів премій, повторюваних виплат в обхід стандартних процедур погодження) робить внутрішній аудит інструментом не лише фінансового, а й етичного контролю. На основі результатів таких перевірок можуть удосконалюватися внутрішні положення про оплату праці, преміювання та соціальні гарантії, що підвищує рівень відповідності підприємства сучасним вимогам до корпоративної стійкості.

Інтеграція ESG-підходів у систему обліку розрахунків з оплати праці має також важливий зовнішній вимір. Наявність структурованої, деталізованої й перевіреної облікової інформації щодо оплати праці та пов'язаних соціальних і управлінських показників підвищує інвестиційну привабливість підприємства, спрощує взаємодію з банківськими установами, потенційними партнерами й замовниками, які дедалі частіше застосовують ESG-критерії у власних процедурах відбору контрагентів.

Для ТОВ «Валідус Спецавто» це означає, що впровадження відповідних елементів у систему обліку розрахунків з оплати праці слід розглядати не як

додаткове навантаження, а як превентивний крок підготовки до можливого поширення вимог щодо нефінансової звітності на ширше коло суб'єктів господарювання та як джерело конкурентних переваг на ринку.

У підсумку, удосконалення обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» доцільно розглядати як багатовимірний процес, у якому поєднуються цифрова трансформація облікових процедур, розвиток аналітичної функції, посилення внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту, підвищення прозорості та справедливості системи винагороди й інтеграція ESG-підходів у практику управління персоналом. Використання можливостей програмного продукту BAF ERP, інтегрованого з М.Е.Дос та банківськими сервісами, дозволяє сформувати єдине інформаційне середовище, де дані про працю та її оплату перетворюються з набору фіскальних показників на стратегічний ресурс управління фінансовою стійкістю, соціальною відповідальністю та корпоративною репутацією підприємства. Саме такий підхід забезпечує перехід від вузького бухгалтерсько-фіскального трактування обліку заробітної плати до його позиціонування як ключового інструменту реалізації ESG-орієнтованої стратегії розвитку ТОВ «Валідус Спецавто» та підвищення його конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі.

3.2. Покращення аналізу розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» на основі використання програмного забезпечення стратегічного управлінського обліку

У сучасних умовах цифрової трансформації економіки аналіз розрахунків з оплати праці на підприємствах набуває стратегічного значення, оскільки якість управління трудовими витратами безпосередньо впливає на фінансові результати, конкурентоспроможність та ефективність використання кадрового потенціалу. Для підприємств, що працюють у сфері виробництва спеціалізованої техніки, таких як ТОВ «Валідус Спецавто», ця залежність

проявляється особливо виразно. Індивідуальний характер виготовлення продукції, значна частка висококваліфікованої праці та складність калькуляції витрат зумовлюють потребу у поглибленому аналізі структури та динаміки фонду оплати праці.

Традиційні підходи до аналізу заробітної плати, які ґрунтуються переважно на узагальнених показниках фонду оплати праці, не забезпечують достатньої точності для умов виробництва, де кожне замовлення має унікальні параметри, відмінний обсяг робіт та різний ступінь трудомісткості. За таких умов обмеженість класичних методів проявляється у неспроможності відобразити реальну структуру трудових витрат, оцінити пропорційність між навантаженням і оплатою праці, виявити диспропорції між підрозділами та своєчасно ідентифікувати ризики зростання собівартості. У системі, де працівники отримують оплату переважно у вигляді посадових окладів та надбавок за складність виконуваних робіт, особливо важливо забезпечити точний аналіз співвідношення постійної та змінної частин заробітної плати, їх впливу на загальні витрати та стабільність фінансових результатів підприємства.

Необхідність вдосконалення аналізу розрахунків з оплати праці також зумовлюється високою динамічністю нормативно-правового середовища. Часті зміни у сфері податкового законодавства, нарахуванні ЄСВ та вимогах до електронної звітності підвищують ризики помилок та ускладнюють процес формування достовірної аналітичної інформації. За відсутності системної інтеграції між бухгалтерськими та кадровими даними обробка інформації стає трудомісткою, а ймовірність дублювання або викривлення даних зростає. Саме тому впровадження сучасних інформаційних систем аналізу оплати праці постає не як бажана опція, а як необхідна умова підтримки стабільності та ритмічності виробничих процесів.

У цих умовах особливої актуальності набуває використання програмних рішень стратегічного управлінського обліку, таких як BAF ERP та M.E.Doc, здатних забезпечити комплексний аналіз витрат на оплату праці та

інтегрований підхід до оцінки кадрових і фінансових показників. Перехід до автоматизованої аналітики дозволяє не лише підвищити точність розрахунків, а й сформувати інформаційну базу для управління ефективністю праці, оптимізації структури фонду оплати праці та забезпечення прозорості витрат. Важливим є те, що такі системи адаптовані до вимог українського законодавства, підтримують електронний документообіг і дозволяють своєчасно враховувати всі нормативні зміни, що робить їх незамінним інструментом у сучасній системі обліку й аналізу оплати праці.

Структура оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» має специфічні особливості, що безпосередньо впливають на методику аналізу та вимоги до деталізації облікової інформації. На підприємстві застосовується тарифна система оплати праці, яка передбачає встановлення посадових окладів як базової складової заробітної плати. Ця частина доходу працівника є стабільною та гарантує передбачуваність витрат, що важливо для планування виробничої діяльності. Разом із тим значну роль відіграють надбавки за складність виконуваних робіт, що дає змогу враховувати кваліфікаційні особливості персоналу і диференціювати оплату праці залежно від рівня відповідальності та інтенсивності трудового навантаження.

Оскільки підприємство не застосовує бонусні виплати, премії чи інші форми змінних стимулів, акцент в аналізі зміщується з оцінки результативності преміальних програм на вивчення параметрів посадових окладів та надбавок. За таких умов важливо забезпечити точний облік факторів, що визначають величину надбавок: складність виконуваних завдань, технологічні особливості конкретних виробничих операцій, ступінь залученості працівника до проектів з високою трудомісткістю. Це зумовлює потребу у детальному розподілі витрат на оплату праці за підрозділами, видами робіт та категоріями персоналу.

Для виробничого підприємства, де кожне замовлення має індивідуальну структуру трудових операцій, особливо важливо забезпечити можливість аналізу витрат на оплату праці у прив'язці до виробничих процесів. У більшості випадків посадові оклади та надбавки формуються з урахуванням специфіки

кожного робочого місяця, тому система обліку повинна забезпечувати можливість простежити реальний внесок трудових ресурсів у виготовлення продукції. Відсутність преміальних виплат зменшує змінність фонду оплати праці, але підвищує значення правильності визначення величини надбавок і відповідності їх трудовому навантаженню.

За таких умов традиційні підходи до оцінки ефективності використання фонду оплати праці є недостатніми, оскільки вони переважно орієнтовані на підприємства з високою часткою бонусів і преміальних стимулів. На ТОВ «Валідус Спецавто» основне аналітичне навантаження має припадати на дослідження структурних співвідношень між окладами та надбавками, оцінку рівномірності їх застосування між підрозділами, перевірку відповідності надбавок реальному обсягу виконаних робіт, а також на аналіз динаміки витрат на оплату праці з урахуванням змін у чисельності персоналу чи виробничих умовах. Для належного управління трудовими витратами потрібна система обліку, здатна забезпечити детальний аналіз не лише на рівні підприємства загалом, а й у розрізі структурних підрозділів, посад, професійних груп та окремих робочих місць. Такий підхід дозволяє встановити, наскільки раціонально використовується фонд оплати праці, чи є диспропорції у забезпеченні працівників надбавками, чи існують відхилення від нормативних параметрів оплати праці.

Враховуючи, що підприємство не застосовує бонусів, а всі стимули мають форму надбавок за складність, система аналізу повинна особливу увагу приділяти їх обґрунтованості та відповідності фактичним результатам роботи. Це потребує інтеграції облікових даних з кадровою інформацією, зокрема з таблицями обліку робочого часу, характеристиками робочих операцій та показниками трудовитрат. Лише за умови такої інтеграції можливе формування аналітичної інформації, яка дасть змогу приймати управлінські рішення щодо оптимізації структури фонду оплати праці та підвищення продуктивності праці.

Удосконалення аналізу розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» неможливе без глибокого залучення сучасних інформаційних

систем, які забезпечують автоматизацію облікових процесів, підвищення точності розрахунків та формування комплексної управлінської аналітики. У цьому контексті ключову роль відіграють програмні продукти BAF ERP, використання якого формує інтегроване середовище для обробки, узагальнення та подання інформації про оплату праці. Ці системи виконують різні функції, однак їх взаємодія забезпечує безперервність інформаційних потоків, підвищує рівень контролю та створює умови для формування якісної аналітики.

BAF ERP виступає центральним елементом автоматизованої системи обліку на підприємстві, оскільки забезпечує повний цикл обробки інформації про розрахунки з оплати праці — від первинного введення даних до формування аналітичних звітів. Система інтегрує інформацію з кадрових, бухгалтерських і фінансових модулів, створюючи єдину базу даних, що мінімізує дублювання інформації та помилки ручного введення. Важливо, що у структурі заробітної плати підприємства відсутні бонуси чи преміальні системи, а виплати ґрунтуються на посадових окладах та надбавках за складність виконуваних робіт. Саме BAF ERP забезпечує коректне відображення цих елементів, автоматично розраховуючи всі складові заробітної плати відповідно до встановлених нормативів і внутрішніх положень.

Завдяки автоматизованому розрахунку окладів та надбавок система дозволяє аналізувати їх структуру, визначати частку змінної складової та тенденції зміни фонду оплати праці у динаміці. Інтерактивні інструменти BAF ERP забезпечують формування графіків і таблиць, які демонструють зростання або зменшення витрат на персонал, зміни середніх виплат по підрозділах та співвідношення між окладами й надбавками. Це робить процес аналізу прозорим і дозволяє керівництву оперативно реагувати на відхилення від планових значень або на зміну виробничої ситуації. Особливо важливо, що система здатна враховувати специфічні особливості діяльності підприємства, пов'язані з індивідуальним характером виробничих процесів та відсутністю стандартних показників ефективності праці.

Разом із BAF ERP підприємство активно використовує систему M.E.Doc, яка забезпечує коректне формування та подання звітності, що пов'язана з оплатою праці. M.E.Doc виконує функцію офіційного інструмента обміну електронними документами з контролюючими органами, забезпечуючи подання звітності підприємства. Автоматизовані механізми перевірки правильності заповнення звітів дозволяють виявляти помилки ще до їх подання, зменшуючи ризики штрафних санкцій і забезпечуючи дотримання законодавчих вимог. Взаємозв'язок між BAF ERP та M.E.Doc забезпечує передачу даних без додаткового ручного введення, що знижує ймовірність технічних помилок, прискорює підготовку звітності та підвищує точність облікових даних.

Поєднання можливостей цих двох систем формує єдиний інформаційно-аналітичний простір, у межах якого облік, контроль і аналіз розрахунків з оплати праці здійснюються у комплексному форматі. BAF ERP забезпечує внутрішній контроль та аналітику, тоді як M.E.Doc відповідає за дотримання вимог державних органів. У результаті керівництво підприємства отримує доступ до актуальних показників фонду оплати праці, може відслідковувати тенденції в реальному часі, порівнювати планові та фактичні дані, виявляти відхилення та оцінювати ефективність використання трудових ресурсів.

Більш того, інтегрована система аналітики дозволяє здійснювати не лише поточний аналіз, а й прогнозування, що є основою стратегічного управління. Створення динамічних аналітичних звітів, можливість моделювання сценаріїв розвитку фонду оплати праці та візуалізація ключових показників у спеціалізованих інтерфейсах надають керівництву підприємства потужний інструментарій для прийняття управлінських рішень. Така система також сприяє підвищенню дисципліни в частині формування первинних документів, адже автоматичні перевірки зменшують ризики некоректного відображення робочого часу, невідповідності табелів чи неправильного застосування ставок податків. Таким чином, застосування систем BAF ERP та M.E.Doc створює сучасну інтелектуалізовану платформу для удосконалення аналізу розрахунків з

оплати праці. Вона забезпечує комплексність аналітики, інтеграцію даних, автоматизацію звітності та підвищення управлінської прозорості, що є важливою передумовою для підвищення ефективності використання фонду оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто». Підприємство отримує можливість системно оцінювати витрати на персонал, прогнозувати зміни, забезпечувати відповідність нормативним вимогам та ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення на основі достовірних і своєчасних даних.

Важливим напрямом поглиблення аналітичної роботи з розрахунками з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто» є розроблення та впровадження внутрішньої управлінської звітності, яка формується безпосередньо в системі BAF ERP. На відміну від регламентованих державою форм, управлінська звітність створюється відповідно до потреб конкретного підприємства і спрямована на забезпечення керівництва оперативною, структурованою й інтерпретованою інформацією для ухвалення управлінських рішень. BAF ERP містить інструменти не лише для автоматичного збирання даних, а й для їх подальшої аналітичної обробки та візуалізації, що суттєво розширює можливості підприємства у сфері стратегічного управлінського обліку.

Управлінські звіти, сформовані у BAF ERP, дозволяють деталізувати фонд оплати праці за різноманітними аналітичними ознаками: підрозділами, категоріями персоналу, професійними групами, посадовими окладами, видами надбавок, рівнем складності робіт та джерелами фінансування. Такий підхід забезпечує глибший погляд на структуру витрат, ніж це можливо в межах стандартних бухгалтерських форм. Окрім того, система дозволяє відстежувати динаміку зміни заробітних плат, що є критично важливим для оцінки стабільності кадрової політики та прогнозування майбутніх витрат.

Суттєвою перевагою є можливість формування автоматизованих порівняльних аналітичних звітів, у яких відображаються співвідношення між плановими та фактичними показниками фонду оплати праці. Це дає змогу керівництву вчасно виявляти відхилення, аналізувати їх причини й коригувати бюджетні розрахунки. Звіти можуть враховувати сезонні коливання виробничої

активності, зміни чисельності персоналу, підвищення окладів чи введення нових надбавок. Такий механізм створює основу для прогнозного аналізу, що значно підвищує якість управління витратами.

Водночас BAF ERP дозволяє створювати індивідуальні форми звітів, адаптовані до інформаційних потреб різних рівнів управління — від керівників виробничих підрозділів до фінансового директора та директора підприємства. Це важливо, оскільки кожен управлінський рівень використовує різну інформацію для стратегічного або оперативного управління. Наприклад, начальники цехів можуть отримувати звіти щодо співвідношення фактично відпрацьованого часу та нарахувань, тоді як фінансово-економічна служба працює з більш узагальненими даними щодо загального навантаження фонду оплати праці на собівартість.

Ще однією перевагою BAF ERP є інтеграція управлінських звітів із графічними інструментами, що дозволяє створювати візуальні дашборди. Такі дашборди відображають ключові показники в режимі реального часу: середню заробітну плату, темпи її зміни, структуру окладів і надбавок, витрати на персонал у порівнянні з виробничими показниками. Візуалізація підвищує якість інтерпретації даних та забезпечує керівництво наочними інструментами для аналізу тенденцій і своєчасного реагування на фінансові ризики.

Особливої уваги заслуговує можливість автоматизації сценарного аналізу, який можна реалізувати на базі даних BAF ERP. Система дає змогу моделювати різні варіанти зміни фонду оплати праці в залежності від кадрових ротацій, індексації окладів або зміни обсягів виробництва. Це сприяє стратегічному плануванню та дозволяє підприємству передбачити, яким чином рішення щодо підвищення окладів чи введення додаткових надбавок вплинуть на витрати у найближчій та більш віддаленій перспективі.

Підвищення цінності управлінської звітності також можливе за рахунок її інтеграції з інструментами бізнес-аналітики зовнішніх платформ, зокрема Power BI, які дозволяють формувати ще більш глибоке багатовимірне аналітичне середовище. Дані BAF ERP легко імпортуються в аналітичні модулі

Power BI, де їх можна структурувати, порівнювати, групувати за складними алгоритмами та представляти у вигляді інтерактивних панелей. Це дає підприємству можливість переходити від традиційної бухгалтерської звітності до бізнес-аналітики, яка дає змогу не лише фіксувати факти, а й розкривати причинно-наслідкові зв'язки та прогнозувати майбутні тенденції.

У сучасних умовах цифровізації облікових процесів на підприємстві важливо використовувати ефективні інструменти для автоматизації та аналітики розрахунків з оплати праці. Використання передових інформаційних систем, таких як BAF ERP, М.Е.Doc, Power BI та інші, дозволяє підвищити точність, оперативність і прозорість облікових процесів. Нижче наведена таблиця, яка показує основні системи, їх функції, переваги для аналізу оплати праці та їх вплив на управлінську ефективність.

Таблиця 3.2

**Роль та можливості основних систем для аналізу оплати праці на
ТОВ «Валідус Спецавто»**

Система/ Інструмент	Функція	Переваги для аналізу оплати праці	Вплив на ефективність управління
BAF ERP	Автоматизований облік заробітної плати, інтеграція з кадровими та фінансовими підсистемами	Дозволяє вести облік з врахуванням всіх складових зарплати, автоматизує нарахування та утримання	Підвищення точності розрахунків, зниження ймовірності помилок, оперативне формування звітів
М.Е.Doc	Формування електронної звітності (ПДФО, ЄСВ, Д1)	Здійснює перевірку правильності заповнення звітних форм та автоматичну передачу даних до податкових органів	Зменшення часу на підготовку звітів, підвищення відповідності законодавству
Power BI	Аналітика даних, візуалізація показників, створення інтерактивних дашбордів	Показує динаміку фонду оплати праці, допомагає виявляти відхилення та прогнозувати майбутні витрати	Покращення моніторингу витрат, покращення прийняття рішень на основі актуальних даних
Сценарний аналіз (BAF ERP)	Моделювання різних варіантів змін витрат на оплату праці залежно від змін у чисельності персоналу, законодавстві, замовленнях	Прогнозує можливі зміни в оплаті праці, дає змогу оцінити вплив різних факторів	Підвищення точності прогнозування та планування бюджету, своєчасне коригування стратегії

Джерело: розроблено автором на основі [37;44;48].

Інтеграція таких інструментів як BAF ERP, M.E.Doc, Power BI і сценарного аналізу дозволяє значно покращити процеси обліку та аналізу витрат на оплату праці, підвищити точність нарахувань, знизити ймовірність помилок і забезпечити більш оперативне прийняття управлінських рішень. Це створює умови для більш ефективного фінансового управління підприємством.

Таким чином, розроблення та впровадження управлінської звітності в системі BAF ERP суттєво розширює можливості аналізу розрахунків з оплати праці, перетворюючи облікові дані на стратегічний ресурс. Управлінські звіти забезпечують деталізованість інформації, системність її подання, актуальність та можливість оперативного використання у процесі прийняття рішень. Це формує передумови для підвищення ефективності управління персоналом, оптимізації витрат і забезпечення довгострокової фінансової стабільності підприємства.

3.3. Вдосконалення аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві шляхом використання досвіду зарубіжних країн

У сучасних умовах цифрової трансформації та постійних змін у законодавстві, зокрема в галузі фінансового обліку та оподаткування, питання удосконалення аудиту розрахунків з оплати праці набуває особливої актуальності. Це особливо важливо для підприємств, де оплата праці є значною часткою загальних витрат, оскільки помилки або неточності в її нарахуванні можуть спричинити серйозні фінансові та юридичні наслідки. На підприємствах, таких як ТОВ «Валідус Спецавто», які займаються виробництвом спеціалізованої техніки, особливо важливо забезпечити коректність та прозорість цього процесу. Вартість робочої сили та нарахування заробітної плати є одним з основних компонентів собівартості продукції, що

робить аудит розрахунків з оплати праці ключовим елементом управлінського контролю.

Оскільки підприємства в Україні стикаються з постійними змінами в законодавстві щодо податків, соціальних внесків та трудових прав, аудит розрахунків з оплати праці стає не лише інструментом фінансового контролю, а й елементом стратегічного управління. Таким чином, аудит цього процесу повинен включати комплексний підхід до оцінки всіх аспектів трудових відносин, включаючи точність нарахування заробітної плати, премій, компенсацій та правильність утримання податків і зборів. Це дозволяє своєчасно виявляти потенційні ризики та запобігати помилкам.

В Україні на сьогоднішній день використовується традиційний підхід до аудиту розрахунків з оплати праці, який здебільшого фокусується на післяфактум перевірці правильності облікових операцій. Цей підхід полягає в тому, що аудитори перевіряють дані бухгалтерського обліку після того, як вони вже були нараховані та оброблені. Хоча цей підхід і має свої переваги, такі як забезпечення контролю за правильністю відображення операцій у фінансовій звітності, він не дає змоги своєчасно виявляти потенційні помилки чи зловживання на ранніх етапах. Крім того, цей підхід не дозволяє ефективно використовувати можливості цифрових технологій для автоматизації процесів обліку та аналізу.

Таким чином, для покращення процесу аудиту необхідно переймати досвід зарубіжних країн, де активно застосовуються ризик-орієнтовані підходи та аналітичні моделі аудиту, що забезпечують не лише контроль за поточними операціями, а й дозволяють оцінювати майбутні ризики та спрогнозувати можливі проблеми в розрахунках з оплаті праці. Такі підходи дозволяють забезпечити більш прозору та ефективну систему аудиту, що відповідає вимогам сучасних міжнародних стандартів.

У сучасному світі, де економіка швидко цифровізується, а зміни в законодавстві впливають на фінансову діяльність підприємств, удосконалення аудиту розрахунків з оплати праці набуває особливої важливості. Це зумовлено

тим, що витрати на персонал становлять значну частину загальних витрат підприємства, і навіть незначні помилки в обліку можуть призвести до серйозних фінансових та юридичних наслідків. Тому правильна організація процесу аудиту оплати праці є необхідною умовою для забезпечення прозорості фінансової звітності та уникнення ризиків, пов'язаних з податковими порушеннями чи невірним нарахуванням заробітної плати. В умовах постійних змін у законодавстві, підприємствам вкрай важливо постійно вдосконалювати свої системи аудиту, інтегруючи новітні методи та технології, що дозволяють ефективно управляти трудовими витратами.

Одним із ключових напрямків удосконалення аудиту є вивчення міжнародного досвіду в галузі аудиту заробітної плати. У розвинених країнах застосовуються різні підходи до аудиту цього процесу, що забезпечують високий рівень точності, прозорості та ефективності. Ці підходи базуються на інтегрованих моделях аудиту, які використовують новітні технології для автоматизації процесів обліку та підвищення точності нарахувань. Вони забезпечують не тільки перевірку правильності нарахувань, а й можливість виявлення потенційних ризиків на ранніх етапах, а також дозволяють прогнозувати можливі проблеми, що виникають через недотримання нормативних вимог.

Зокрема, в країнах Європейського Союзу і США широко застосовуються системи, що інтегрують дані з різних облікових систем, таких як бухгалтерія, кадрові дані, податкові реєстри та соціальні фонди. Це дозволяє здійснювати не тільки перевірку нарахувань, але й перевірку відповідності всіх даних вимогам трудового законодавства, соціального забезпечення та податкових зобов'язань. Наприклад, в Німеччині система аудиту заробітної плати організована в тісній співпраці з податковими органами та соціальними фондами, що дозволяє перевіряти дані на всіх етапах обліку, від первинного документування операцій до подачі звітності до податкових органів. Така інтеграція значно знижує ймовірність помилок і дозволяє оперативно виправляти їх до подання фінансової звітності [49, ст. 69].

Велика Британія демонструє інший підхід, в якому основна увага зосереджена не тільки на фінансовому контролі, але й на забезпеченні соціальної відповідальності бізнесу. В рамках Payroll Assurance Framework активно застосовуються внутрішні та зовнішні перевірки, що дозволяють здійснювати аудит на різних етапах процесу нарахування заробітної плати. Система регулюється стандартами Інституту присяжних бухгалтерів Англії та Уельсу (ICAEW), що забезпечує високий рівень відповідності стандартам і принципам рівності та недискримінації у процесі нарахування заробітної плати. Важливим елементом британської практики є також використання автоматизованих платформ для виявлення порушень і аномалій на етапі нарахування заробітної плати, що дозволяє своєчасно коригувати помилки і підвищувати ефективність контролю.

У скандинавських країнах, таких як Швеція, Норвегія і Данія, застосовується система перманентного аудиту, яка дозволяє здійснювати контроль за нарахуваннями заробітної плати в реальному часі. Системи в цих країнах автоматично синхронізуються з національними реєстрами соціального страхування та податковими базами, що дозволяє миттєво виявляти порушення та своєчасно коригувати їх. Підхід передбачає постійний моніторинг, що дає змогу оперативно реагувати на відхилення від нормативних показників і мінімізує ймовірність помилок.

Таблиця 3.3 надає чітке уявлення про основні моделі аудиту заробітної плати, використовувані в різних країнах, а також їх технологічну базу, переваги та можливості адаптації в Україні.

У Великій Британії застосовується система три лінії контролю, що забезпечує чітке розмежування функцій та відповідальності між бухгалтерією, внутрішнім аудитом і зовнішнім аудитом. Цей підхід гарантує високий рівень прозорості та точності у процесі нарахування заробітної плати. Платформа SAP ERP та система Payroll Assurance Framework дозволяють забезпечити інтеграцію бухгалтерії та аудиту, що дозволяє вчасно виявляти аномалії та коригувати помилки.

У Німеччині система Lohnsteuerprüfung здійснює перевірку правильності нарахувань і податкових утримань на різних етапах обліку, що знижує ймовірність помилок. Інтеграція з податковими органами і соціальними фондами дозволяє зберегти високий рівень точності даних та оперативно виявляти порушення.

Таблиця 3.3

Порівняння моделей аудиту розрахунків з оплати праці на підприємствах різних країн світу

Країна	Основні характеристики моделі	Технології та платформи	Переваги	Можливості адаптації в Україні
Велика Британія	Три лінії контролю: бухгалтерія, внутрішній аудит, зовнішній аудит.	Payroll Assurance Framework, SAP ERP	Прозорість, рівність оплати праці, інтеграція бухгалтерії і аудиту	Впровадження трирівневого контролю в систему внутрішнього аудиту
Німеччина	Інтеграція з податковими органами та соціальними фондами.	Lohnsteuerprüfung, електронний документообіг	Зменшення помилок, перевірка на різних етапах, підвищення точності звітності	Автоматичне звіряння даних із соціальними фондами та податковими органами
Польща	Повна цифровізація аудиту, інтеграція з податковими базами	JPK System, інтеграція з податковими базами	Зниження адміністративного навантаження, точність даних, спрощення процедур	Впровадження електронних контрольних звітів і автоматизація перевірок
США	Ризик-орієнтований аудит, аналіз відповідності трудовому законодавству	Oracle Cloud, Payroll Analytics, QuickBooks	Швидке виявлення аномалій, аналіз великих даних, підвищення точності	Використання аналітичних модулів у BAS ERP для виявлення аномалій
Скандинавські країни	Перманентний аудит у реальному часі, синхронізація з національними реєстрами	Автоматизовані моніторингові системи	Безперервний контроль, мінімізація затримок, висока точність	Впровадження безперервного аудиту за допомогою ERP-систем та аналітики

Джерело: розроблено автором на основі [49]

У Польщі впроваджено JPK System, що забезпечує цифровізацію аудиту та інтеграцію з податковими базами. Це дозволяє знизити адміністративне навантаження, зменшити людський фактор та забезпечити точність даних.

У США застосовується ризик-орієнтований підхід до аудиту, який дозволяє швидко виявляти аномалії за допомогою аналітичних інструментів. Платформи, такі як Oracle Cloud і QuickBooks, використовуються для аналізу великих даних, що дозволяє аудиторам здійснювати глибокий аналіз на ранніх етапах та прогнозувати потенційні порушення.

Скандинавські країни застосовують перманентний аудит в реальному часі, що дозволяє здійснювати моніторинг нарахувань та податкових утримань у реальному часі, синхронізуючи дані з національними базами даних. Це дозволяє автоматично виявляти порушення та своєчасно їх коригувати, що підвищує ефективність контролю.

Адаптація цих підходів до українських реалій дозволить значно покращити ефективність аудиту на підприємствах України. Впровадження трирівневого контролю, автоматизованих систем для перевірки даних і інтеграції з податковими органами є кроками до зниження ризиків і підвищення прозорості обліку нарахувань. Це забезпечить більш точний контроль за трудовими витратами і допоможе уникнути помилок, що можуть призвести до фінансових санкцій чи втрати довіри з боку працівників і контролюючих органів.

Ці зміни сприятимуть не лише підвищенню ефективності процесу аудиту, але й загальному вдосконаленню системи обліку на підприємствах. В Україні потрібно активно інтегрувати цифрові платформи та використовувати ризик-орієнтовані методи, що дозволяють прогнозувати можливі проблеми в розрахунках з оплати праці. Технічні рішення, такі як BAF ERP, M.E.Doc та аналітичні інструменти на кшталт Power BI, допоможуть створити єдиний інформаційний простір, який забезпечить постійний моніторинг і більш ефективне управління оплатою праці на підприємствах.

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційна робота присвячена вивченню організаційних, методичних та практичних аспектів обліку, аналізу та аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві ТОВ «Валідус Спецавто». У межах роботи було здійснено глибокий теоретичний аналіз і практичну оцінку організації обліку праці, виконано аналіз нормативно-правової бази, розглянуто специфіку розрахунків з оплати праці в умовах змінюваного економічного середовища. Оцінка фінансової та операційної діяльності підприємства за період з 2020 по 2024 рік дозволила виявити основні проблеми, з якими стикалося підприємство при організації ефективного управління фондом оплати праці, а також запропонувати шляхи для їх усунення та вдосконалення.

Розрахунки з оплати праці є однією з основних складових фінансово-господарської діяльності підприємства, оскільки вони впливають не лише на фінансові результати компанії, а й на соціальний клімат у колективі. У контексті соціально-економічної стабільності та в умовах економічної турбулентності, особливо в умовах воєнного стану, питання ефективної організації обліку заробітної плати набувають особливої актуальності. Адже саме правильно організовані процеси нарахування заробітної плати забезпечують не лише соціальну захищеність працівників, але й стабільність і безперервність виробничих процесів, що є критично важливим для підтримки конкурентоспроможності компанії на ринку.

У цьому контексті гідна оплата праці виступає не лише економічною категорією, а й важливим інструментом забезпечення соціальної стабільності, відтворення трудового потенціалу та зміцнення соціального партнерства на рівні підприємства. Вона слугує базою для формування належного рівня мотивації працівників, зниження плинності кадрів, підвищення продуктивності праці та якості виконання виробничих завдань. Водночас забезпечення гідної оплати праці нерозривно пов'язане з ефективно організованими системами обліку, аналізу й аудиту розрахунків з оплати праці, які гарантують дотримання

принципів законності, прозорості та обґрунтованості нарахувань. Саме якісне обліково-аналітичне та контрольне забезпечення створює інформаційне підґрунтя для прийняття управлінських рішень щодо удосконалення системи винагороди, узгодження інтересів працівників і власників капіталу та підтримання фінансової стійкості підприємства в умовах підвищеної економічної невизначеності.

В ході роботи було здійснено аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «Валідус Спецавто», виявлено зміни у структурі витрат підприємства, зокрема витрат на оплату праці. Відповідно до отриманих даних, витрати на оплату праці суттєво зросли в період з 2020 по 2024 роки, що, в свою чергу, стало наслідком розширення підприємства, збільшення обсягів виробництва та необхідності підвищення оплати праці для залучення та утримання кваліфікованих працівників. Одночасно, цей ріст витрат на оплату праці був збалансований з ефективним управлінням іншими витратами підприємства, що дозволило зберегти стабільність фінансових показників і уникнути перевищення допустимих лімітів витрат.

Однак незважаючи на позитивні результати, зростання витрат на оплату праці ставить перед підприємством нові виклики, зокрема потребу в удосконаленні внутрішньої системи мотивації працівників. Виявлено, що підвищення заробітної плати, незважаючи на очевидну необхідність, потребує чіткого планування і системного підходу, адже в умовах нестабільності економічної ситуації важливо досягти оптимального балансу між фінансовими витратами на персонал і здатністю підприємства зберігати свою фінансову стійкість.

Що стосується організації аудиту розрахунків з оплати праці, то в роботі було підтверджено важливість регулярного проведення як внутрішніх, так і зовнішніх аудиторських перевірок. Аудит не лише забезпечує точність розрахунків, але й дозволяє виявити можливі порушення, наприклад, у зв'язку з неправильними утриманнями податків або нарахуванням соціальних внесків. Такий аудит є необхідним для підтримки прозорості облікових процесів і

дотримання вимог чинного законодавства. Важливою складовою успішної організації аудиту є забезпечення належного рівня внутрішнього контролю, що дозволяє своєчасно виявляти та виправляти помилки або порушення у веденні бухгалтерського обліку. У цьому контексті важливим є використання міжнародних стандартів аудиту та вивчення досвіду найбільших компаній для запобігання будь-яким юридичним чи фінансовим ризикам.

Аналізуючи існуючу методику аудиту, можна зробити висновок, що на підприємстві вже існує система внутрішнього контролю, однак її ефективність можна підвищити за рахунок інтеграції нових технологій та вдосконалення контролю за розрахунками з працівниками. Впровадження новітніх інформаційних технологій у процеси обліку та аудиту дозволяє зменшити кількість помилок, підвищити швидкість виконання розрахунків та зробити процес більш прозорим і доступним для перевірок. В результаті проведеного аналізу можна стверджувати, що необхідність удосконалення внутрішнього контролю та адаптація сучасних інформаційних систем є актуальними завданнями для підприємства, що дозволить зберігати високу ефективність і точність у веденні обліку.

Також важливим аспектом є впровадження інтегрованих інформаційних систем стратегічного управлінського обліку, які дозволяють забезпечити ефективну взаємодію всіх підрозділів підприємства та знизити ризики помилок при нарахуванні заробітної плати. Ці системи також покращують якість аналізу, даючи можливість керівництву підприємства оперативно отримувати достовірну інформацію щодо витрат на персонал і ефективності управління трудовими ресурсами.

На основі отриманих результатів сформовано низку практичних рекомендацій щодо подальшого вдосконалення обліково-аналітичного та контрольного забезпечення розрахунків з оплати праці на ТОВ «Валідус Спецавто». Насамперед обґрунтовано доцільність розбудови єдиного цифрового контуру, в межах якого BAF ERP, М.Е.Дос та банківські сервіси функціонують як взаємопов'язані елементи інтегрованої системи. Такий підхід

передбачає повну автоматизацію ланцюга «кадровий облік – табелювання – нарахування – оподаткування – звітність – виплата», мінімізацію ручного введення даних, впровадження електронного документообігу та формування внутрішньої управлінської звітності без дублювання інформаційних потоків. Розширення використання аналітичних модулів BAF ERP та інтеграція з інструментами бізнес-аналітики дають змогу поглибити аналіз структури фонду оплати праці, здійснювати факторний та сценарний аналіз, підвищувати обґрунтованість планових розрахунків і посилювати роль облікової інформації в стратегічному управлінні.

Окремий акцент у рекомендаціях зроблено на інтеграції принципів сталого розвитку та ESG (Environmental, Social, Governance) у систему обліку, аналізу й аудиту розрахунків з оплати праці. Підкреслено, що дані про оплату праці мають розглядатися як ключове джерело інформації для формування соціальної та управлінської складових ESG-профілю підприємства відповідно до підходів, закладених у європейських стандартах звітності зі сталого розвитку (зокрема ESRS S1 «Власна робоча сила»). Запропоновано розширити аналітичний інструментарій за рахунок відстеження показників гендерної та вікової структури персоналу, рівня плинності кадрів, участі працівників у програмах навчання та підвищення кваліфікації, масштабів соціальних виплат понад мінімальні законодавчі гарантії, а також показників умов і безпеки праці. Формалізація внутрішніх політик оплати праці та преміювання, закріплення принципів недискримінаційності, прозорості й доброчесності у внутрішніх документах і відображення їх через налаштування BAF ERP створюють передумови для поєднання цілей фінансової ефективності зі зміцненням соціальної відповідальності та корпоративної репутації підприємства.

Крім того, на підставі узагальнення зарубіжного досвіду рекомендовано поступово посилювати ризик-орієнтовану складову аудиту розрахунків з оплати праці, орієнтуючись на моделі перманентного аудиту, три лінії захисту, інтеграцію облікових систем із зовнішніми реєстрами та використання аналітичних алгоритмів для виявлення аномалій. Адаптація цих підходів до

умов ТОВ «Валідус Спецавто» передбачає налаштування в BAF ERP контрольних тригерів щодо нетипових відхилень у нарахуваннях, поєднання поточного внутрішнього контролю з періодичними внутрішніми аудиторськими перевітками й активне використання можливостей цифрових платформ для оцінки відповідності практик оплати праці трудовому, податковому та антикорупційному законодавству. Реалізація таких кроків дасть змогу підвищити надійність облікових даних, знизити ризики фінансових санкцій і посилити довіру з боку працівників, інвесторів та контролюючих органів.

Таким чином, підприємство має значний потенціал для подальшого розвитку та поглибленого удосконалення процесів обліку, аналізу й аудиту розрахунків з оплати праці, що у поєднанні з цифровою трансформацією, інтеграцією ESG-орієнтованих підходів та посиленням внутрішнього контролю створює передумови для зміцнення фінансової стабільності. Реалізація запропонованих заходів забезпечить не лише підтримання належного рівня платоспроможності та керованості витрат на персонал, а й формування сприятливих умов для розвитку кадрового потенціалу, підвищення мотивації та залученості працівників. У довгостроковій перспективі це сприятиме посиленню конкурентоспроможності ТОВ «Валідус Спецавто», зміцненню його ділової репутації та здатності стійко функціонувати в умовах складної та мінливої економічної ситуації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 (МСБО 19). Виплати працівникам. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_011#Text (дата звернення: 29.01.2025).
2. Конвенція про захист заробітної плати N 95. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_146#Text (дата звернення: 29.01.2025).
3. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 26 "Виплати працівникам". *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text> (дата звернення: 29.01.2025).
4. Дубовська О. В. Теоретичні засади заробітної плати як соціально-економічної категорії. Вісник ДДФА. 2014. № 2. С. 23–32.
5. Колот А. Трансформація інституту зайнятості як складова глобальних змін у соціально-трудоцій сфері. *Україна: аспекти праці*. 2009. № 8. С. 3–14.
6. Корнілова О. В., Кузнецова Л. В. Корнілова О. В. Управління персоналом. Тайм менеджмент : навч.-мето. посіб. Одеса : Фенікс, 2024. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.28718> (дата звернення: 30.01.2025).
7. Пляшко О. Концептуальні засади забезпечення конкурентоспроможності людських ресурсів у національній економіці. *Via Economica*. 2022. № 1. С. 11–16. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2022-1-2> (дата звернення: 09.02.2025).
8. Щодо заповнення табеля обліку використання робочого часу. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0010832-12#Text> (дата звернення: 13.03.2025).

9. Shkulipa L. Розвиток бухгалтерського обліку у вимірі міжнародних стандартів фінансової звітності та інноваційних технологій: методологія та практика: монографія (Development of Accounting in Terms of International Financial Reporting Standards and Innovative Technologies: Methodology and Practice: Monograph). *SSRN Electronic Journal*. 2020. URL: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3797610> (дата звернення: 09.02.2025).
10. Гуменюк А. Ф., Цимбалюк Г. С. Методологічні основи проведення аудиту розрахунків з оплати праці. *Управління змінами та інновації*. 2024. № 12. С. 72–76. URL: <https://doi.org/10.32782/cmi/2024-12-11> (дата звернення: 05.02.2025).
11. Єсінова Н. І. Економіка праці та соціально-трудові відносини : Навч. посіб. Київ : Кондор, 2006. 432 с.
12. Міжнародний стандарт аудиту 520. *StudFiles*. URL: <https://studfile.net/preview/10961132/page:16/> (дата звернення: 13.02.2025).
13. Ангеловська О.В., Синяєва Л.В. Аудит розрахунків з оплати праці та типові помилки і порушення, що можуть бути виявлені при його проведенні. URL: <http://journal.tsatu.edu.ua/index.php/econ/article/viewFile/8/6> (дата звернення: 09.02.2025).
14. Audit Documentation - ISA 230. *IAASB*. URL: <https://www.iaasb.org/consultations-projects/audit-documentation-isa-230> (date of access: 12.03.2025).
15. Овсюк Н., Ковбасюк І. Облік розрахунків з оплати праці в контексті сучасних економічних та соціальних викликів. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-75> (дата звернення: 05.02.2025).
16. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 "Витрати". *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 15.02.2025).

17. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI : станом на 5 жовт. 2025 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 09.02.2025).

18. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text> (дата звернення: 11.02.2025).

19. Basis for Conclusions: ISA 200 (Revised and Redrafted). IAASB.
URL: <https://www.iaasb.org/publications/basis-conclusions-isa-200-revised-and-redrafted> (date of access: 27.03.2025).

20. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність. Офіційний вебпортал парламенту України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 29.03.2025).

21. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 № 322-VIII : станом на 12 жовт. 2025 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 21.03.2025).

22. Про оплату праці. Офіційний вебпортал парламенту України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр/conv#n3> (дата звернення: 29.01.2025).

23. Про відпустки. Офіційний вебпортал парламенту України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр/ed20210509#Text> (дата звернення: 09.04.2025).

24. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Офіційний вебпортал парламенту України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 07.03.2025).

25. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 01.04.2025).

26. Об'єднана звітність із ЄСВ, ПДФО та ВЗ (Податковий розрахунок) 2025/2026. *Головбух*. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/8607-obdnannya-sv-ta-pdf-dina-zvtnst-2021> (дата звернення: 08.07.2025).

27. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 01.05.2025).

28. Про затвердження форм державного статистичного спостереження № 1-ПВ (місячна) "Звіт із праці" та № 1-ПВ (квартальна) "Звіт із праці". *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0117832-24#Text> (дата звернення: 27.05.2025).

29. ISA 315 First-Time Implementation Guide. *IAASB*. URL: <https://www.iaasb.org/publications/isa-315-first-time-implementation-guide> (date of access: 05.07.2025).

30. Basis for Conclusions: ISA 330, The Auditor's Responses to Assessed Risks. *IAASB*. URL: <https://www.iaasb.org/publications/basis-conclusions-isa-330-auditor-s-responses-assessed-risks> (date of access: 05.07.2025).

31. Proposed International Standard on Auditing 500 (Revised), Audit Evidence, and Proposed Conforming and Consequential Amendments to Other ISAs. *IAASB*. URL: <https://www.iaasb.org/publications/proposed-international-standard-auditing-500-revised-audit-evidence-and-proposed-conforming-and> (date of access: 05.07.2025).

32. Basis for Conclusions: ISA 520 (Redrafted), Analytical Procedures. *IAASB*. URL: <https://www.iaasb.org/publications/basis-conclusions-isa-520-redrafted-analytical-procedures> (date of access: 05.07.2025).

33. ISA 540 (Revised), Auditing Accounting Estimates and Related Disclosures. *IAASB*. URL: <https://www.iaasb.org/publications/isa-540-revised-auditing-accounting-estimates-and-related-disclosures-9> (date of access: 05.07.2025).

34. Written Representations - ISA 580. *IAASB*. URL: <https://www.iaasb.org/consultations-projects/written-representations-isa-580> (date of access: 05.07.2025).

35. Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-2023-п#Text> (дата звернення: 05.07.2025).

36. ТОВ «Валідус спецавто»: *VKURSI.PRO. VKURSI.PRO*. URL: <https://vkursi.pro/card/tov-validus-spetsavto-38347611> (дата звернення: 05.07.2025).

37. Business Automation Framework – Вікіпедія. *Вікіпедія*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Business_Automation_Framework (дата звернення: 05.08.2025).

38. Про затвердження Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0110-93#Text> (дата звернення: 29.07.2025).

39. *7eminar*. Прийняття на роботу: порядок та зразки документів. *7eminar*. URL: <https://7eminar.ua/news/8058-priinyattya-na-robotu-poryadok-ta-zrazki-dokumentiv> (дата звернення: 29.07.2025).

40. Про затвердження Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. *Офіційний вебпортал парламенту України*.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15#Text> (дата звернення: 05.07.2025).

41. Про затвердження штатного розпису. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v42_0739-12#Text (дата звернення: 05.07.2025).

42. ClimateSeed. CSRD in 2025 Everything you need to know about non-financial reporting. *ClimateSeed, software and consulting for achieving global net-zero*. URL: <https://climateseed.com/blog/corporate-sustainability-reporting-directive-climate-seed> (date of access: 05.07.2025).

43. European Business Association. Концепція сталого розвитку та ESG в українському регуляторному полі. European Business Association. URL: <https://eba.com.ua/kontseptsiya-stalogo-rozvytku-ta-esg-v-ukrayinskому-regulyatornomu-poli/> (дата звернення: 06.12.2025).

44. What Is Accounting Software? Oracle Україна. URL: <https://www.oracle.com/ua/erp/what-is-accounting-software/> (дата звернення: 05.09.2025).

45. Digital accounting in 2025: 5 steps + advantages. *Integral: Digitaler Steuer-Service mit eigener Plattform*. URL: <https://www.integral.de/en/accounting/digital-bookkeeping> (date of access: 05.09.2025).

46. Aslan B., Stevenson M., Hendry L. C. The applicability and impact of Enterprise Resource Planning (ERP) systems: Results from a mixed method study on Make-To-Order (MTO) companies. *Computers in Industry*. 2015. Vol. 70.P. 127–143. URL: <https://doi.org/10.1016/j.compind.2014.10.003> (date of access: 05.09.2025).

47. Анжеліка Лівіцька. Що таке ESG: розшифровка, контекст, актуальність | Бізнес. *БізнесОстанні новини бізнесу України*. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/239835_shcho-take-esg-rozshifrovka-kontekst-aktualnst (дата звернення: 05.09.2025).

48. Різнокольорові графіки, діаграми та карти, які працюють, поки ви п'єте каву. *Laba (Лабa) – міжнародна онлайн-школа*. URL: https://laba.ua/blog/3885-viktor-ryzhov-yak-avtomatyzuvaty-analityku?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 05.09.2025).

49. Стащук О., Маслов Р. Податкова система України та країн європейського союзу: порівняльний аспект. *Economic journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*. 2024. Т. 3, № 39. С. 65–72. URL: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-03-65-72> (дата звернення: 05.09.2025).

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс ТОВ «ВАЛІДУС СПЕЦАВТО» за 2020 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
		2021	01	01
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВАЛІДУС СПЕЦАВТО"	за ЄДРПОУ	38347611		
Територія Печерський район м.Києва	за КОАТУУ	8038200000		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Виробництво автотранспортних засобів	за КВЕД	29.10		
Середня кількість працівників, осіб				
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон вулиця ЗВІРИНЕЦЬКА, буд. 63, м. КИІВ, 01014		0442931150		

I. Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД		1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	30,5	86,8
первісна вартість	1001	36,7	108,3
накопичена амортизація	1002	(6,2)	(21,5)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8,2	9 118,6
Основні засоби :	1010	1 888,7	12 515,3
первісна вартість	1011	3 249,6	15 908,2
знос	1012	(1 360,9)	(3 392,9)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 927,4	21 720,7
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	24 937,4	28 426,2
у тому числі готова продукція	1103	1,3	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	12 878,9	210,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	203,9	3 079,3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	29 846,9	15 261,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	18 522,7	157 499,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	49,9
Інші оборотні активи	1190	2 103,1	223,8
Усього за розділом II	1195	88 492,9	204 749,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	90 420,3	226 470,5

Продовження додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100,0	100,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	28 509,1	139 323,3
Неоплачений капітал	1425	(9,0)	(-)
Усього за розділом I	1495	28 600,1	139 423,3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	49 813,5	61 802,5
розрахунками з бюджетом	1620	2 834,6	20 088,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	2,6
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	9 167,7	4 308,8
Усього за розділом III	1695	61 815,8	86 202,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	90 420,3	226 470,5

2. Звіт про фінансові результати
за **Рік 2020** р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	749 274,6	174 248,9
Інші операційні доходи	2120	1 160,4	141,8
Інші доходи	2240	857,8	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	751 292,8	174 390,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(595 612,1)	(144 344,6)
Інші операційні витрати	2180	(14 460,9)	(3 595,9)
Інші витрати	2270	(9,2)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(610 082,2)	(147 940,5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	141 210,6	26 450,2
Податок на прибуток	2300	(30 396,4)	(402,0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	110 814,2	26 048,2

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП Нагорний
АндрійОлександрович
ЕП ОкунєваЛюдмила
Борисівна

Нагорний Андрій Олександрович

(ініціали, прізвище)

Окунєва Людмила Борисівна

(ініціали, прізвище)

Додаток Б

Баланс ТОВ «ВАЛІДУС СПЕЦАВТО» за 2021 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди	
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВАЛІДУС СПЕЦАВТО"	за ЄДРНОУ	2022	01 01
Територія <u>Печерський район</u>	за КАТОТГГ	38347611	
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	УЛ80000000000624772	
Вид економічної діяльності <u>Виробництво автотранспортних засобів</u>	за КВЕД	240	
Середня кількість працівників, осіб <u>40</u>		29.10	
Одиниця виміру: <u>тис. грн. з одним десятковим знаком</u>			
Адреса, телефон <u>вулиця ЗВІРИНЕЦЬКА, буд. 63, м. КИЇВ, 01014</u>		2931150	

1. Баланс на **31 грудня 2021** р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	86,8	125,9
Первісна вартість	1001	108,3	203,8
Накопичена амортизація	1002	(21,5)	(77,9)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	9 118,6	19 616,3
Основні засоби :	1010	12 515,3	15 540,6
первісна вартість	1011	15 908,2	22 982,1
знос	1012	(3 392,9)	(7 441,5)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	21 720,7	35 282,8
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	28 426,2	45 134,3
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	210,0	3 974,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	3 079,3	8 057,9
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	15 261,5	20 362,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	157 499,1	79 983,8
Витрати майбутніх періодів	1170	49,9	96,7
Інші оборотні активи	1190	223,8	7 208,1
Усього за розділом II	1195	204 749,8	164 818,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	226 470,5	200 100,9

Продовження додатку Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100,0	100,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	139 323,3	138 098,5
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	139 423,3	138 198,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	61 802,5	21 527,8
розрахунками з бюджетом	1620	20 088,3	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	2,6	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	4 308,8	39 920,3
Усього за розділом III	1695	86 202,2	61 448,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	226 470,5	200 100,9

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2021 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	74 714,3	749 274,6
Інші операційні доходи	2120	284,6	1 160,4
Інші доходи	2240	4 535,6	857,8
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	79 534,5	751 292,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(71 491,3)	(595 612,1)
Інші операційні витрати	2180	(9 095,5)	(14 460,9)
Інші витрати	2270	(172,5)	(9,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(80 759,3)	(610 082,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	(1 224,8)	141 210,6
Податок на прибуток	2300	(-)	(30 396,4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(1 224,8)	110 814,2

Керівник _____ (підпис)
Головний бухгалтер _____ (підпис)

ЕП Нагорний
Андрій
Олександрович
ЕП Окунєва
Людмила
Борисівна
Нагорний Андрій Олександрович
(ініціали, прізвище)
Окунєва Людмила Борисівна
(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток В

Баланс ТОВ «ВАЛІДУС СПЕЦАВТО» за 2022 р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВАЛІДУС СПЕЦАВТО"	Дата (рік, місяць, день)	31 грудня 2022	КОДИ	
Територія	Печерський р-н м.Київ	за ЄДР	UA80000000000624772	КОДИ	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240	КОДИ	
Вид економічної діяльності	Виробництво автотранспортних засобів	за КВЕД	29.10	КОДИ	
Середня кількість працівників	2 43				
Адреса, телефон	вулиця ЗВІРИНЕЦЬКА, буд. 63, м. КИЇВ, 01014		2931150		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "х" у відповідній клітинці):					
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	126	64
первісна вартість	1001	204	228
накопичена амортизація	1002	78	164
Незавершені капітальні інвестиції	1005	19 616	14 842
Основні засоби	1010	15 540	11 856
первісна вартість	1011	22 982	25 922
знос	1012	7 442	14 066
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	35 282	26 762
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	45 135	81 140
виробничі запаси	1101	12 518	35 454
незавершене виробництво	1102	31 967	45 473
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	650	212
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3 974	2 711
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за видання авансами	1130	10 388	48 504
з бюджетом	1135	8 058	3 037
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9 974	154
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	79 984	144 303
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	79 984	144 303
Витрати майбутніх періодів	1170	98	134
Частка перестрахування у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку В

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	7 208	5 694
Усього за розділом II	1195	164 819	285 677
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	200 101	312 439

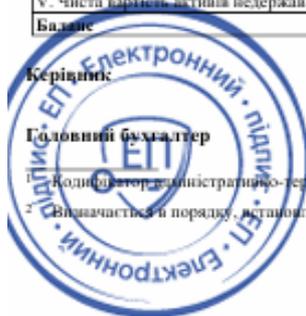
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіювий) капітал	1400	100	100
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	138 099	203 947
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	138 199	204 047
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерви довгострокових зобов'язань			
резерви збитків або резерви належних виплат	1532	-	-
резерви незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Прогоновий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	21 528	78 282
розрахунками з бюджетом	1620	-	24 088
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	10 917
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	37 612	5 591
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	454	431
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 308	-
Усього за розділом III	1695	61 902	108 392
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	200 101	312 439

Керівник

Головний бухгалтер

1 Коди бухгалтерського обліку застосовуються до адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2 Відомчість в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ЕП Нагорний
Андрій
Олександрович
ЕП Окуєва
Людмила
Борисівна

Нагорний Андрій Олександрович

Окуєва Людмила Борисівна

Продовження додатку В

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВАЛІДУС СПЕЦАВТО" <small>(найменування)</small>	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2023	01	01
			38347611		
			ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2022 р.		Форма № 2 Код за ДКУД	1801003		

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	693 832	74 714
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(585 988)	(71 491)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	107 844	3 223
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 263	285
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(15 042)	(8 390)
Витрати на збут	2150	(3 848)	(159)
Інші операційні витрати	2180	(12 227)	(719)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	77 990	-
збиток	2195	(-)	(5 760)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	2 153	4 535
Інші доходи	2240	160	-
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку В

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	80 303	-
збиток	2295	(-)	(1 225)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(14 455)	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	65 848	-
збиток	2355	(-)	(1 225)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	65 848	(1 225)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	471 652	64 457
Витрати на оплату праці	2505	7 208	4 526
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 196	1 013
Амортизація	2515	6 710	4 525
Інші операційні витрати	2520	143 909	17 932
Разом	2550	630 675	92 453

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

*ЕП Нагорний
Андрій
Олександрович
ЕП Окунєва
Людмила
Борисівна*

Нагорний Андрій Олександрович

Окунєва Людмила Борисівна

Додаток Д

Баланс ТОВ «ВАЛІДУС СПЕЦАВТО» за 2023 р.

Додаток Д
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку І "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВАЛІДУС СПЕЦАВТО"	Дата (рік, місяць)	КОДИ
Територія Печерський р-н м.Київ	за 12/2023	за 62010111
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності Виробництво автотранспортних засобів	за КВЕД	29.10
Середня кількість працівників 1 49		
Адреса, телефон вулиця ЗВІРИНЕЦЬКА, буд. 63, м. КИЇВ, 01014	0442931150	
Однією мовою: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку "х" у відповідній клітинці):		
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	☐	☒
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☐	☐

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2023** р.

Форма №1 Код за ДКУД: 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	64	62
первісна вартість	1001	228	286
накопичена амортизація	1002	164	224
Незавершені капітальні інвестиції	1005	14 842	15 014
Основні засоби	1010	11 856	20 058
первісна вартість	1011	25 922	46 403
знос	1012	14 066	26 345
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	26 762	35 134
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	81 340	312 443
виробничі запаси	1101	35 454	272 909
незавершене виробництво	1102	45 473	38 360
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	213	1 174
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 711	27 172
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	48 504	74 008
з бюджетом	1135	3 037	18 061
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	154	1 882
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	144 303	209 571
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	144 303	209 571
Витрати майбутніх періодів	1170	134	628
Частка перестрахування у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитка або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Д

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	5 694	-
Усього за розділом II	1195	285 677	643 765
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	312 439	678 899

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паієвий) капітал	1400	100	100
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	203 947	453 800
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	204 047	453 900
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	78 282	145 428
розрахунками з бюджетом	1620	24 088	25 974
у тому числі з податку на прибуток	1621	10 917	25 974
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	5 591	52 550
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	431	930
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	117
Усього за розділом III	1695	108 392	224 999
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Частка в статистичній інформації недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Б	1900	312 439	678 899

ЕП Нагорний
Андрій
Олександрович
ЕП Окунєва
Людмила
Борисівна

Нагорний Андрій Олександрович

Окунєва Людмила Борисівна

територіальних одиниць та територій територіальних громад.
 єдиному центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку Д

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВАЛІДУС СПЕЦАВТО"** (найменування)
 Дата (рік, місяць, число) **2024 01 01** за ЄДРПОУ **38347611**
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за **Рік 2023** р.
 Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

КОДИ		
2024	01	01
38347611		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	938 010	693 832
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(619 776)	(585 988)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	318 234	107 844
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1	1 263
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, звільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(13 450)	(15 042)
Витрати на збут	2150	(870)	(3 848)
Інші операційні витрати	2180	(4 316)	(12 227)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	299 599	77 990
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	6 201	2 153
Інші дох.	2240	249	160
у	2241	-	-
допомоги	2250	(1 001)	(-)
інфляції на монетарні статті	2270	(-)	(-)
інфляції на монетарні статті	2275	(-)	(-)

Продовження додатку Д

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	305 048	80 303
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(55 195)	(14 455)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	249 853	65 848
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	249 853	65 848

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	447 423	471 652
Витрати на оплату праці	2505	10 253	7 208
Відрахування на соціальні заходи	2510	2 148	1 196
Амортизація	2515	12 354	6 710
Інші операційні витрати	2520	167 235	143 909
Разом	2550	639 413	630 675

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Андрій
Олександрович
ЕП Окружа
Людмила
Борисівна

Нагорний Андрій Олександрович

Окружа Людмила Борисівна

Додаток Е

Баланс ТОВ «ВАЛІДУС СПЕЦАВТО» за 2024 рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВАЛІДУС СПЕЦАВТО"	Дата (рік, місяць, день)	КОДИ
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРР	13.05.2024
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Виробництво автотransпортних засобів	за КВЕД	29.10
Середня кількість працівників	70		
Адреса, телефон	вулиця ЗОРЯНА, буд. 6, с. ГАТНЕ, Гатненська, ФАСТІВСЬКИЙ, КИЇВСЬКА обл., 08159, Україна	0442931150	

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (пробити позначку "ч" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

ч

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2024 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	62	62
первісна вартість	1001	286	367
накопичена амортизація	1002	224	305
Незавершені капітальні інвестиції	1005	15 014	14 960
Основні засоби	1010	20 058	14 798
первісна вартість	1011	46 403	54 009
знос	1012	26 345	39 211
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	4 513
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	35 134	34 333
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	312 443	496 201
виробничі запаси	1101	272 909	419 439
незавершене виробництво	1102	38 360	76 619
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	1 174	143
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	27 172	9 847
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	74 008	44 289
з бюджетом	1135	18 061	109 078
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 882	2 988
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	209 571	149 519
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	204 227	144 176
Витрати майбутніх періодів	1170	628	514
Частина перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

Продовження додатку Е

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	2 122
Усього за розділом II	1195	643 765	814 558
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	678 899	848 891

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паієвий) капітал	1400	100	100
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	453 800	708 942
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	453 900	709 042
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	145 428	123 236
розрахунками з бюджетом	1620	25 974	13
у тому числі з податку на прибуток	1621	25 974	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	52 550	12 732
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	930	1 351
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	117	2 517
Усього за розділом III	1695	224 999	139 849
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
V. Чисті зобов'язання недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Б	1900	678 899	848 891

ЕП Нагорний
 Андрій
 Олександрович
 ЕП Окунєва
 Людмила
 Борисівна

Нагорний Андрій Олександрович

Окунєва Людмила Борисівна

територіальних одиниць та територій територіальних громад.

теному центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку Е

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВАЛІДУС СПЕЦАВТО" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2025	01	01
			38347611		
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2024 р.			ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		
Форма № 2 Код за ДКУД			1801003		

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	914 279	938 010
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(584 113)	(619 776)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	330 166	318 234
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	26 115	1
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(20 729)	(13 450)
Витрати на збут	2150	(9 148)	(870)
Інші операційні витрати	2180	(31 353)	(4 316)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	295 051	299 599
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	8 788	6 201
Інші дох.	2240	127	249
у	2241	-	-
<i>допомоги</i>	2250	(1 839)	(1 001)
<i>інфляції на монетарні статті</i>	2275	(-)	(-)
	2270	(-)	(-)
	2255	(-)	(-)

Продовження додатку Е

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	302 127	305 048
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(46 985)	(55 195)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	255 142	249 853
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	255 142	249 853

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	407 500	447 423
Витрати на оплату праці	2505	22 996	10 253
Відрахування на соціальні заходи	2510	4 802	2 148
Амортизація	2515	12 947	12 354
Інші операційні витрати	2520	222 497	167 235
Разом	2550	670 742	639 413

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на просту акцію	2650	-	-

Андрій
Олександрович
Е.П. Окуєва
Людмила
Борисівна

Нагорний Андрій Олександрович

Окуєва Людмила Борисівна

Додаток Ж

Фінансові розрахунки на основі Балансу ТОВ «Валідус Спецавто»

Таблиця 4.1

Порівняльний аналітичний баланс ТОВ «Валідус Спецавто» за 2020-2024 роки

Показники	Роки										Темп приросту, %			
	2020		2021		2022		2023		2024		2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %												
Актив														
Необоротні активи	21 721	9,59	35 283	17,63	26 762	8,57	35 134	5,18	34 333	4,04	62,4	-24,2	31,3	-2,3
Оборотні активи	204 750	90,41	164 818	82,37	285 677	91,43	643 765	94,82	814 558	95,96	-19,5	73,3	125,3	26,5
<i>Баланс</i>	226 470	100,00	200 101	100,00	312 439	100,00	678 899	100,00	848 891	100,00	-11,6	56,1	117,3	25,0
Пасив														
Власний капітал	139 423	61,56	138 199	69,06	204 047	65,31	453 900	66,86	709 042	83,53	-0,9	47,6	122,4	56,2
Поточні зобов'язання і забезпечення	86 202	38,06	61 902	30,94	108 392	34,69	224 999	33,14	139 849	16,47	-28,2	75,1	107,6	-37,8
<i>Баланс</i>	226 470	100,00	200 101	100,00	312 439	100,00	678 899	100,00	848 891	100,00	-11,6	56,1	117,3	25,0

Джерело: розраховано автором на основі Балансу ТОВ «Валідус Спецавто» за 2020-2024 роки

Продовження додатку Ж

Таблиця 4.2

Динаміка складу і структури доходів ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021-2024 роки

Показники	Роки										Темп приросту, %			
	2020		2021		2022		2023		2024		2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %												
Чистий дохід від реалізації продукції	749 275	99,73	74 714	93,94	693 832	99,49	938 010	99,32	914 279	96,31	-90,03	828,65	35,19	-2,53
Інші операційні доходи	1 160	0,15	285	0,36	1 263	0,18	1	0,00	26 115	2,75	-75,44	343,16	-99,92	2611400,00
Інші фінансові доходи	0	0,00	0	0,00	2 153	0,31	6 201	0,66	8 788	0,93	-	-	188,02	41,72
Інші доходи	858	0,11	4 536	5,70	160	0,02	249	0,03	127	0,01	428,67	-96,47	55,63	-49,00
Всього доходів	751 293	100,00	79 535	100,00	697 408	100,00	944 461	100,00	949 309	100,00	-89,41	776,86	35,42	0,51

Джерело: розраховано автором на основі Фінансової звітності ТОВ «Валідус Спецавто» за 2020-2024 роки

Таблиця 4.3

Динаміка складу і структури витрат ТОВ «Валідус Спецавто» за 2021-2024 роки

Показники	Роки										Темп приросту, %			
	2020		2021		2022		2023		2024		2021/2020	2022/2021	2023/2022	2024/2023
	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %												
Собівартість реалізованої продукції	595 612	97,63	71 491	88,52	585 988	94,96	619 776	97,08	584 113	90,51	-88,00	719,67	5,77	-5,75
Адміністративні витрати	0	0,00	8 390	10,39	15 042	2,44	13 450	2,11	20 729	3,21	-	79,28	-10,58	54,12
Витрати на збут	14 461	2,37	159	0,20	3 848	0,62	870	0,14	9 148	1,42	-98,90	2320,13	-77,39	951,49
Інші операційні витрати	9	0,00	719	0,89	12 227	1,98	4 316	0,68	31 353	4,86	7888,89	1600,56	-64,70	626,44
Всього витрат	610 082	100,00	80 759	100,00	617 105	100,00	638 412	100,00	645 343	100,00	-86,76	664,13	3,45	1,09

Джерело: розраховано автором на основі Фінансової звітності ТОВ «Валідус Спецавто» за 2020-2024 роки